

คำสอนของยาย

ฉบับรวมเล่มและภาพ

มอบเป็นธรรมบรรณาการ

เนื่องในโอกาส

สถาปนา

มหาวิหารผู้ให้กำเนิดวัดพระธรรมกาย

คำสอนของยาย

คุณยายอาจารย์ มหารัตนอุบลสิการจันทร์ ขันแกง
ผู้ให้กำเนิดวัดพระธรรมกาย

รวบรวมโดย
พระมหาสุวิทย์ วิชุเชสโก ป.ธ.๙
วัดพระธรรมกาย
ต.คลองสาม อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี

คำนำ

มีเรื่องราวเป็นที่ปรากฏมากมาย
ถึงอนุภาพอันน่าอัศจรรย์ของคุณยาย
และหนึ่งในความอัศจรรย์ของท่าน
ก็คือความสามารถในการสร้างคน

คุณยายไม่รู้หนังสือ
ทั้งอ่านไม่ออก และเขียนไม่ได้
แต่ท่านสามารถฝึกฝนอบรมคนได้ทุกชนชั้น
ทุกระดับการศึกษา
ทุกพื้นเพอุปนิสัย
ไม่ว่าศิษย์ของท่านจะเป็นเช่นไร
ท่านก็ส่งเสริมให้พบรความสุข ความเจริญได้
ด้วยการนำธรรมะในพระพุทธศาสนา
มาพัฒนาชีวิต ยกระดับจิตใจ

คุณยายพูดน้อย
แต่ทุกถ้อยคำนั้นล้ำค่า
เป็นถ้อยคำแห่งความเมตตา
และเป็นถ้อยคำของผู้ที่รู้จริง
 เพราะคุณยายเริ่มต้นด้วยการสอนตนเอง

คำสอนของยาย

◎

ฝึกฝนตนเองในทุกสิ่ง
นับจากธรรมปฏิบัติอันละเอียดลึกซึ้ง
ไปจนถึงสิ่งละอันพันละน้อยในชีวิตประจำวัน
ท่านสามารถทำให้ทุกย่างก้าวในชีวิตของท่าน
ดำเนินไปอย่างสอดคล้องต้องกันกับธรรมะ
ไม่ว่าท่านจะทำอะไร
สิ่งนั้นจึงเป็นไปเพื่อมรรคผลนิพพานได้ทั้งสิ้น
และเมื่อฝึกฝน ค้นคว้า จนแจ่มแจ้งแล้ว
เมื่อนั้น ท่านจึงสอน

คำสอนของคุณยาย
จึงสร้างชีวิตที่ดงามให้บังเกิดขึ้นแล้ว
อย่างมากมาย...
นับจาก
พระราชนາวีสุทธิ์ (หลวงพ่อธัมมชโย)
เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย
พระราชนาริยคุณ (หลวงพ่อทัตตชีโว)
รองเจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย
พระเดราనุเกระ และคณะพระภิกษุ สามเณรนับพัน
ที่อุทิคชีวิตเพื่อพระพุทธศาสนา
ตลอดจนอุบาสก อุบาลิการ
และสาวนุชนจำนวนมหาศาล

คำสอนของยาย

◎

ที่กำลังทำหน้าที่กularyanมิตรอยู่ทั่วทุกมุมโลก
นี่คือความอัศจรรย์ที่บังเกิดขึ้น
ด้วยอาณูภาพของคุณยายโดยแท้

เมื่อครั้งหนึ่งในชีวิต
ได้รับความเมตตา อบรมสั่งสอน
จากคุณยายอย่างใกล้ชิด
ภาพชีวิต และคำสอนของท่าน
จึงเป็นความทรงจำอันงดงาม
ที่ขอน้อมนำมาร่ายทอดสู่ชนทั่วหลาย
เพื่อประกาศพระคุณของคุณยาย
ผู้เป็นมิ่งขวัญ เป็นยอดกularyanมิตร

แม้บัดนี้

ร่างกายของคุณยาย มิอาจยืนหยัดอยู่คู่ฝ่าดินได้
แต่คุณงามความดี และคำสอนของท่าน
จะยังยืนค้ำฟ้า... ตราบนิจนิรันดร์

พระมหาสุวิทย์ วิชัยสกุล ป.ธ.๗

วัดพระธรรมกาย จ.ปทุมธานี

๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

คำสอนของยาย

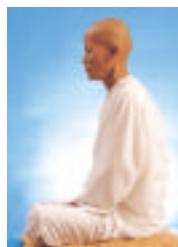
◎

คำนำ ๐๗

ประวัติย่อคุณยายอาจารย์ฯ ๒๓

คำสอนของยาย

หมวด ๑

ต้น ๔๐

๑ พิจารณาตนเอง ๔๓

๒ พิจารณาด้วยธรรมะ ๔๕

คำสอนของยาย

◎

๓ เօაตัวເອງໃຫ້ຮອດກ່ອນ	๕๙
๔ ພຶ້ງຕະນເອງ	๕๗
៥ ວິທີແກ້ທຸກໝົ້ງ	๕๘
໖ ສອນຕັ້ວເອງ	๕๙
໗ ມອງຕັ້ວເອງ	๕๕
໘ ທາເພື່ອຕັ້ວເອງ	๕๙
໙ ອົບຮະເປັນທີ່ພິ່ງ	๕๙
໑໐ ຮັກຕັ້ວເອງ	໬໐
໑໑ ອາມານົມຄລື່ສັ້ວ	໬໕
໑໒ ແກ້ໄຂຕັ້ວເອງ	໬໖
໑໓ ອາຄີຍບຸ້ນ	໬໗
໑໔ ປຣະໂຍ່ຈົນຕົນ ແລະ ຜູ້ອື່ນ	໬໘
໑໕ ສຳຄັນທີ່ປັ້ງຈຸບັນ	໬໗

หมวด ໂ

ຄວາມໄມ່ປະມາກ	໨໔
໑໗ ເກີດຄນເດືອຍວ ຕາຍຄນເດືອຍວ	໩໗
໑໘ ຂວນຂວາຍສ້າງບຸ້ນໃຫ້ເຕີມທີ່	໩໗

คำสอนของยาย

◎

๑๔ อาย่าปรมາทในวัย	๙๕
๑๕ แก่แล้วนะ	๙๗
๒๐ เตรียมใจ	๙๘
๒๑ รีบโถย รีบพาย.....	๙๙
๒๒ เหมือนหุ่นเชิด	๙๐
๒๓ อาย่าปล่อยเวลาให้เปล่าประโยชน์	๙๓
๒๔ เวลาไม่ค้อยโครง	๙๔
๒๕ สมบัติล้ำค่า	๙๖
๒๖ เดียววัน เดียวคืน	๙๗
๒๗ รีบเข้าวัด	๑๐๐
๒๘ เตรียมตัว	๑๐๑

หมวด ๓

สันโดษ..... ๑๐๕

๒๙ สันโดษ.....	๑๐๗
๓๐ ไม่อยากเด่น อยากดัง	๑๐๙
๓๑ ลึ้งสมความดี	๑๑๐
๓๒ ต้องมีความดีเป็นฐาน	๑๑๓
๓๓ ไม่อยากได้สมบัติโครง	๑๑๕

คำสอนของยาย

หมวด ๕

คบคน ๑๐๙

๓๔ การคบคน	๑๗๑
๓๕ ดูคนให้เป็น	๑๗๒
๓๖ เอาหนุ่กคนนະ	๑๗๓
๓๗ มนุษยลัมพันธ์	๑๗๔
๓๘ ไม่เกลียดใคร	๑๗๖
๓๙ แม้ว่าท่าน ก็นิ่งเลีย	๑๗๗
๔๐ การรับแขก	๑๗๙

หมวด ๕

ธรรม ๑๑๕

๔๑ ความลับแม้เล่นผูกไม่ mie	๑๓๓
๔๒ ทำวิชชาได้	๑๓๔
๔๓ รักธรรมะจริง ๆ	๑๓๕
๔๔ รักธรรมะมากที่สุด จึงได้ดี	๑๔๑

คำสอนของยาย

◎

๔๕ ความลับไม่มีในโลก	๑๔๗
๔๖ ละเอียดจริง ๆ	๑๔๙
๔๗ ไม่รู้จริง	๑๕๐
๔๘ ไม่รู้จะบอกว่ามากเท่าไร	๑๕๑
๔๙ รับศึกได้	๑๕๒
๕๐ เกาะรถให้ดี	๑๕๓
๕๑ ไม่ต้องให้ครमาร์อ'	๑๕๔
๕๒ บุกรัมยะอย่างเดียว	๑๕๕
๕๓ อาย่างอื่นทิ้งให้หมด	๑๕๖
๕๔ หยุด เท่านั้นคือตัวสำเร็จ	๑๕๗
๕๕ ธรรมะเท่านั้นที่ช่วยเราได้	๑๖๐
๕๖ สร้างบารมีให้ดี ต้องติดธรรมะ	๑๖๓
๕๗ กำปั้นทุบขึ้นดิน	๑๖๔
๕๘ หน้าที่สำคัญที่สุด	๑๖๕
๕๙ ธรรมะเป็นเรื่องสำคัญ	๑๖๖
๖๐ ห่วงธรรมะ	๑๗๑
๖๑ รู้จริง...ไม่อวดใคร	๑๗๒
๖๒ รู้ทันหมด	๑๗๓
๖๓ นิ่งเงียบ...เหมือนแพ้...แต่ชนะ	๑๗๔
๖๔ สามัชช่วย	๑๗๖
๖๕ ตั้งสติ...ก่อนพูด	๑๗๗

คำสอนของยาย

◎

หมวด ๖

บุญ กรรม ๑๔๑

๖๖ จะเป็นให้ปฏิรักษ์บุญ	๑๔๓
๖๗ น้ำหยดทีละตึงยังเต็มตุ่ม	๑๔๖
๖๘ มีบุญ สำเร็จทุกอย่าง	๑๔๙
๖๙ เกิดมาสร้างบารมี	๑๕๒
๗๐ การส่งผลของบุญ	๑๕๓
๗๑ ใจสะอาด จึงได้ใกล้ Yahay	๑๕๕
๗๒ นึกถึงบุญได้...ได้บุญมาก	๑๕๗
๗๓ สร้างบุญถึงที่สุด แล้วจะเป็นผู้ชนะ	๑๕๙
๗๔ ตั้งใจมาก ได้บุญมาก	๑๕๙
๗๕ อวยายอมแพ้	๑๖๐๑
๗๖ ใครทำ...ใครได้	๑๖๐๗
๗๗ ทำความดีให้สุดชีวิต	๑๖๐๕
๗๘ เอาบุญมาช่วย	๑๖๐๖
๗๙ มาเอาบุญ	๑๖๐๘
๘๐ สำเร็จด้วยบุญ	๑๖๑๐

คำสอนของยาย

◎

๙๑ ดวงบุญ ดวงบำบัด	๒๑๑
๙๒ แนวหน้า	๒๑๓
๙๓ หาบุญได้ ใช้บุญเป็น	๒๑๔
๙๔ ละสมบุญ	๒๑๕
๙๕ ใจบริสุทธิ์	๒๑๖
๙๖ แม่ป่วย ก็อยู่ในบุญ	๒๑๗
๙๗ อญญีนบุญ	๒๑๘
๙๘ กำลังบุญ	๒๑๙
๙๙ ใช้บุญให้เป็น	๒๒๓
๙๐ ยึดบุญเป็นที่พึ่ง	๒๒๔
๙๑ บุญ...ไม่ทำไม่ได้	๒๒๕
๙๒ เอาทั้งบุญหายบ บุญจะอ่อนด	๒๒๗
๙๓ ทำอย่างไร ได้อย่างนั้น	๒๒๘
๙๔ แบกบุญ แบกบำบัด	๒๒๙
๙๕ มองการณ์ไกล	๒๓๐
๙๖ โคร ฯ ก็อยากคบหา	๒๓๒
๙๗ ทำแต่กรรมดี	๒๓๓
๙๘ บุญ...ทำความลักษณะธรรมีสงฆ์	๒๓๕
๙๙ คนมีบุญมากปกครองคนมีบุญน้อย	๒๓๖
๑๐๐ บุญเก่า บุญใหม่	๒๔๑
๑๐๑ ช่วยคนอื่นได้ ต้องมีบุญมาก	๒๔๓

คำสอนของยาย

◎

๑๐๒	ได้บุญทุกวัน	๒๔๕
๑๐๓	ได้ตามที่ตั้งใจไว้	๒๔๖
๑๐๔	ทำบุญไม่สูญ	๒๔๗
๑๐๕	เพราะบุญ	๒๔๘
๑๐๖	บุญช่วย	๒๔๙
๑๐๗	อายุน้อยไม่เป็นไร ขอให้บุญเยอะ	๒๕๐
๑๐๘	อายุล้าน อายุยืน	๒๕๑
๑๐๙	สร้างบุญให้มาก	๒๕๒
๑๑๐	เอาไปได้แต่บุญบาป	๒๕๓

หมวด ๗

๑๑๑	ประพุติพรหมจารย์	๒๖๑
๑๑๒	การสร้างบารมีให้ได้ตลอดรอบฝั่ง	๒๖๔
๑๑๓	แสนสุข	๒๖๕
๑๑๔	บริสุทธิ์มาก ได้บุญมาก	๒๖๖
๑๑๕	ยกใจให้สูง	๒๖๗
๑๑๖	ไม่สวายเลย	๒๖๘
๑๑๗	เห็นชัด	๒๖๙
๑๑๘	ไม่เป็นสาระไม่พูด	๒๗๐

คำสอนของยาย

หมวด ๔

อธิษฐาน ๒๗๙

๑๗๘ การอธิษฐานให้ได้บุญมาก	๒๗๑
๑๗๙ ไม่ชอบเลอะ ๆ เทอะ ๆ	๒๗๓
๑๘๐ อธิษฐานล้อมคอก	๒๗๔
๑๘๑ คุณยายอธิษฐาน	๒๗๕
๑๘๒ สอนด้วยความบริสุทธิ์	๒๗๗
๑๘๓ อธิษฐานบำรุง	๒๗๘
๑๘๔ คำวงศังชัย	๒๗๙
๑๘๕ สมบูรณ์ บริบูรณ์	๒๘๓
๑๘๖ โภษของภาร่า	๒๘๕
๑๘๗ ชนะมารด้วยความดี	๒๘๖
๑๘๘ แม่บุญเลิกน้อยก็ให้อธิษฐาน	๒๘๗
๑๘๙ ให้เห็นธรรมะใส่ ๆ	๓๐๐
๑๙๐ บริสุทธิ์กาย วาจา ใจ	๓๐๑
๑๙๑ บริหารสมบัติดี ๆ	๓๐๓
๑๙๒ ทำบุญให้ตลอดรอบฝั่ง	๓๐๕
๑๙๓ ตามยายไปได้	๓๐๖

คำสอนของยาย

◎

๑๓๔	คำอธิษฐานของยาย	๓๐๗
๑๓๕	เหนียวพระนิพพานไว้	๓๐๙

หมวด ๙

อดทน สู้ ทำจริง .....

๑๓๖	ทั้งอด ทั้งทน	๓๑๕
๑๓๗	อดทน และปรับปรุง	๓๑๗
๑๓๘	จริงตัวเดียว	๓๑๙
๑๓๙	เราเป็นอย่างไร บริวารเป็นอย่างนั้น	๓๒๑
๑๔๐	เกิดเป็นคนต้องสู้	๓๒๒
๑๔๑	สู้ถึงที่สุด	๓๒๓
๑๔๒	อย่ายอมท้อ	๓๒๔
๑๔๓	ไม่ยอมแพ้	๓๒๕
๑๔๔	ทำอะไร...ทำจริง	๓๒๖
๑๔๕	รู้เท่าทัน...ไม่กรธตอบ	๓๒๗
๑๔๖	ชนะด้วยบุญ	๓๒๘
๑๔๗	ชาติสุดท้าย	๓๒๙
๑๔๘	อีกชาติเดียว	๓๓๐
๑๔๙	ตามให้ทัน	๓๓๑

คำสอนของยาย

◎

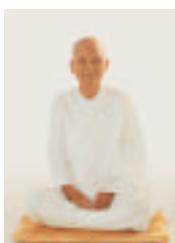
๑๕๐ ลู๊...เจียบ	๓๔๗
๑๕๑ ต่อลู๊ และอดทน	๓๔๘
๑๕๒ ไม่ออกฤทธิ์	๓๔๙

หมวด ๑๐

อ่อนน้อม .....

๑๕๓ อาย่าแพโลสตี	๓๕๑
๑๕๔ อ่อนน้อมเลมอ	๓๕๒
๑๕๕ ยอม...เพื่อให้ทุกคนได้บุญ	๓๕๔
๑๕๖ จะลำบากแค่ไหนก็ยอม	๓๕๖
๑๕๗ ลดทิฐิ	๓๕๗
๑๕๘ ความไว้วางใจ	๓๖๓

หมวด ๑๑

ความส่องใส .....

๑๕๙ รักความสะอาด	๓๖๙
๑๖๐ มนุษย์และเทวดาสรวัลริญ	๓๗๐

คำสอนของยาย

หมวด ๑๒ ระเบียบวินัย ๓๗๕

๑๖๑ รักษาพระบรมราชโองการ ๓๗๒	๓๗๒
๑๖๒ เคราะห์พกภูริ ๓๗๔	๓๗๔
๑๖๓ ไม่ผิดระเบียบวินัย ๓๘๐	๓๘๐

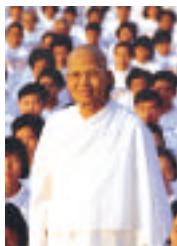

หมวด ๑๓ การใช้สมบัติ ๓๘๕

๑๗๔ สมบัติไม่วิบัติ ๓๘๗	๓๘๗
๑๗๕ ใช้ของให้เป็น ๓๙๙	๓๙๙
๑๗๖ คุณค่าของเงิน ๓๙๑	๓๙๑
๑๗๗ อาย่าให้รู้ไว้ให้ ๓๙๓	๓๙๓
๑๗๘ ต้องตามดูแลรักษา ๓๙๗	๓๙๗
๑๗๙ จน...หมดตัว ๓๙๙	๓๙๙

คำสอนของยาย

◎

หมวด ๐๔

ปกิณกะ ๔๐๕

๑๗๐	แหล่งบุญกุศล	๔๐๙
๑๗๑	เอารีวิตเข้าแลก	๔๐๙
๑๗๒	อย่าคิดนำ	๔๐๙
๑๗๓	ทำปัจจุบันให้ดีที่สุด	๔๑๑
๑๗๔	จะชวนคนไปสรรค์ ก็ต้องเชญมาวัด	๔๑๓
๑๗๕	ปักรากแก้ว	๔๑๕
๑๗๖	วางแผนชีวิต	๔๑๖
๑๗๗	จากบ้าน	๔๑๘
๑๗๘	คิดแต่จะเอาบุญ	๔๑๙
๑๗๙	เรื่องไม่ดี ยายไม่เคยคิด	๔๒๓
๑๘๐	แบบพิมพ์ที่ดี	๔๒๕
๑๘๑	สิ่งที่ไม่ดี ให้พยายามเลิกทำ	๔๒๖
๑๘๒	พูดดี ๆ อย่าไปดำเนินว่าเขา	๔๒๗
๑๘๓	ความอยาก ทำให้ทุกข์	๔๒๙
๑๘๔	รักษาใจไว้ดีกว่า	๔๓๔

คำสอนของยาย

◎

๑๔๕ คิดได้บ้างไหม	๔๓๔
๑๔๖ อาย่าดูถูก	๔๓๕
๑๔๗ พอดี พอดี	๔๔๐
๑๔๘ มันชัย์ประเสริฐสุด	๔๔๑
ประวัติย่อผู้ร่วบรวม	๔๔๒
วิธีฝึกสมาชิกเบื้องต้น	๔๔๙
ประโยชน์ของการฝึกสมาชิก	๔๕๓
รายงานเจ้าภาพร่วมอนุโมทนา	๔๖๓

คำสอนของยาย

หากไม่มีคุณยาย
ก็ไม่มีหลวงพ่อ
ไม่มีวัดพระธรรมกาย
ไม่มีพากเราที่สร้างความดี
อย่างมีความสุข
จนทุกวันนี้

พระราชนานาวิสุทธิ์
(หลวงพ่อธัมมชโย)

ประวัติย่อ

◎

คุณยายอาจารย์ มหารัตนอุบลสิกาจันทร์ ขันนกยูง
ผู้ให้กำเนิดวัดพระธรรมกาย

ชาติภูมิ :

คุณยายอาจารย์ มหารัตนอุบลสิกาจันทร์ ขันนกยูง
เกิดเมื่อวันขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือนยี่ ปีระกา (ตรงกับวันที่ ๒๐
มกราคม) พุทธศักราช ๒๔๕๗ ในครอบครัวชาวนา ที่อำเภอ
นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เป็นลูกคนที่ ๕ ในจำนวน ๙ คน
ของพ่อพโลย และแม่พัน ขันนกยูง

ชีวิตในวัยเด็ก :

คุณยายเป็นคนอดทน และขยันขันแข็งมาก ทั้งช่วยพ่อ
แม่ดูแลงานบ้าน และเป็นเรียวแรงหลักในการทำงาน

จากบ้าน :

ในราวปี พ.ศ. ๒๔๗๘ เมื่อคุณยายอายุ ๒๖ ปี ท่าน
ตัดสินใจออกจากบ้านเดินทางเข้ากรุงเทพฯ เพื่อหาช่องทาง

คำสอนของยาย

◎

ไปฝึกสมาชิกที่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ เพราะต้องการตามไปขอขมาพ่อที่ล่วงลับไปแล้ว จะได้พ้นจากลึ่งที่ฟ้อเครยแซ่งไว้ตั้งแต่คุณยายยังเป็นเด็กกว่า ให้หูหนวก ๕๐๐ ชาติ

พับครูคนแรก :

คุณยายได้พบและฝึกสมาชิกกับคุณยายทองสุก สำแดงปั้น ซึ่งเป็นครูสอนสมาชิกจากวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ จนได้เข้าถึงพระธรรมกาย แล้วอาศัยวิชชาธรรมกายตามหาพ่อ ได้ขอขมาพ่อดังที่ตั้งใจ และช่วยพ่อให้ขึ้นจากนรกได้

พบทหลวงพ่อวัดปากน้ำ :

ประมาณปี พ.ศ. ๒๔๘๑ เมื่อคุณยายอายุ ๗๙ ปี คุณยายทรงลูกพาคุณยายไปกราบพระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนี (หลวงพ่อวัดปากน้ำ ภาคใต้จริญ) เมื่อหลวงพ่อวัดปากน้ำพบคุณยายครั้งแรก ท่านก็รับคุณยายเป็นศิษย์และให้เข้าไปศึกษาวิชาธรรมกายซึ่งสูงในงานทำวิชาทันที

ศึกษาวิชาธรรมกาย :

ด้วยความวิริยะอุตสาหะ และความเป็นคนทำอะไรทำจริงของคุณยาย ทำให้ท่านศึกษาวิชาธรรมกายได้อย่างรวดเร็วและเชี่ยวชาญยิ่ง จนได้รับความไว้วางใจให้เป็นหัวหน้าเวรในการทำวิชา และได้รับคำชี้แจงจากหลวงพ่อวัดปากน้ำว่า “ลูกจันทร์นี้ หนึ่งไม่มีสอง”

คำสอนของยาย

◎

สานต่อปณิธาน :

ตั้งแต่เข้ามาอยู่ที่วัดปากน้ำ คุณยายทำวิชาชاؤย์ในโรงพยาบาลที่วัดปากน้ำมาตลอด จะกระทั้ง เมื่อหลวงพ่อวัดปากน้ำใกล้จะมรณภาพ ท่านได้มีคำลั่งสุด ท้ายให้คิชช์ทุกคนช่วยกันเผยแพร่วิชาธรรมการของพระ พุทธองค์ไปให้ทั่วโลก คุณยายจึงตั้งใจอบรมลั่งสอนธรรม ปฏิบัติวิชาธรรมการแก่คิชช์นานุคิชช์อย่างเต็มที่ตลอดมา ด้วยความเคารพในคำลั่งของครูบาอาจารย์

พบคิชช์เอกสาร :

ปลายปี พ.ศ. ๒๕๐๖ พรเดชพระคุณพระราชนาวา
วิสุทธิ์ (หลวงพ่อธัมมชโย) เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย ซึ่ง
ในขณะนั้นจบการศึกษาจากโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
และเข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้มาร่วมธรรม
ปฏิบัติกับคุณยายอย่างต่อเนื่อง ท่านเป็นผู้ที่มีความดั่งใจ
จริงและรักการปฏิบัติธรรมมาก ทั้งยังมีผลการปฏิบัติธรรมที่
ดีเยี่ยม คุณยายจึงถ่ายทอดวิชาธรรมการที่ศึกษามาจาก
หลวงพ่อวัดปากน้ำให้แก่ท่านอย่างเต็มที่

เมื่อเข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน และได้รับความสุขจากการปฏิบัติธรรม ท่านก็ปราถนาที่จะให้ผู้อื่นได้รับความสุขอย่างนั้นบ้าง จึงไปชักชวนเพื่อน ๆ นิสิตทั้งรุ่นพี่และรุ่นน้อง

คำสอนของยาย

ในมหาวิทยาลัยเดียวกัน นาบปฏิธรรมกับคุณยายเพิ่ม
จำนวนมากขึ้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ คุณยายและเหล่าศิษยานุศิษย์ได้
รวบรวมปัจจัยสร้าง “บ้านธรรมประสิทธิ์” ซึ่งเป็นบ้าน
หลังเล็ก ๆ ในบริเวณวัดปากน้ำ มีเนื้อที่มากขึ้นกว่าบ้าน
หลังเดิม เพื่อรองรับผู้มาปฏิธรรมที่เพิ่มขึ้น

สร้างวัดพระธรรมกาย :

ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ เมื่อคุณยายอายุ ๖๑ ปี หลังจากที่
หลวงพ่อธัมมชโยบวชแล้ว มีคนมาปฏิธรรมเพิ่มมาก
ขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้บ้านธรรมประสิทธิ์ไม่สามารถรอง
รับผู้มาปฏิธรรมได้ทั้งหมด คุณยายจึงได้รวบรวม

คำสอนของยาย

◎

คณะศิษย์มาสร้างสถานที่ปฏิบัติธรรมแห่งใหม่ ให้เชื่อว่า “ศูนย์พุทธจักรปฏิบัติธรรม” ซึ่งในภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็น “วัดพระธรรมกาย”

ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ เมื่อการสร้างกุฎិที่พัก และศาลาปฏิบัติธรรมสำเร็จไปเป็นส่วนมากแล้ว คุณยายได้พาคณะศิษย์ย้ายจากบ้านธรรมประลิทธี วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ มาอยู่ที่วัดพระธรรมกาย

ท่านทุ่มเททั้งกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา ในการสร้างวัดเป็นอย่างมาก เป็นทั้งที่ปรึกษา และเป็นคุณย์รวมใจให้แก่หมู่คณะยุคบุกเบิก ให้ทำงานสร้างบารมีร่วมกันอย่างมีความสุข

คำสอนของยาย

นอกจากนี้คุณยายยังวางแผนเป็นปีบ และแนวปฏิบัติ ต่าง ๆ ภายในวัดอย่างรัดกุมตั้งแต่ต้น ทั้งยังคงอยู่ดูแลเรื่องความเป็นอยู่ และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของงาน ทุกอย่าง

ในงานละเอยด์ คุณยายยังต้องนั่งสมาธิช่วงแก่ไขทุกข์ ของเพื่อนมนุษย์ กลั่นแก้วลิ้งที่ไม่ดีให้หมดไปจากหมู่คณะ และนั่งสมาธิตามสมบัติมาเพื่อใช้สร้างวัด นับเป็นภาระหน้าที่ที่หนักมาก จนคุณยายล้มป่วยอย่างหนัก แต่ด้วย

คำสอนของยาย

ปณิธานอันแน่วแน่ที่จะเผยแพร่เชิงชาธิรรษากายตามคำสั่ง
ของหลวงพ่อวัดปากน้ำ ทุกคนก็ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างวัด
จนสำเร็จในราวดี พ.ศ. ๒๕๗๖

สร้างแม่พิมพ์ที่ดี :

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ตั้งแต่ยังอยู่วัดปากน้ำจน
ได้มาสร้างวัดพระธรรมกาย คุณยายได้ปลูกฝังหมู่คณะยุค
บุกเบิกสร้างวัด ให้รักบุญ รักการสร้างความดี โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งให้รักการปฏิบัติธรรม และหมั่นฝึกฝนตนเองให้
เข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน อันเป็นที่พึงที่ระลึกที่แท้จริง
และจะยังประโยชน์แก่ชาวโลกได้ในภายภาคหน้า

นอกจากนั้น คุณยายยังเมตตาอุบรมลั่งสอนศิษย์ทุกคน
ให้รักการครองตน อยู่ในเล้นทางการสร้างบารมีอย่างมั่นคง
มีความสุข และบริสุทธิ์บริบูรณ์ยิ่ง ๆ ขึ้นไป อีกทั้งยังได้
ให้คำแนะนำในงานหลายต่าง ๆ ด้วย เช่น สอนการดูแล
ความสะอาดเล่น بالن้ำ การใช้สมบัติพระศาสนานี้ให้คุ้มค่า
และเกิดประโยชน์สูงสุด เป็นต้น

นับเป็นการสร้างแม่พิมพ์ที่ดีไว้เป็นแบบอย่างในพระ
พุทธศาสนา เพราะคณะผู้บุกเบิกสร้างวัดในยุคนี้ ต่างพยายาม
บวชอุทิศชีวิตเป็นพระภิกษุ และให้การอุบรมสร้างทายาท
ทางธรรมที่สมบูรณ์แบบ เพื่อเผยแพร่องรมะขององค์สมเด็จ

คำสอนของยาย

พระลัมมาลัมพุธเจ้าต่อเนื่องมาอย่างไม่ขาดสาย จนถึงปัจจุบัน

ขยายพื้นที่สร้างวัด :

การกิจลัคณ์ที่หลวงพ่อธัมมชโย คุณยาย และหมู่คณะรุ่นบุกเบิกได้ทำตลอดมาตั้งแต่แรกเริ่มควบคู่กับการสร้างวัดคือ การอุบรมลั่งถอนปลูกฝังศิลธรรม ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้แก่เยาวชน และประชาชนทั่วไป

เมื่ออุบรมปลูกฝังศิลธรรมมากเข้า ผู้เข้าอุบรมต่างเห็นคุณค่าของธรรมะด้วยตนเอง จึงซักชวนญาติมิตรมาปฏิบัติธรรมเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งพื้นที่ ๑๙๒ ไร่ไม่เพียงพอที่จะ

คำสอนของยาย

◎

รองรับ จึงต้องขยายพื้นที่สร้างวัดออกมากอีก ๒,๐๐๐ ไร่ และยังได้สร้างปูชนียสถานที่สำคัญ คือ มหาธรรมกายเจดีย์ สภาธรรมกายสากล และมหาวิหารพระมงคลเทพมุนี เพื่อ เป็นศูนย์รวมใจและเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมที่สามารถรองรับ ผู้มาปฏิบัติธรรมจำนวนมากที่หลังให้มารอย่างไม่ขาดสาย

ปัจจุบัน วัดพระธรรมกายปราภูมิเด่น สง่ามบนผืน แผ่นดินนี้ เป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติธรรมของพุทธ ศาสนาทั่วประเทศ และยังเป็นศูนย์รวมการปฏิบัติธรรม ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ทำให้ชาวพุทธทั่วโลกอีก ด้วย

ทั้งนี้ด้วยการนำของพระเดชพระคุณพระราชาภานา วิสุทธิ์ (หลวงพ่อธัมมชโย) และด้วยความร่วมแรงร่วมใจของ คณะพระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาลิกา และสาวนุชผู้ใจบุญ ทุกท่าน โดยมีบุคคลสำคัญยิ่งที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ ทั้งมวลของวัดพระธรรมกาย คือ

คุณยายอาจารย์ มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขันแก้ว

ଓ ଟଙ୍କା ଓ

คุณยาย ณ บริเวณบ้านธรรมประสิทธิ์ ปี พ.ศ. ๒๕๑๐

ພິຈາລະນາຕາມເອງ

ກ່ອນນອນ ໃຫ້ພິຈາລະນາຮຽມຮະໃຫ້ລະເອີຍດກ່ອນແລ້ວ
ຄ່ອຍນອນ

ເຮັມຕົ້ນຈາກດູກາກຮະກະທຳຂອງຕົວເວາເອງທຸກອ່າງຕັ້ງ
ແຕ່ເຊົ້າຈາດເຢັນ ເຮັມຕັ້ງແຕ່ຕື່ນອນ ກິນຂ້າວ ທຳມານ ນັ້ນ
ຮຽມຮະ ຮັກໜາສີລ ທຳມານ

ດູວ່າເວາທຳບຸ້ມາກນ້ອຍແຄ້ໂහນ ທຳກຣມອະໄຮໄວ້
ບ້າງ ແລ້ວຕັ້ງໄລໃຫ້ດີ

ເວຣກຮມຕ່າງ ພ ພຍາຍາມລະເລື່ຍ ອຍ່າໃຫ້ຕິດຕົວ
ເຮົາໄປ ແມ້ໜ້ວຄືນເດືອກົກຕາມ

ພິຈາລະນາລະໄປເຮືອຍ ລະເວຣ ລະກຣມ ລະຄວາມ
ໜ້ວທຸກໜິດ ລະຄວາມບກພ່ອງໃນກາປປະກິດປົງປົງ
ໃຫ້ພິຈາລະນາແກ້ໄຂປະປົງປົງໃຫ້ດີຂຶ້ນ ລະຄວາມໜ້ວໃຫ້
ໜົດ ແລ້ວຄິດປະປົງປົງ ທຳແຕ່ຄວາມດີຕລອດໄປ ທຳຍ່າງນີ້
ທຸກ ພ ວັນ

ເພຣະໜາຕືນນີ້ເປັນໜາຕືລືດທ້າຍຂອງເວາ ຕ້ອງເວາແຕ່
ບຸ້ມູລັກນ ພ

คุณยาย ณ บริเวณบ้านธรรมประลิทธี ปี พ.ศ. ๒๕๑๒

تن

๒

พิจารณาด้วยธรรมะ

เมื่อมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นกับตัวเรา ต้องเอาธรรมเข้ามาพิจารณาเสมอว่า เป็นอย่างไร

อย่างให้เราหลงเพลิดเพลินไปตามกิเลส เดียวเราจะเป็นเหี้ยของกิเลสเปล่า ๆ

ต้องพยายามตรึกอยู่ในธรรมะตลอดเวลา เมื่อมีอะไรเกิดขึ้น ปัญญาที่เกิดจากการนั่งธรรมะจะช่วยให้เรารู้ในสิ่งที่ถูกต้องมากที่สุด

วันหนึ่ง ๆ ผ่านไปอย่างรวดเร็ว เดียววันเดียวคืนเดียว ก้าวติดต่อกัน เดียวเดือนเดียวปี ลองพิจารณาดูแล้วว่า เวลาล่วงไป ๆ เราทำอะไรบ้าง

เราต้องพิจารณาอยู่เสมอว่า เราดำเนินชีวิตตามจุดมุ่งหมายของเราหรือเปล่า ?

เราควรทำสิ่งใดบ้าง ? ควรเว้นสิ่งใดบ้าง ?

การกระทำการนี้ หมายความกับตัวเราและสุนัขเราแล้วหรือ ?

ต้องพิจารณาอยู่เสมอ อย่าได้หลงตัวเอง

ไม่ได้บันทึกวันที่

คำสอนของยาย

๐

๓

ເອາດັວເອງໃຫ້ຮອດກ່ອນ

ຕົວເຮັກໜີ້ອນລູກໄກ່

ຍັງໄມ່ສາມາດພັນປາກເຫັນຢຸປະກກາໄປໄດ້ຮອກ

ພຍາຍາມເອາດັວເອງໃຫ້ຮອດກ່ອນ

ແລ້ວຈິງຄືດໄປໜັກໜັນຄົນອື່ນ ແລະ ເປັນທ່ວງຄົນອື່ນ

ຍາຍອອກຈາກບ້ານມາ ໄນເຄຍຄືດຄື້ນບ້ານເລີຍ

ໄນ່ເຄຍກລັບບ້ານເລີຍ ຈະກລັບກີ່ມື່ອແມ່ຕາຍ ໄປເພາແມ່

ພອກລັບຄື້ນບ້ານ

ສມບັບຕີຂອງຍາຍ ຍາຍກີ່ແປ່ງໃຫ້ຄົນອື່ນເຂາໜົດ

ທີ່ນາ ១៥ ໄຣີເຫັນ້ອງສາວ ເພຣະເຂາດູແລ້ມ່

ທີ່ນາ ២០ ໄຣີໃຫ້ພຣະນ້ອງໝາຍ ທ່ານຈະໄດ້ໄມ່ລຳບາກ

១៦ ພົມພະກາຄນ ແກ້ວມະນຸ

ຕນ

ພື້ນເອງ

ຄຸນຍາຍປຣາກກັບຕົວເອງວ່າ

ໜມດທັ້ງໂລກທັ້ງຫຽວມ

ຈະຫວັງພື້ນອື່ນໄມ້ໄດ້

ຕໍ່ອົງພື້ນຕົວເຮົາເອງ

ພື້ນອື່ນໄມ້ໄດ້ເລຍ

໢໗ ພຖ້ມກາຄມ ແຊ້ເຊ

ຕນ

ວິວິແກ້ທຸກຂໍ

ເວລາມີທຸກຂໍໃຫ້ສວດມນົດເຍອະ ຄ

ນັ່ງກວາງນາລັ້ມມາຮ່ວມທັງໃຫ້ມາກ ຄ

ໄມ່ມີໂຄຮ່ວຍເຮົາໄດ້ເທົກກັບຕົວເຮົາເອງ

ໜັງ ກຸມກາພັນລົງ ໨໔໤໗

ၬ

ສອນຕັວເອງ

ເຮົາເກີດມາແລ້ວ ຄວາຈະຮູ້ຈັກສອນຕັວເອງ

ຍາຍເອງໄມ່ເຫັນຕ້ອງມີຄົນສອນເລຍ

ຍາຍກົງທຳທຸກລົງທຸກອຍຢ່າງໄດ້

ທັ້ງ ၅ ທີ່ຍາຍໄມ່ຮູ້ໜັງລືອສັກຕັວ

ທຸກລົງທຸກອຍຢ່າງຄອຍສັງເກຕເອາ

ກົງສາມາດສອນຕັວເອງໄດ້

ອຢ່າງກັບເຮືອງທຳຄວາມສະອາດ ກົງໄມ່ເຫັນມີໂຄຣມາ
ສອນ ພ້ອຍຍາຍກົມໄດ້ສອນ ແມ່ກົມໄດ້ສອນ ຍາຍສອນຕັວເອງ

ຕັ້ງແຕ່ລົມໝຍຍາຍເປັນເຕັກ ອຢູ່ນຄຽງຮັງຄຽງໄນ້ນ ເວລາ
ກິນຂ້າວແລ້ວ ເກີບໜົມຂ້າວຄ້າວ່າມາລັງ ຍາຍຈະລັງທັ້ງຂ້າງ
ນອກທັ້ງຂ້າງໃນ ລັງຈນເກລື້ອຍງົງທັ້ງໝາດ

ເວລາຖຸນ້ານ ຍາຍກົງຖຸໃຫ້ສະອາດທັ້ງບັນບັນໄດ້ ແລະໃຕ້
ບັນໄດ້ ພວກພື້ ၅ ເຂົກບອກວ່າ ທຳໄມ່ໄມ້ລັງເຂົພາະດ້ານທີ່ໃຊ້
ເທົ່ານັ້ນ ຮ້ອຍທຳໄມ່ໄມ້ຖຸເຂົພາະບັນບັນໄດ້ເທົ່ານັ້ນ

ຍາຍກົບບອກວ່າ “ໄມ່ຮູ້ເໜືອນກັນ ຍາຍກົງອຍາກຖຸຂອງ
ຍາຍອຢ່າງນີ້ ອຢາກຖຸໃໝ່ມັນສະອາດໃຫ້ໝາດ”

คำสอนของยาย

◎

มันสอนตัวเองให้ล้างให้สะอาด ทิ้งข้างนอกทิ้ง
ข้างใน

สมัยอยู่บ้านคุณนายเลี้ยงบก็เหมือนกัน เวลาเช็ด
โต๊ะเก้าอี้ ยายเช็ดทั้งข้างบนข้างล่างให้สะอาด ไม่ให้มีฝุ่น
เหลือเลย

ใจயายจดจ่อรักความสะอาด ทำทุกอย่างให้
สะอาด เห็นอะไรสกปรกเป็นไม่ได้ เลึงไว้เชียว ว่างเมื่อไร
ก็ทำทันที

อย่างกับวันหนึ่ง ยายมองเห็นตะไคร่น้ำขึ้นที่มุม
บันได ยายเห็นแล้วเลึงเอาไว พอว่างปูบ ยายก็จัดการ
ขัดเลียสะอาดเรียบไปเลย ทำอย่างนี้จนไม่มีที่จะทำ เข้า
จึงไว้ใจಯามาก

ตอนที่ยายมาอยู่กับคุณนายทองสุกที่วัดปากน้ำก็
เหมือนกัน ยายจัดข้าวของ ตู้ เตียง สะอาดเรียบร้อยไป
ทุกอย่าง

เมื่อเข้าไปในโรงงานทำวิชชา เข้าเลือกเตียงที่เก่า
ที่สุด เต็มไปด้วยตัวเรือด มุ้งก็เก่า ๆ ขาด ๆ สกปรกให้
ยายก็ไม่ว่าอะไร ให้ได้มานั่งธรรมะ ยายก็พอดีแล้ว

เวลาถูกตัวเรือดกัด รู้สึกเจ็บแผลบ ก็ลับใส่
กระโนน เอกกระดาษปิดไว พอรุ่งเช้า ยายก็อาไปปล่อย

ເກີບທຳຄວາມສະອາດຍ່າງນີ້ ຈນກະທັ້ງທຸກອ່າງ
ຮອບຕົວສະອາດ ເຕີຍົກສະອາດ ມຸ້ງເກົ່າກົກສະອາດທີ່ສຸດ

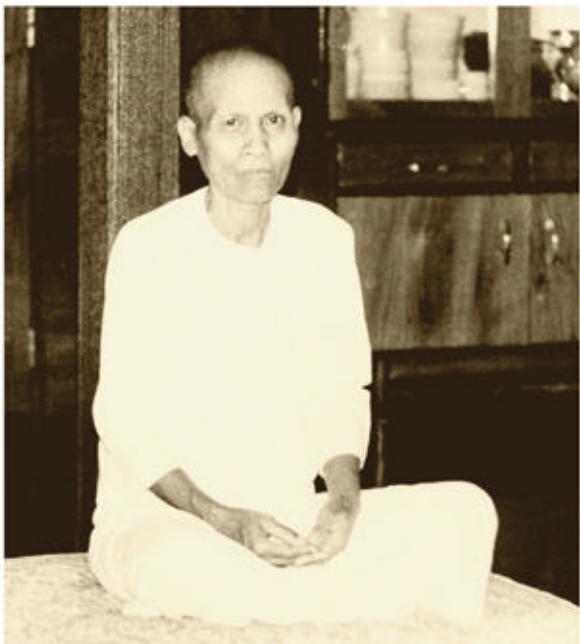
ຕັ້ງແຕ່ເລັກ ຈາ ຍາຍກົກເປັນຍ່າງນີ້ ວັກຄວາມສະອາດ
ຄວາມມີຮະເບີຍບເຮີຍບຮ້ອຍ ອະໄຣຄວາ ອະໄຣໄມ່ຄວາ ອະໄຣອູ່
ຕຽນໃໝ່ ຄວາຕັ້ງຕຽນໃໝ່ ຍາຍສອນຕົວເອງເປັນໜົດ

ກະທັ້ງເວລາໃໝ່ຄວາທຳອ່າໄຣ ຕຶງເວລາຍາຍຈະທຳ
ເປັນຍ່າງ ຈາ ໄປ ອ່າງມີຮະເບີຍນ ຍາຍແບ່ງເວລາຂອງຍາຍ
ເປັນ ຕອນຍາຍອູ່ວັດປາກນໍ້າ ກົກສອນຕົວເອງເວື່ອງຮະເບີຍນ
ວິນຍົກອ່າງໄດ້ເປັນຍ່າງດີ

ຕອນຫລັງພອຍາຍນັ້ນຮຽມຮະ ຮະລຶກຊາຕີໄດ້ ຍາຍນັ້ນ
ເຂົ້າທີ່ໄປດູວ່າ ທຳໄມຍາຍຈຶ່ງເປັນຍ່າງນີ້

ກີ້ວ່າທີ່ສອນຕົວເອງໄດ້ ເພຣະນັ້ນຮຽມມານັກໃນ
ຊາຕີທີ່ແລ້ວ ຈາ ບຸ້ນູຈາກການນັ້ນຮຽມນີ້ເອງທຳໃຫ້ເກີດ
ປັ້ນູທີ່ຈະສອນຕົວເອງ

ເພຣະຈະນັ້ນ ພວກເຮາຕ້ອງໝັ້ນນັ້ນຮຽມມາກ ຈາ
ຈະໄດ້ສອນຕົວເອງໄດ້

๗

มองตัวเอง

ยายมองตัวเอง มองให้ทะลุ เข้าใจตัวเองอย่าง
ชัดเจน มองตั้งแต่ทวยากก่อนว่า เป็นอย่างไร มองให้เข้าใจ
ทีเดียว แล้วมองละเอียดเป็นขั้น ๆ ไป

พอมองตัวเองจนเข้าใจแล้ว ก็เข้าใจสิ่งอื่น คนอื่น
ได้หมดทุกอย่าง

นี่ทางธรรมเป็นอย่างนี้ เป็นเรื่องแปลก แต่เป็น
ความจริงทีเดียว

ขอให้เราเข้าใจตัวเองอย่างแท้จริง ก็จะเข้าใจสิ่ง
อื่น คนอื่นได้หมดว่าเป็นอย่างไร เพราะโลกคือตัวเรา
มองไปในตัวเรา ก็จะเห็นทุกสิ่งทุกอย่างชัดเจน

แต่ทางโลกไม่เป็นอย่างนั้น มัวแต่มองคนอื่น ให้
เข้าใจคนอื่น มองแล้วก็ร้อนใจ เห็นแล้วก็ไม่เข้าใจ อยาก
เข้าใจคนอื่นแต่ลืมมองตัวเอง อย่างนี้ทำไปเท่าไร ก็ไม่เข้าใจ

สำหรับ yayay มองแต่ตัวเองให้เข้าใจก่อน ก็จะ
เข้าใจคนอื่นได้หมด

คำสอนของยาย

◎

ในสมัยที่หลวงพ่อวัดปากน้ำทำวิชชาอยู่
ท่านเคยถามทุก ๆ คน ที่ทำวิชชา ถามว่า รู้ไหม เรา
ทำวิชชานี้เพื่ออะไร ?
ถามเรียงตัวเลย ให้ตอบทีละคน บางคนก็ตอบว่า...
ทำเพื่อพระศาสนา... ทำเพื่อวัด... ทำเพื่อหลวงพ่อ
ตอบในทำนองนี้ทุกคน จนถามมาลังยาบาย ยาก็ตอบ
หลวงพ่อว่า ที่มาทำวิชชาอยู่นี้ ลูกทำเพื่อตัวเอง
เป็นคำตอบที่หลวงพ่อท่านพอใจที่สุด
ท่านบอกว่า เออ ! ต้องอย่างนี้ลิ จึงจะใช่ได้
ที่มาทำอยู่นี่ก็เพื่อช่วยตัวของตัวเอง
ใจจะไปช่วยใครได้
ทำไปก็เพื่อช่วยตัวเองให้พ้นทุกข์
พ้นจากการเป็นบ่าวเป็นทาลของพญา마ร

งานอุปสมบท หลวงพ่อธัมมชโย ๒๗ ลิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๗
: บ้านธรรมประสิทธิ์

ຕນ

၁၇

ธรรมะเป็นที่พึ่ง

ധайнมองไปตลอดหมุด

ក៏ហើនចុះថា ໃນលោក ໃນភាពុ ໃນឋរមព័ំអំណី

ໄមដីគ្រាល់ទី ជំងឺយុយយាយដី

យកវេនយាយ ជំងឺយុយព័ំអំណី

យាយជីងិយាយ មានចំណុច ជំងឺយុយព័ំអំណី

ទុកចិត្ត ធម្មុត ធម្មុត ជំងឺយុយព័ំអំណី

គិតហាតាច ជំងឺយុយព័ំអំណី

គង់កាត់ព័ំអំណី

គង់ព័ំអំណី

ពីកាត់ព័ំអំណី

ពេរាយាយ មីនុវត្ត ព័ំអំណី

ពេរាយាយ មីនុវត្ត ព័ំអំណី

៥ ពុំម្ខាគម ២៤៧៣

คำสอนของยาย

◎

๑๑

รักตัวเอง

ให้เราสร้างความดีของเราให้มากเข้า
บุญมากเท่ากูเขามีอะไร
อะไร ๆ ก็ปิดไม่อยู่ บังไม่อยู่
ใคร ๆ ก็จะเห็นความดีของเรา
จำคำของยายเอาไว้ให้ดีนะ
เราสร้างความดี สร้างบุญของเราไปอย่างนี้
จะได้เชื่อว่า รักตัวเอง ส่งเสริมตัวเอง
ทำบุญมาก ๆ เข้า ลักษันหนึ่งบุญจะเต็มแน่นอน
ถึงวันนั้นเราจะสบาย
มีแต่ความสุข

๑๗ พุศจิกายน ๒๕๖๔

หน้าพระอุโบสถวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ

ณ พระอุโบสถ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ

๘

๑๑

หมายความกล่าวตัว

เกิดเป็นคน

มันต้องหมายความกล่าวตัว ชีวิตถึงจะเจริญได้
จะต้องนึก ต้องคิดหมายความกล่าวตัว
คิดแต่เรื่องดี ๆ ที่เป็นมงคล ใจถึงจะเจริญได้
ถ้าใจดี

คำพูดก็เป็นมงคล
ทำอะไรก็จะเป็นมงคลไปด้วย

๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

ගෙවියා ගෙවියා

เราต้องคิดให้ดีว่า
ชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย
ชาติสุดท้ายที่เราจะมีโอกาสแก่ไขตัวเรา
ชาติสุดท้ายแล้ว
จะต้องแก่ไขตัวเองให้ดีที่สุด
ต้องสร้างบุญให้มาก ๆ ให้บุญเป็นภูเขา
ถ้าจะสร้างบุญให้ได้มาก ๆ
ก็ต้องนั่งธรรมะมาก ๆ
อธิษฐานมาก ๆ ล้อมคอกให้ดีด้วย

ไม่ได้บันทึกวันที่

ຕນ

①၆

ອາຄີຍບຸນ

ໃນທີ່ສຸດ ຕ້ວເຮົາເອງເຖິງນັ້ນ ທີ່ຈະຊ່ວຍເຮົາໄດ້
ຄນອື່ນເຮົາຈະຫວັງພຶ່ງໄມ້ໄດ້
ຕ້ອງອາຄີຍບຸນຂອງເຮົາ ແລະ ຄວາມຕັ້ງໃຈຂອງເຮົາ
ກໍາເອົາໃຈຈຽດເຂົ້າໄປໜ້າໃນສູນຍົກລາງກາຍ
ຄວາມຮູ້ກົງຈະກວ້າງຂວາງໄມ້ມີທີ່ລື້ນສຸດ
ກໍາເອົາໃຈໄວ້ໜ້ານອກຕົວ
ຄວາມຮູ້ກົງຄູກປີບໃຫ້ແຄບລົງ

๓ ກັນຍາຍັນ ແກ້ໄຂ

คุณหญิงประทัยด แพทยพงคาวลุทธารอธิบดี เยี่ยมชมพื้นที่ ๑๙แ ไร่ ที่ท่านได้ถวาย เพื่อสร้างคุนย์พุทธจักรปฏิบัติธรรม ปี พ.ศ. ๒๕๑๓

QC

ประโยชน์ด้าน และผู้อื่น

รายทำเพื่อตัวเอง

และเพื่อคนหมู่มากด้วย

เราเกิดมา ควรทำประโยชน์สักอย่างหนึ่ง

อย่างน้อยที่สุดก็ทำให้ตัวเอง

ถ้าทำให้ตัวเองได้แล้ว

ยังทำให้คนหมุ่นมากได้

ชีวิตนี้เกิดมาก็คุ้มแล้ว

๔ มีนาคม ๒๕๖๓

ຕນ

១៥

សំគុណភីប៉ែងប៉ុប្បន

តើកម្មាយគុណនេះ មាត្រាបាបីរីយោជន៍គុណយាយវា មាត្រិ
កំនែ ខ្សោយកើតឡើងឡើង ត្រូវបានគុណយាយពីរប់
វាទៅ

រឿងមាត្រិកំនែដែលបានបង្ហាញ

ខ្សោយកំនែ

សំគុណឈួរីទៅគុណប៉ែងប៉ុប្បន

ត្រូវបានគុណយាយដោយការបង្ហាញ

ខ្សោយកំនែដែលបានបង្ហាញ

១០ មីនាកម្ម ២៤៣៨

ความไม่ประมาท

◎ ความไม่ประมาท ◎

คุณยาย และคุณหญิงประหยด แพทยพงศาวิสุทธารัตน์ (ผู้บริจาคที่ดิน
๑๙๖ ไร่ เพื่อสร้างศูนย์พุทธจักรปฏิบัติธรรม)

๑๖

เกิดคนเดียว ตายคนเดียว

ชีวิตเราเกิดคนเดียว
ตายก็คนเดียว จะมัวไปห่วงใครไม่ได้
ตัวเราเองยังเอาตัวไม่รอด
เมื่อตัวเราเองยังเอาตัวเองไม่รอด
ยังไม่มีที่ยึดที่เกาะแน่นอน
ก็แสดงง่าว่า ตัวเรายังไม่แฉลริง
อาจจะเลียทิพญาumar เมื่อไรก็ได้
เกิดมาแล้ว พบระพุทธศาสนาแล้ว
พบวิชชาที่สำคัญและมีประโยชน์ที่สุดแล้ว
ยังไม่รับขวนขวยเมื่อยังหนุ่มยังสาวอยู่
แล้วจะรอไปเมื่อไร
เมื่อแก่แล้วก็ทำอะไรไม่ได้
เรายังไม่รู้แท้จริง จะตายเมื่อไร

คำสอนของยาย

◎

เกิดปุบปับตายไปมิตกนรกหรือ ?

ไม่กลัวว่า เกิดมาแล้วจะเป็นโมฆะหรือ ?

ไม่เสียดายเวลาหอกรหรือ ?

ชีวิตนี้เกิดมาสร้างบารมี

บุญที่ได้เพิ่มขึ้น ก็รักษาให้ดี มีแต่บุญเท่านั้นที่จะช่วยเราได้

บุญลະเอียดเป็นบุญที่สำคัญมาก

รายงทำบุญลະเอียดน้อยอยู่

แล้วเราจะหวังอะไรกับชีวิต

ถ้าเกิดมาครั้งนี้เพื่อให้เป็นโมฆะ

แล้วจะเกิดมาทำไม ?

เห็นแก่คุย เห็นแก่เล่น

เสียเวลาเปล่า ๆ เราได้อะไรบ้าง ?

ลองนึกดูจะรู้ว่า เราขาดทุนหรือกำไร ระวังเอาไว้

บุญต้องรักษาให้ดี

ถ้ารักษาไม่ดี ไม่นึกถึง ไม่เอาใจใส่ บุญก็น้อย

บุญก็ไม่หลงให้มา

ความไม่ประมาท

◎

ถ้าเรา尼กໄວ້ເວືອຍ ບຸບຸງກີ່ສັງຕ່ວນື່ອງໄປເວືອຍ າ

ອນາຄດເຮົາຈະຫວັງຂະໄວຶກ

ຫວັງຄວາມໝາມໃນຮູບ ເລີຍັງ ກລື່ນ ຮລ ລັ້ມຜັ້ສ ອຍ່າງ
ນັ້ນທີ່ວີ້ວ ?

ຈົກຄິດໃຫ້ດີກ່ອນ

ກ່ອນທີ່ຈະທຳອະໄຮລັງໄປ

ຜິດແລ້ວຈະແກໍໄມ່ເທັນ

ນອກຈາກຈະທຳໃໝ່

៥ ກຸມພາພັນນີ້ ແກ້ໄຂ

ดูงานชุดคุณ้ำรอบพื้นที่ลร้างศูนย์พุทธจักรปฏิธรรม

๑๗

ขวนขวยสร้างบุญให้เดิมที

ธรรมะเป็นของเลือดลุ่มลึกมาก

ยากที่คนทั่วไปจะเข้าถึงได้ง่าย ๆ

หรือเข้าใจได้ภายในช่วงเวลาอันลั้น

กว่าเราจะได้เกิดมาเป็นมนุษย์ ยากนະ ลำบากนະ จะได้เป็นมนุษย์ไม่ใช่ง่าย ๆ

ฉะนั้น เราก็ต้องพยายามแล้ว พยายพุทธศาสนาแล้ว ก็ต้องสร้างบารมีให้คุ้มค่า เพื่อให้บุญการมีของเราเต็มเปี่ยม จะได้ทางพัฒนาขึ้นได้

เกิดมาแล้ว จะเป็นอะไรก็ช่าง มีฐานะอย่างไรก็ช่าง จะอย่างไรเรา ก็ต้องพยายาม เราก็ต้องแล้วนี่ จะไปเปลี่ยนแปลง อะไรได้ กรรมเราทำไว้อย่างไรก็ได้อย่างนั้น

ถ้าอยากรู้ว่าเกิดมาแล้วก็ต้องทำความดีให้มากยิ่งขึ้นอีก

ในเมื่อเกิดมาแล้วทุกคนก็ต้องตายทั้นนั้น

ตัวเราเองก็ต้องตายด้วย และก็ไม่รู้ว่าจะตายเมื่อไร
เราต้องขวนขวยหาบุญกุศลติดตัวเราไปมาก ๆ

คำสอนของยาย

๐

สมบัติอย่างอื่นเรา ก็ไม่สามารถนำติดตัวไปได้
เราเกิดมาแล้วเป็นอย่างนี้ ก็ต้องทนเอา
ทนเอาเสียด

ทำให้ดีที่สุด ทำตัวของเราให้ดีที่สุด
แล้วพยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างให้ดีที่สุด
ในอนาคตข้างหน้าจะได้แต่สิ่งดี ๆ
เราทำก็ตาม ไม่ทำก็ตาม
ฉะนั้นเราทำดีกว่า ทำสุดความสามารถของเรา
อย่าขี้เกียจนั่งธรรมะ
พยายามนั่งธรรมะให้มาก ๆ เพื่อให้จิตใจมีสมาธิ
หนักแน่น

ถ้าเราไม่มีสมาธิแล้ว อกุศลกิริยาถึงจิตใจเราได้ง่าย
บ้าปักษ์เกิดแก่ใจเรา
แค่เราทำสมาธิให้มั่นคง
บุญกุศลกิริยาดีขึ้นแก่ใจเราเสมอ ๆ
บ้าปักษ์กุศลกิริยาไม่ได้

ความไม่ประมาท

๑๖

อย่าประมาทในวัย

เราแก่แล้วนะ

อย่านึกว่ายังเป็นหนุ่มเป็นสาวอยู่

ให้คิดถึงความแก่ตลอดเวลา

ถ้ายังทะนงว่าเป็นหนุ่มเป็นสาวอยู่

ก็จะทำให้หลงตกลงรักได้ง่าย ๆ

อาบุญละเอียดให้มากกว่าบุญหาย

เพราะบุญละเอียดทำให้หลุดจากกิเลส

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

ดูงานปรับพื้นที่สร้างศูนย์พุทธจักรปฏิบัติธรรม

ความไม่ประมาท

๑๔

แก้แล้วนะ

ให้พิจารณาว่า

“เราแก้ไปทุกวันแล้วนะ

อย่างนี้ก็ว่ายังเป็นหนุ่มเป็นสาวอยู่”

พยายามกว่าพยายามแก้ตั้งแต่พยายามเป็นสาว

ทำให้พยายามเร่งสร้างบารมี

๒๕ มีนาคม ๒๕๖๗

คำสอนของยาย

๒๐ เตรียมใจ

ยายอธิษฐานว่า

“แม้จะเป็นโรคหนักหนาเพียงใดก็ตาม

ขออย่าให้หมออปิดบังเลย

ขอให้หมอบอกให้รู้หมด

จะได้เตรียมตัวเตรียมใจไว้ได้”

๒๔ มีนาคม ๒๕๖๗

ความไม่ประมาท

๒๑ รับโภย รีบพาย

“ยังหนูมายังแหน่น รับโภย รีบพาย
ตลาดจะวาย สายบัวจะเน่า”
เราต้องรับโภย รีบพายนะ คระพร่องก์ช่างเข้า
แต่สำหรับเราเองต้องให้ลมบูรณ์

ภาคใต้สุดท้ายแล้ว ต้องเอาแต่ลีงที่ดี ๆ ติดตัว
ไป ไปค่าวังชัยของชีวิตให้ได้ ที่จะให้ถอยหลังกลับไม่มี
อีกแล้ว มีแต่รุดหน้าไปเรื่อย ๆ

ที่ว่าภาคใต้สุดท้าย เพราะว่าก่อน ๆ นั้นทำกัน
จริงบาง ไม่จริงบาง แต่ภาคใต้นี้ต้องจริงที่สุด ไม่มีใครยอม
ใครแล้ว

ฉะนั้นต้องอธิษฐานล้อมคอกไว้ให้ดี ให้พบแต่ลีง
ที่ดี ๆ ตลอดไป ให้ได้ประพฤติพรมจรรยาทุกภาพทุกชาติ
ตลอดอายุขัย ทราบจนกระทั้งเข้าสู่พระนิพพาน

คนไม่ดี ไม่มีศีล ไม่มีสัตย์ อย่าได้พบเลย
ที่สุดในโลกเรานี้ก็มีแต่บุญและบาป มีแต่ราตรี
กับธรรมเท่านั้น ไม่มีอย่างอื่นเลย มนุษย์เป็นเพียงหุ่นที่
ถูกเชิดด้วยบุญและบาป

คำสอนของยาย

๐

๒๒

ເໜີອນຫຸ່ນເຊີດ

ຍາຍນຶກລຶ້ງຄວາມຕາຍ

ຈຶ່ງໄດ້ທອດກຸລືນ ທອດຜ້າປໍາ

ຍາຍຄິດວ່າ ເວລາມັນໄມ່ຮອ ເດື່ອວັນ ເດື່ອວັນ ເດື່ອວັນ
ພຽງ ໄມຮູ້ຈະຕາຍເມື່ອໄຣ ຍາຍຮົບ ๆ ທຳໄວ້ເປັນບຸຄຸມຕິດຕັ້ງໄປ

ຄນເຮາຕາຍໄປແລ້ວ ເຂົອະໄຮໄປໄມ້ໄດ້ ເຂົອໄປໄດ້ກີ່ແຕ່
ບຸຄຸມກັບບາປ ຄນເຮາເໜີອນຫຸ່ນ ບຸຄຸມບາປພາໄປ

ທຳບຸຄຸມ ບຸຄຸມກີ່ເຊີດ

ທຳບາປ ບາປກີ່ເຊີດ

໨. ຕຸລາຄົມ ແກ້ໄຕ

คุณยาย และคณะศิษย์ดูพื้นที่สร้างศูนย์พุทธจักรปฏิบัติธรรม

ยุคบุกเบิกสร้างคุณย์พุทธจักรปฐมีบดีธรรม ปี พ.ศ. ๒๕๑๓

ความไม่ประมาท

๒๓

อย่าปล่อยเวลาให้เปล่าประโยชน์

ชีวิตของคนเรามีแต่ว่าอยู่หรอลงไปทุกวัน

รีบทำความดีให้มาก ๆ

อย่าปล่อยเวลาให้เปล่าประโยชน์

เลี้ยดายเวลาที่ผ่านไป

เพราะมันทำให้ชีวิตของเรางพลอยร่วายหรือไปด้วย

๙ กันยายน ๒๕๖๕

ທຸ່ນາພໍາໂລ່ງ ອຄະ ໄວ່

ความไม่ประมาท

๒๔

เวลาไม่ค่อยใคร

พวกรีช์เกียจ

พวgnีมันไม่มีปัญญาคิด

ตื่นขึ้นมา ต้องคิดสิว่า

เดี่ยวกรวัน เดี่ยวกรเดือน เดี่ยวกรปี

เวลาผ่านไปไม่รอ

อยากทำความดีอะไร ให้รีบทำ

ให้ทำแต่ความดี

ทำบุญก็โกรธบุญ เอาบุญไป

ทำบาปก็แบกบาปไป

๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๔

๒๕ สมบัติสำคัญ

นี่ชายยังแข็งแรงอยู่ ยังพูดไหว ก็พูด ๆ เอาไว้
ยายให้สมบัติแก่เรา เป็นสมบัติที่ล้ำค่าที่สุด
 เพราะฉะนั้น ให้จำคำของยายไว้
 แล้วเก็บรักษาสมบัติที่ยายให้ไว้นี่ให้ดีที่สุด
 ต่อไปภัยภาคหน้าจะได้อาตัวรอดได้
 ยายมีแต่ความหวังดีตลอดเวลา
 มีแต่คำว่า “ให้ประโยชน์สูงสุด” อยู่เรื่อยไป
 ขอให้พวงเราตั้งใจทำตัวกันให้ดี ตั้งใจเอาบุญให้
 เต็มที่เมื่อยังมีกำลังแข็งแรง ให้รับขวนขวยให้เต็มกำลัง
 เมื่อสร้างวัดเสร็จแล้ว ยายจะเอาวัด (ศูนย์พุทธ
 จักรา)* ขึ้นไปถวายพระพุทธเจ้าบนพระนิพพานอีกทีหนึ่ง
 จะได้บุญและอิ่ดติดกันไป จะได้บุญใหญ่ในครั้งนี้ ต้องตั้งใจ
 ทำกันให้ดี

---

* ศูนย์พุทธจักรา ปัจจุบันคือ วัดพระธรรมกาย

ความไม่ประมาท

เราต้องช่วยกันทำศูนย์พุทธจักรฯ ให้สะอาด
ให้บริสุทธิ์ มีอะไรต้องกราบเรียนหลวงพ่อตามความเป็น
จริงทุกประการ

ให้เราถือว่า เรา มีความบริสุทธิ์ใจ

มีศีล มีสัจจะ

เหมือนอย่างที่イヤຍได้ทำเป็นตัวอย่างแก่พากเรา
แล้ว

๔ พุศจิกายน ๒๕๖๗

พิธีบุญในพื้นที่ลร้างศูนย์พุทธจักรปฏิบัติธรรม

ความไม่ประมาท

◎

๒๖ เดียววัน เดียวคืน

ลักษณะน่ากราบขอธรມະຈากคุณยาย คุณยาย
จึงสอนว่า

คนเราจะตระหนักรักษาเวลา

เพราะฉะนั้นต้องรีบเข้าวัด

ก่อนที่เขาจะหามเข้า

เดียววัน เดียวคืน ชีวิตก็หมดไปวัน ๆ

ต้องตักดวงเอาบุญติดตัวเราไปให้เยอะ ๆ

บุญไม่มีกิเลส

คนมีกิเลส

เวลาเดือดร้อน ต้องนึกถึงบุญ

หาบุญได้ ใช้ให้เป็น

หาเงินได้ ใช้เงินเป็น

๑๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๔

๒๓

รีบเข้าวัด

คุณยายสอนลูกชูชนที่มาวัดครั้งแรก ว่า

ควรเข้าวัดตั้งแต่รายังเป็น ๆ อญู่

ยังไง ๆ เรายกต้องเข้า

พ่อแม่รักลูกแคนให้

ลูกตายก็ยังต้องเอาเข้าวัด

ลูกรักพ่อแม่มากแคนให้ พอดตายก็ต้องหามเข้าวัด

เราควรเข้าวัดตั้งแต่รายังรู้เรื่อง ยังแข็งแรง ถ้า

รอให้แก่แล้วค่อยเข้า ก็จะเข้าไม่ไหว ไม่มีแรง

คนเราตายแล้วไม่สูญ คนทำความดีพоловะโลก
ถ้าจิตคิดถึงเรื่องดี ๆ ก็ไปสร้วรค์

บางคนทำความชั่ว พоловะโลก จิตจะไปเกะ
เรื่องที่ไม่ดี ก็ไปตกนรก

บางคนบาปไม่ทำ กรรมไม่สร้าง พоловะโลกก็ท่อง
เที่ยวอยู่ในโลก

๒๔

เตรียมตัว

คุณย่าท่านหนึ่งอายุ ๘๐ ปี เป็นผู้ให้ภูเจบุญ มีลูก ๕ คน มาการามเรียนคุณยายว่า ลูกชายคนเล็กไม่เชื่อฟัง ทำให้เสียใจ คุณยายสอนว่า
เลี้ยงใจทำไม่เข้าโടะแล้ว บินได้ เขาก็ไปตามทางของเขา

สมัยอยู่บ้านนครชัยศรี เลี้ยงแมว แมวมันออกลุกมา ๕ ตัว ยายเลี้ยงลูกมันจนโตแล้วมันก็ไป
ยายพิจารณาว่า...
อ้อ ! ไอ้หมาแมวนี่ มันก์คน มันเกิดมาใช้กรรม
นกเวลามันฟักไข่ พอลูกมันบินได้ มันก์บินไป
คุณนำอายุมากแล้ว เราต้องเตรียมตัวแล้ว
เราต้องทำบุญ ตายแล้วเราเอาอะไรไปไม่ได้
ทำบุญก็อาบบุญติดตัวไป
ทำบาก็ได้บากติดตัวไป

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔

◎ สันโดษ ◎

พิธีบุญที่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ

ສັນໂດຍ

ເອລຍ

ສັນໂດຍ

ພວກເຮົາອຍ່າໄດ້ທະເຍອທະຍານ ອຍ່າໂລກມາກ

ໃໝ່ມີຄວາມລັ້ນໂດຍ ມັກນ້ອຍ

ຄວາມໂລກ ທຳໃຫ້ເປັນຄນໄມ້ເຊື່ອ ດົດໂກງ ແລະ ຄນໄມ້
ຊື່ອນັ້ນ ຍາຍໄມ່ຂອບທີ່ສຸດ

ຄ້າໂລກໃນສິ່ງທີ່ໄມ້ດີ ກີ່ໄມ້ມີຄວາມສຸຂ

ໃໝ່ພຍາຍານຮັກໜາໃຈໃໝ່ລະວາດ ບຣິສຸທີ່ນິມາກ ၅

ຄ້າເປັນບຸນູຂອງເຮົາແລ້ວ ຕ້ອງໄດ້ມາເອງ ໄນ ໄມ່ຕ້ອງຄິດ

ທະເຍອທະຍານ

ແຕ່ຄ້າປະກາດນາຈະສຽງແຕ່ຄວາມດີມາກ ၅ ໄນ
ເປັນໄວ

ໃໝ່ລັ້ນໂດຍ ມັກນ້ອຍ ໃຫ້ຮູ້ຈັກໃຫ້ຂອງ

ເມີ່ນ ພັນຈິກຍານ ເມີ່ນເມີ່ນ

พิธีบูชาข้าวพระวันอาทิตย์ต้นเดือน : บ้านธรรมประลิทธี

๑๐

ໄມ່ອຢາກເດັ່ນ ອຢາກດັ່ງ

ຍາຍເປັນຄົນທີ່ໄມ່ທະເຍອທະຍານ ໄມ່ອຢາກດັ່ງ ໄມ່
ອຢາກເດັ່ນອຢາກອື່ນ ๆ ເຂົາ ເປັນນິລັຍຕິດຕົວມາອຢາກນີ້ນຳນານ
ມາກແລ້ວ

ມາອູ່ວັດປາກນໍ້າທຳວິຊ່າກັບຫລວງພ່ອ ກົບເປັນຄົນ
ເສີຍ ພຸດຈາແຕ່ເຮືອງທີ່ເປັນສາຣະ ອູ່ໃນທີ່ທຳວິຊ່າກີ່ໄມ່ຄ່ອຍ
ພຸດ ແຕ່ເວລາຍາຍພຸດ ດັນອື່ນກົດຕ້ອງພັກກັນທັ້ງໝົດ

ເຮືອງອື່ນ ໄມ່ຢູ່ໃມ່ເກີ່ວກັບເຂົາ ແຕ່ເຮືອງວິຊ່າທີ່
ຫລວງພ່ອລຶ່ງແລ້ວ ໄຄຣທຳຜິດກົດຕ້ອງວ່າກັນ ອູ່ໃນທີ່ທຳວິຊ່າ
ກົງພຸດເຂຟາເວົ້າເຮືອງທຳວິຊ່າ ນອກນັ້ນປົກຕິໄມ່ພຸດອະໄຮ ທຳໜ້າທີ່
ໄປເຮືອຍ ພ

ຫລວງພ່ອຄາມຄຳກົງພຸດຄຳ ຄາມວິຊ່າກົດຕ້ອບເຮືອງ
ວິຊ່າ ນອກນັ້ນໄມ່ໄດ້ເສັນອະໄຮກັບທ່ານ ມີເຮືອງຈຶງຈະພຸດ ມີ
ໜ້າທີ່ຕ້ອບຫລວງພ່ອອຢາກເດືອຍ

ຍາຍໄໝມີຄາມທະເຍອທະຍານອຢາກອື່ນເຂົາ ສໍາ
ອຢາກເດັ່ນອຢາກດັ່ງ ໃນທີ່ສຸດຈະໄມ່ໄດ້ດັ່ງລມອຍາກ ເພວະ
ບຸນູທຳໄວ້ໄມ່ພອທີ່ຈະຮອງຮັບໄດ້ ແນີອນສູານໄມ່ດີ ກົດຕ້ອງພັກ

๓๑

สั่งสมความดี

คนเราเกิดมาแล้ว ต้องสร้างความดี
ยายสั่งสมความดีไว้ทีละเล็กละน้อย
ทำไปเรื่อย ๆ อย่าง渐มา เสนอ
ไม่มีความอยากเด่นอยากรังดังเข้ามาเจือปน
เมื่อสั่งสมความดีนานเข้า ความดีมากขึ้น
ผลของความดีก็ปรากฏ ได้ชื่นชมกับความดีที่ทำไว
ความดีที่ลั่งสมไว้นี้ ไม่มีใครจะปฏิบัติได้ ไม่อยาก
ดังก์ดังเงย

คนทางโลก ทำดีแล้วไม่เห็นผลกับนี่
จริง ๆ แล้ว เพิ่งจะทำความดีได้นิดเดียว ยังไม่มี
ผลกับนี่แล้ว

ยายสร้างความดีมาตลอด จนกระทั่งเห็นผล
ปรากฏ เมื่อนึกถึงการสร้างบารมีที่ผ่านมาทั้งหมด ก็เป็นใน
บุญ และซัยชนะที่สะอาดบริสุทธิ์ทุกครั้ง ยายจึงไม่มีปม
ด้อยใจเลย

ถวายภัตตาหารแด่คณะสังฆ ที่วัดปากน้ำ ภาคเชียงราย

คุณยายนำคอกนະคิชย์นั่งสมาธิครึ่งสูดหายที่บ้านธรรมประลิทธี ก่อนจะย้ายมาที่ศูนย์พุทธจารปฏิบัติธรรม ปี พ.ศ. ๒๕๑๔

ສັນໂດຍ

๑๒

ຕ້ອງມີຄວາມດີເປັນຮູ້ານ

คนທີ່ຍັງໄມ້ມີຄວາມຮູ້

ຍັງໄມ້ມີຄວາມດີ ແຕ່ອຍກດັ່ງ

ອຍກມີຫຼື່ອເລີຍຈ

ອຍກເປັນໃຫຍ່

ອຍ່າງນີ້ໄປໄດ້ໄໝ່ນານກົດກະບ່ອງ

ເພຣະໄມ້ມີຈຸານຂອງຄວາມດີຮອງຮັບໄວ້

ຍິ່ງປະກາສອຍ່າງນີ້ ຍິ່ງທຳລາຍຕົວເອງເຮົວຂຶ້ນ

๑๒ ຕຸລາຄມ ແກ້ວມະນຸ

ณ อาคารปรนิมมิตาสวัตตี (กุฎิคุณยาย) ปี พ.ศ. ๒๕๗๐

๑๗

ໄມ່ອ່າຍາກໄດ້ສມບັດີໂຄຣ

ຍາຍເປັນຄນລວ້າງວັດ

ອາຄ້ຍບຸງມືກິນ ມືນໍາອາມ ມືຖືອູ່

ໄມ່ອ່າຍາກໄດ້ສມບັດີໂຄຣ

ໄມ່ໄປລັກຂ່າມົຍໂຄຣ

ໂຄຣທຳວະໄຮກັບຍາຍ

ໃຫ້ເຂົາແນກເອາໄປໃຫ້ໜົດ

ຍາຍຈະໄມ່ທຳໃຫ້ໂຄຣກະເທືອນໃຈ

ໄມ່ໄດ້ບັນທຶກວັນທີ

ศูนย์พุทธวัจกรปฏิบัติธรรม : ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ต้นไม้ที่ปลูกใหม่พื้นที่เริ่มเจริญเติบโต
ในขณะที่กำลังทยอยสร้างอุโบสถ ศาลา และอาคารต่าง ๆ

◎ គុបគាន ◎

៤

ការគបគន

ការលើកគបគនន័យតួងលើកគន
បានគុណគបដីនអរិវ
បានគុណគបិនបានដី
គនមិតិ មិគ្រគប ពេរាជាគាតិទីខៅក្រុង
ពុននរករកកើងគីងវា មិតិ ពេត់ពេ ។ ឬមិនឹងមិតិ
ករកកូរុយរបៀយ ។ ខ្ញុំ កើងគីងវា ដី
មិនឹងគុណសុបីវិវីឌិន ពុននរកកើងវា មិតិ មិតិ
យុម្ភុប ពេត់ពេនុជាបីយ ។ ខ្ញុំ កូលុង
នីផលខ្លួនឯករាយកីឡា “ពិទិ៍ខៅ” លោ
គបគនមិតិរីវង់ខាងពិទិ៍ គឺ ពិទិ៍ខ្លួនឯករាយ
គុណវិបតិមិនឹងកំសេនិយត
ខ្លួនឯករាយកីឡា ពិទិ៍ខ្លួនឯករាយ
ពេរាជាគាតិ មិនឹងមិតិ ពិទិ៍ខ្លួនឯករាយ
ករកកូរុយរបៀយ ។ ខ្ញុំ កើងគីងវា ដី

๓๔ ดูคนให้เป็น

เราต้องหัดดูคนให้เป็น

ดูแต่เรื่องagmaจึงจะกับราชสีห์

ชาติagmaจึงจะมันกินขี้ เขาเอามาเลี้ยงจะให้เป็น
ราชสีห์ มันก็ทำที่จะเป็นได้ แต่เวลา_mันเจอขี้ มันก็ลีบ มัน
ไปกินขี้นั่นแหล่ะ เขาเรียกว่า ไอ้ชาติagmaจึงจะก

ยังไง ๆ มันก็ยังเป็นagmaจึงจะกอยู่วันยังค่า

เพราะฉะนั้น เราต้องรู้ ต้องดูให้เป็นว่า

ใครเป็นใคร

ดูให้ละเอียดว่า เป็นอะไรแหน

อย่างเรื่องราชสีห์กับagmaจึงจะกันนั่น

ลันดานมันฟ้อง

จะเป็นอะไรแหน ต้องดูที่ลันดานมัน

គបគន

៣៦ ເອាចម្បុរកណៈ

យាយបើនគនເອាចម្បុរកណៈ

ເរាពីតិចាត់ទៅដឹងខ្លួន

ពីពីនេ ឧវាទាត់បែង ឱ្យកើនឡើង ឬដឹងអីមីម្បុរកណៈ

វេលាកើតឡើងការណែនាំទីនេះ ក៏ដូចជាអីន្តិចរបាយ

២៨ តុលាកម ២៩៣៥

ริมสระน้ำ หลังอาคารดาวดึงส์ ปี พ.ศ. ๒๕๔๙

គបគន

៣៧

មនុប្រយសំណង់

រោតចុងខ្សោយកាបូន ដើម្បី

ខ្សោយមិត្តភក ទៅក្នុងកាបូន ដើម្បី

រោង

ពវកទី ហិង្សិកិតកានវា ពវកខ្សាក់ នៃ ក្បុក់ នៃ

ពវកនឹះ ឱ្យគុណលម្មមូកលើ

រោតចុងខ្សោយកាបូន ដើម្បី ក្នុងទុកជ័យ

វេលាអ៉ើបី ដើម្បី បែរ និង ពិនិត្យ រោតចុងខ្សោយកាបូន

៥ ឃុំម្រោគ ខេត្តកណ្តាល

๓๔ ไม่เกลียดใคร

ยายไม่เกลียดใครเลย

เพราะยายกลัวว่า

ชาติต่อไปคนเข้าจะมาเกลียด yay

ยายมองไกล ๆ

ไม่ได้มองแค่ล้าน ๆ เฉพาะหน้า

เพราะฉะนั้น ยายไม่เกลียดใคร

ยายรักเข้าทุกคน

๑ มกราคม ๒๕๓๔

៣៤ ແມ្ពរុទាន កិនិងសីយ

យាយនីនេ លើនឹងមិញ្ចាលនូយ៉ាងទីនេះ

តិចយាយជាមីន្ទីអន់សីវិ

ពេជ្យយាយវីរីរៀងគន

ផលវក្សាតុនគន

ពេជ្យយាយមិនយកពុំដុ

តាមីនោតុនគន

យាយសរោងវត្ថុមិនីត្រូវក

ពេជ្យយាយគិតវា

ពុំដុតាមីនោបី និងសីយ (ដៃ) តាំងឱ្យទុង

១៥ កុមរាបណី ២៥៩៥

ข้างอาคารดาวดึงส์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๙

คำสอนของยาย

◎

ที่สำคัญจะต้องทำตัวเราให้ดีก่อน
จะต้องดูตัวเองให้เข้าใจ ให้แจ่มแจ้งเลียก่อน
ถ้าเราเข้าใจตัวเราได้แล้ว
เราจะเข้าใจคนอื่นได้
ที่เรียกว่า รู้เข้า รู้เรา รู้ทั้งหมดได้
พอรู้อย่างนี้แล้ว
เราจะจะเข้าใจปัญหาที่เขามาพูด มาคุยด้วยได้
ต้องทำใจให้อยู่ในบุญมาก ๆ อยู่ในความเมตตา^๑
แล้วมองดูตัวเอง ระลึกชาติของตัวเองในอดีต
ดูในธรรมะระลึกไปเรื่อย ๆ ว่า
เราสร้างบารมีมากเท่าไร
แล้วมองดูในปัจจุบันว่า เรา มีความพยายามทำ
ตัวเองให้บริสุทธิ์ได้มากแค่ไหน
ดูด้วยว่า เราอยู่ในสุน欢อย่างไร
อยู่ในสุน欢ที่ต้องกดเขาขึ้นมาหรือไม่
คนนี้ฉลาดได้ ก็ฉลาดขึ้นมา
คนนี้ฉลาดไม่ได้ ก็ปล่อยไป

តាមីនមាត្រា
ដែលជាផ្លូវការដែលយកចិត្ត
ទៅបានស្ថិត និងបានការណ៍ដែល
មានស្ថាបនី និងមានការរាយការណ៍
ដែលអាចធ្វើបាន និងអាចបង្កើតបាន
ដែលមានស្ថាបនី និងមានការរាយការណ៍
ដែលអាចធ្វើបាន និងមានការរាយការណ៍
ដែលអាចធ្វើបាន និងមានការរាយការណ៍

តាមីនមាត្រា
ដែលជាផ្លូវការដែលយកចិត្ត និងបានការណ៍
ដែលអាចធ្វើបាន និងមានការរាយការណ៍
ដែលអាចធ្វើបាន និងមានការរាយការណ៍
ដែលអាចធ្វើបាន និងមានការរាយការណ៍

ពិនិត្យការណ៍
ដែលជាផ្លូវការដែលយកចិត្ត
ទៅបានស្ថិត និងបានការណ៍ដែល
មានស្ថាបនី និងមានការរាយការណ៍
ដែលអាចធ្វើបាន និងមានការរាយការណ៍
ដែលអាចធ្វើបាន និងមានការរាយការណ៍
ដែលអាចធ្វើបាន និងមានការរាយការណ៍
ដែលអាចធ្វើបាន និងមានការរាយការណ៍
ដែលអាចធ្វើបាន និងមានការរាយការណ៍
ដែលអាចធ្វើបាន និងមានការរាយការណ៍

ศูนย์พุทธอัจกรปฏิบัติธรรม (วัดพระธรรมกาย) ปี พ.ศ. ๒๕๔๖

◎ ຕະລິການ ◎

บริเวณหลังอุปถัมภ์ พ.ศ. ๒๕๓๐

๔๑

ความลับแม้เส้นผ่านศูนย์กลาง

ความลับไม่มีในโลก

ธรรมะของหลวงพ่อวัดปากน้ำalive อีกดลีกชั้น

ยายได้เจอมาแล้ว ความลับแม้เส้นผ่านศูนย์กลาง
กระจางหมดทุกอย่าง

จะนั่นใครทำอะไร ก็ทำให้ดี จะปิดบังอะไรไม่ได้
 เพราะความลับไม่มีในโลก

วิรากชาตุ วิรากธรรม เป็นชาตุธรรมของ
พระพุทธเจ้านิพพานเป็น ลະอາດที่สุด ลະอາດบริสุทธิ์มาก
ลະอາดทั้งชาตุดิน น้ำ ลม ไฟ ลະอາดทุกกาย ลະอາดทุก
ดวง แยกออกจากลະอາดในลະอາด

ยายไปเจอมาแล้ว ใช้เวลา ๒ อาทิตย์ ทำวิชชา
หลวงพ่อใช้ให้ไป

ยายตอบปัญหาทุกอย่างได้ เอาตัวรอดได้ เพราะ
วิชชาของหลวงพ่อวัดปากน้ำ

ດឹង ทำវិច្ឆាជី

ເພរាជເຫទុທីយាយເປັນຄនທີບຣິສຸທີ່ກາຍ ວາຈា ໃຈ

ມີគິລ ມີສັຈຈະ ແລະ ວັກທົມະນາກທີ່ສຸດ

ເມື່ອມາถຶງຫລວງພ່ອວັດປາກນໍ້າແລ້ວ

ກີໂດ້ທຳວິច្ឆាលேຍ

ປກຕິຄນທີ່ຈະທຳວິច្ឆាជីໄດ້ ຕ້ອງສອບແລ້ວສອບອີກ

ສອບກັນມາກມາຍກ່ອນ

ຄ້າຜ່ານລົງເຂົ້າທຳວິច្ឆាជីໄດ້

ແຕ່ຍ້າຍມາถຶງກີໂດ້ເຂົ້າໄປທຳວິច្ឆាលேຍ

៥ ພຣະຈິກາຍນ ແຮຕ່າງ

ธรรม

๔๓ รักธรรมะจริง ๆ

ยายปฏิบัติธรรมมาก

ในสมัยสังคุรามโลก

ต้องนั่งธรรมะเวลากลางวัน ๖ ชั่วโมง

กลางคืน ๖ ชั่วโมง

วิชชานั้นต้องละเอียดมาก

ถึงイヤไม่ได้ทำวิชชารุ่นแรก

แต่ก็มาทันทำวิชาละเอียด ๆ

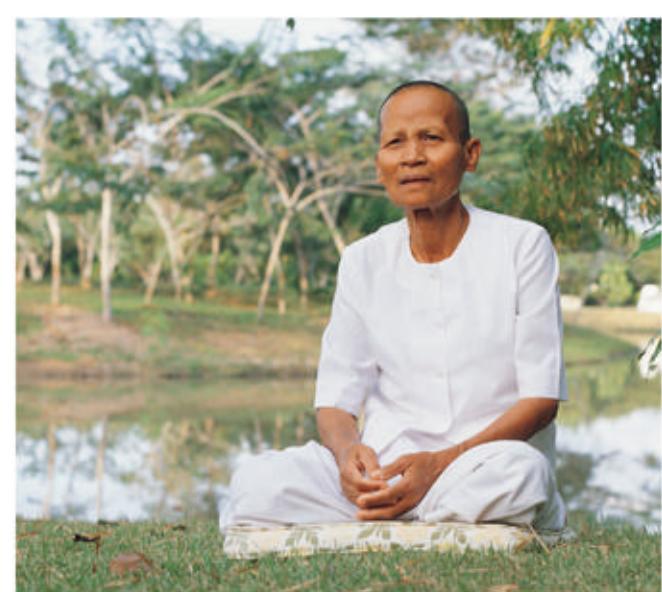
เพราะหลวงพ่อเริ่มทำวิชาละเอียดตอนที่อายุ
 เข้ามาอยู่ในโรงงานแล้ว

ธรรมะของยายจึงเชี่ยวชาญมาก

เพราะในชีวิตของยาย

ยายรักธรรมะจริง ๆ

๔ พุศจิกายน ๒๕๕๗

ริมสระน้ำ ข้างอาคารปรนิมมิตาสวัตตี ปี พ.ศ. ๒๕๕๘

๔๔

รักธรรมมากที่สุด จึงได้ดี

ยายลังเกตดู หม้อปิยะ หมอคัวน หมอเจริญ แต่
ละหมอที่รักษาอย่างเก่งคนละอย่าง ชำนาญไม่เหมือนกัน
ชำนาญแต่เฉพาะในเรื่องของตัว

หม้อปิยะก์ชำนาญในเรื่องพื้น

หมอคัวนก์ชำนาญในเรื่องแมะ

หมอเจริญก์ชำนาญในเรื่องลูกตา

คนเราจะทำอะไรก็

ก็อาศัยที่ว่า รักในสิ่งที่ทำนั้น ๆ

ใครรักสิ่งใดก็ทำสิ่งนั้นได้ดี ได้ประณีต ละเอียด
อ่อน และดีที่สุด

เหมือนนายรักธรรมมาก รักเป็นที่สุด

เพราะฉะนั้น ธรรมะของนายจึงละเอียดตลอด
เวลา และเชี่ยวชาญ

๔๔ ความลับไม่มีในโลก

ธธรรมะของยายละเอียดมาก

ละเอียดจนเห็นทุกสิ่งทุกอย่าง

“ความลับไม่มีสำหรับยาย”

เหมือนอย่างที่โบราณว่า “ความลับไม่มีในโลก”

นี่เรื่องจริง เพราะว่าไม่มีความลับสำหรับผู้ที่มี
ธรรมะละเอียดมาก ๆ อะไร ๆ ก็ปิดบังไม่อยู่

จะปิดบังได้แต่เฉพาะผู้มีกิเลสเท่านั้น

เพราะฉะนั้น คระทำอะไร ๆ อยู่ที่ไหน

ยายรู้หมด

เพียงแต่จะพูดหรือไม่พูดเท่านั้นเอง

๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ະເອີຍດຈິງ ໆ

ທີ່ວ່າອຽມະລະເອີຍດນັ້ນ ລະເອີຍດຈິງ ໆ

ຂາດວ່າ ກິນຂ້າວ ກິນກັບຂ້າວ ຮູ້ເລຍວ່າ ລັຕວົກິນລັຕວົ
ດູໃນຕົວເອງ ເວລາກິນ ດູໃນໄສ້ຕົວເອງ ໜັກິນຄົນ
ເພຣະລັຕວົທີ່ກິນເຂົ້າໄປ ກົດແມ່ນອັກັບເຮົານີ້ແລະ
ເພີຍງແຕ່ໄປສວມຂັ້ນທີ່ເປັນໝູ້ ເປີດ ໄກ່
ຕາມກຣມຂອງມັນເທຳນັ້ນ

៥ ພັຄຈິກາຍນ ໜີ້ເຫັນ

๔๗ ไม่รู้จริง

เรื่องธรรมะของหลวงพ่อวัดปากน้ำ

ยายรู้ดี รู้มากที่สุด

พยายามอยู่ทำวิชชา กับหลวงพ่อมาตลอด

ไม่ได้ไปไหนเลย

ทำตั้งแต่สมัยก่อนลงกรรมโลก

จนเกิดลงกรรมโลก จนกระทั่งลงกรรมโลกเลิก
แล้ว ก็ยังทำวิชชาอยู่

คนที่เข้าเอาวิชชาของหลวงพ่อไปพูดทำโน้น ท่านี้
แสดงว่าเข้าไม่รู้จริง แต่อยากการทำตัวเป็นคนมีเชือเลียง

ตัวยายเองถึงจะรู้ดี ในฐานะผู้ใหญ่ ก็พูดไม่ได้
 เพราะคนทางโลกหลาย เข้าฟังแล้วก็ไม่เข้าใจ

๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๓

คุณยายล่อนคิชย์ : ลนนามหญ้าหลังอุบลสถาน

๔๕

ไม่รู้จะบอกว่ามากเท่าไร

อย่าง่ายยากทำความดีมาตลอดเป็นเวลาหลายลิบปี

อยู่ทำวิชชา กับหลวงพ่อวัดปากน้ำมาตลอด

ได้รับวิชชาถ่ายทอดจากหลวงพ่อโดยตรงด้วย

ได้รู้เห็นจริง

ความรู้ที่ย้ายได้รับถ่ายทอดมานี้มามาก

จนไม่รู้จะบอกว่ามากเท่าไร

เมื่อได้ที่ดินที่ศูนย์พุทธจักรฯ ใหม่ ๆ

พยายามองค์เนื้อที่ทั้งหมด ๒๐๐ ไร่

แล้วนึกในใจว่า เนื้อที่ใหญ่โตมากขนาดนี้

ไม่พอที่จะใส่ความรู้ของยายได้หมด

ไม่ได้เพียงปลายนิ้ว ก้อยนิดเดียวเท่านั้นเอง

แต่พูดไม่ได้ คนอื่นไม่เข้าใจ

คนมีธรรมะเท่านั้นที่จะรู้ จะเข้าใจได้

ธรรม

๔๙ รับศึกได้

ธรรมะของยานะ

รับศึกได้เป็นร้อย

เรื่องนี้ไม่มีใครเข้าใจ

แต่ตัวยายเองเข้าใจดีว่า อะไรเป็นอะไร

เหตุที่ได้ปฏิบัติธรรมมาก

และหวังพึงธรรมะในตัวเอง

ถึงเอาตัวอดได้อย่างนี้

ไม่ได้บันทึกวันที่

๕๐ ເກາະຮດໃຫ້ດີ

ຄນຈະຫລຸດ ຫລຸດກັນຍັງໄໝ ?

ທ່ານມහາ (หลวงพีซິຕໍພໍຍ ມහາචົງໂຕ) ສມໍຍນັ້ນມີການ
ກ່ອສ້າງນ້ອຍ ທ່ານນັ່ງຮຽມະມາກ ທ່ານຝຶນໄປວ່າ ເຫັນຮດຄົນ
ໜຶ່ງ ໂພລ່ຂຶ້ນມາຈາກກາລາມຫາສຸມທຽບ ແລະມີຄນເກາະຕິດຮາດ
ໄປດ້ວຍ ຮດວິ່ງເຈົ້າມາກ ວິ່ງໄປບ່ນນຳນີ້ແລະ ເຈົ້າມາກ ຈົນຄນທີ່
ເກາະຮດໄມ່ແນ່ນ ຕ້ອງຫລຸດຕກລາງມາ

ຮດເຈົ້າ ຖ້າ ນັ້ນຄືອຍາຍ ຍາຍສ້າງບາຣມີ ທໍາອະໄຮ
ທໍາລຣິງ ຈຶ່ງໄປເຈົ້າຢ່າງນັ້ນ

គູ່ນຍໍພຸທົງຈັກຮາ ນີ້ເປີຍບ່ເໜືອນກູ່ເຂົາ ດັນບາງຄນ
ເຫັນກູ່ເຂົາແລ້ວໄໝເກົ່າປັນ

ບາງຄນຂຶ້ນມາແລ້ວມອງເຫັນສິ່ງນັ້ນສິ່ງນີ້ ກົງເກີດອຍາກ
ໄດ້ນັ້ນ ອຍາກໄດ້ນີ້ ຕຽນນັ້ນນໍາໄປ ຕຽນນີ້ນໍາໄປ ແລ້ວກົງເລຍຕກ
ລົງມາ

ໄອ້ຄນທີ່ໄໝເກົ່າປັນ ຄືອ ດັນທີ່ເຫັນຮະເບີຍບວນຍ
ຂອງວັດ ແລ້ວໄໝອຍາກທຳຕາມ ອຍາກເືັ່ນຮະເບີຍບວນຍ

ธรรม

ເກາະຮັດໃຫ້ດີ ๆ ນະຫລານນະ
ອຍ່າໃຫ້ຕົກລົງໄປເດືດຂາດ
ຕ້ອງນັ້ນຮຽມຮະໃໝ່ນາກ ພຍາຍາມທຳຈິຕທຳໃຈທຳຕ້ວ
ໃຫ້ເປັນບຸບຸນ
ແລ້ວທຳ “ລັ້ມມາອຣ້ທັງ” ໄປເຮືອຍ ພ
ໄມ່ວັນໄດ້ກົວນັ້ນທີ່ຈະເຫັນຮຽມ
ຍາຍອດທනນາກ ພ ມາກຈິງ ພ ເປັນຮ້ອຍເທົ່າພັນທິ
ຄົງໄດ້ມີຄູນຍົກສອນຢູ່ພຸຖະຈັກຮາ ຂຶ້ນມາ
ພຣະທັ້ງ ១០ ສູປ ຄົງໄດ້ບວຊ

២១ ມິນາຄມ ២៥៥៣

๕๐

ไม่ต้องให้ครมาໂວ

พວກເຮົາຍ່ານ້ອຍໃຈ
ເຮົາຕ້ອງເຂົ້າໃຈວ່າ ພລວງພ່ອມືຈານມາກ
ໄມ້ໄດ້ມາໂວ * ພວກເຮົາ ຍາຍໄມ່ສອບໃຫ້ຄຣມາໂວເລຍ
ແຕ່ຄົນບາງພວກແກ່ງແຍ່ງຊີງດີກັນ
ອະໄຮ ฯ ກົດອຍາກໃຫ້ພລວງພ່ອໂວ
ແຍ່ງກັນໄປແຍ່ງກັນມາ
ອົຮຣມະກົດເລຍໄມ່ກ້າວໜ້າ

๑๗ พຸຖະຈິກາຍນ ແຜ່ນໄຕ

---

* ໂວ ໃນຄວາມໝາຍຂອງຄຸນຍາຍ ພມາຍສຶ້ງ ກາຣເອາອກເອາໃຈ

ດីធ្ល

បុកទរមនយោងទីយា

រឹងទរមន យាយាំជនរួមទូកលើងទូកយោងវា
អារេបើនអារេ អារេយុទ្ធឌីនេ

យោងភីបាំ សមមុទិធនយាបនន មើលូយ៉ុតរងីនេ
ជានយុទ្ធនីនេ ព័ងិចកំហាមាធីឡលុងដែវតបាកណ៍ជាន
ឱះ

ទរមក៏ហើនកន្ន ព័ងគំណើតីខណាតនី

រឹងនំទរមយាយកែងមាត នំកែងជវិង ។

វេលាខ្សោះថាលៅ ពីងទូកយោងមេដ

កោដ់ទរមនយោងទីយា បុកទរមនយោងទីយា

ថីពេនអកមារបកបុប្រយាប វេលាយាយអកមារបុប្រយាប
កបុប្រយាប ព័ងតួយអកមារបកបុប្រយាបលើឱតិលេខ៊ិន តួយ
អកមារបកបុប្រយាប ពិងផែកាយផរោវតែតុននឹងកាយមនុមួយ
បុប្រយាប

ພុតិកាយមនុមួយបុប្រយាប កិត្តិវាទោដី

ພុរើងខាងនករើយបរិយីលោកកិច្ច កោទរមគិន
បុកទរមន តិំមើរើងខាងនករើយមេដ

คำสอนของยาย

◎

เพราวยายยังอาศัยโลกอยู่ จึงต้องถอยออกจาก
หายา เรายังต้องกินข้าวหนึ่ง

หยาบก็ต้องรับ ละเอียดก็ต้องรับ

ที่เห็นยายออกมารบทหยาบช้าอก ก็เพื่อให้งาน
เรียบร้อย รับไปเงี้ยนแหลก

แต่พอเข้าภูมิปัญญา ใจรุนแรง ใจร้าย
หมด

มีแต่ธรรมะอย่างเดียว

เรื่องนี้ยายแบ่งเวลาเป็น

พอนั่งธรรมะก็เอาใจหยุดไปเรื่อย ๆ ที่คุณยกลาง
กาย หยุดที่กายมนุษย์ ตกคุณย์ก็ถึงกายมนุษย์ละเอียด
จนถึงกายธรรมอรหัต มี ๑๘ กาย เป็นทางผ่าน

พอถึงกายธรรมอรหัตครั้นเห็นหมด

อย่างนี้เรียกว่า “รู้รอบตัว เห็นรอบตัว”

เวลาตึงธรรมะของยาย

พอดึงธรรมะก็เหมือนออกทะเล

เวลาออกทะเลก็ไม่เห็นฝั่งเลย

ยายก็ตั้งเข้มทิคให้ตรง ไม่สนใจอย่างอื่น
ตั้งเข้มทิคให้ตรงอย่างเดียว
ดึงธรรมะตรงตามเข้มทิคของตัวเอง
ว่าชั่วโมงนี้จะเอาอะไร
เหมือนทางโลก เวลาเข้าออกทะเล เขาก็ยังมี
เข้มทิคเลย

เราทางธรรมก็ต้องมีเหมือนกัน
ต้องแบ่งเวลาของเราให้เป็น
วางแผนอื่นไว้ชั่วขณะ
นั่งธรรมะ จึงจะก้าวหน้าได้
ถ้าเราไม่แบ่งเวลาอย่างที่イヤybอก
นั่งธรรมะ เดียวคิดถึงบ้าน คิดถึงที่ทำงาน
คิดอย่างนั้น คิดอย่างนี้
คิดไป ใจก็เลยไม่หยุด
นั่งธรรมะต้องนั่งเพื่อให้ใจหยุด

๑ มีนาคม ๒๕๖๔

แนวรั้วกันเขตลังนาวาส หลังคากาดุสิต ปี พ.ศ. ๒๕๓๐

๕๓ อย่างอื่นทิ้งให้หมด

ทำสามาธิ สัมมาอรหัต ก็ได้บุญแล้ว
การได้ธรรมกายไม่ใช่ของง่าย ๆ
ใจเรามันวิงไปทั่วรอบโลก
ต้องดึงมันเข้ามา
ให้หยุดให้นิ่งอยู่ที่คุณย์กลางกาย
เห็นอีกดีดี ๒ นิ้วเมือ
เรื่องอื่นอย่าไปคิด
ทิ้งมันไปให้หมด
พอใจหยุดลงนิ่ง
มันก็จะสว่างในท้อง
ทำใจให้หยุดให้นิ่ง
นึกถึงองค์พระให้เล

ไม่ได้บันทึกวันที่

๕๔ หยุด เท่านั้นคือตัวสำเร็จ

หยุด เท่านั้นคือตัวสำเร็จ

สำเร็จหมดทั้งทางโลก ทางธรรม

ทางโลก เขารายกไปไหน ๆ ไปเร็ว ๆ ก็ต้องขึ้นรถไป ขึ้นเครื่องบินไป

แต่ทางธรรมต้อง “หยุด”

ถ้าไม่หยุด ไปไม่ได้ ยิ่งหยุดเท่าไร ก็ไปเร็วเท่านั้น

เหมือนเรื่องของคุลีมาล ที่หลวงพ่อท่านเทศน์

องคุลีมาลจะวิงไปตัดนิ้วพระพุทธเจ้า เพื่อให้ได้ผู้ครอบ ๑,๐๐๐ นิ้ว จะได้เป็นเจ้าโลก วิงไปกรร้องว่า

“สมณะหยุด สมณะหยุด”

พระพุทธเจ้าตรัสตอบว่า “สมณะหยุดแล้ว ท่านลิขังไม่หยุด”

“หยุด” คำนั้นแหล่ะ คือตัวสำเร็จ

หยุดตัวนี้แหล่ะ คือ ใจท่านหยุดแล้ว ถ้าใจไม่หยุดก็ไม่ถึงธรรม

ธรรมทุกอย่างมีอยู่ในตัวเรา จะถึงได้ต้องทำใจให้หยุด ถ้าไม่หยุดก็ไม่ถึง

เพราะฉะนั้นเรานั่งธรรมะ ก็ต้องทำใจหยุดให้ได้ เป็นเรื่องสำคัญ

พระไตรปิฎก ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ ย่อแล้ว เหลือ ๓ คือ บริสุทธิ์กาย บริสุทธิ์วาจา บริสุทธิ์ใจ

ย่อลงมาแล้วเหลือ ๑ คือ “หยุด” คำเดียว

ทำใจหยุด กายกับบริสุทธิ์ วาจากับบริสุทธิ์ ใจกับบริสุทธิ์ เพราะฉะนั้นเราต้องทำนั้น จะได้บุญมากก็ตอนนี้ แหลก

ทำอย่างที่イヤบอก ต้องแบ่งเวลาให้เป็น

เวลาอ่านธรรมะแล้ว ก็อย่าไปคิดเรื่องอะไรทั้งนั้น

คิดเอาธรรมะอย่างเดียว ไม่ถอยหลังกลับ

ถือเข็มทิศของเราให้ดี ๆ นะ

๑ มีนาคม ๒๕๖๔

๕๕ ธรรมะเท่านั้นที่ช่วยเราได้

ทั่วแสนโกฏิจักรวาล อนันตจักรวาล
ไม่มีใครช่วยเราให้พ้นทุกข์ได้หรอก
นอกจากธรรมะเท่านั้น
เกะธรรมะให้แน่น ๆ นะ
แค่เห็นแสงสว่างเพียงแ琬เดียว
บุญก็มากหมายมหาศาล เป็นฝ่าครอบเชี่ยววนะ
เวลาイヤนั่งธรรมะ ใจหายก็จรดที่ศูนย์กลางกาย
ผ่านกายต่าง ๆ เข้าไปเรื่อย ๆ จนถึงพระนิพพาน
แล้วใจก็ไปติดที่ในนั่น
จะไปดูอะไรได้ กิเลสก็ไม่มี
แต่พยายามจะพูดกับใคร
ยายก็สอนใจมาจดจ่อ กับคนที่ยายจะพูดด้วย
ใจมั่นก็หายบ
อายุตันจะหายากก็เกะ

กิเลสมันก์ເກະ

คนທີ່ແຕ່ງງານ ໄຈມັນຕ້ອງຫຍາບ ຈຶ່ງຄິດຈະແຕ່ງ ເມື່ອ¹
ໃຈຫຍາບ ອາຍຕະຫຍາບມັນເກະ
ໄມ່ຢາກຫຮອກທີ່ຈະໄດ້ຮຽມະ ຄໍາວັກຮຽມະຈຣິງ
ໄມ່ຕ້ອງໄປນີກຄືກອນອື່ນ ໃຫ້ນີກແຄ່ຕ້ວເວົງ ເພຣະວ່າ
ໄມ່ມີໂຄຮ່ວຍເຮົາໄດ້

ຄາສນາພຸතຮມີເພີຍງ ๓ ອຍ່າງ ຄື່ອ ປຣຍັຕີ ປົກົບຕີ
ປົກົວຂອງ ນອກນັ້ນໄມ່ໃຊ້

๑๑ ມີນາຄມ ແກ້ໄຂ

คุณยายตรวจวัด : หมู่บ้านประวัติศาสตร์ ปี พ.ศ. ๒๕๓๐

๕๖

สร้างบารมีให้ดี ต้องติดธรรมะ

ชีวิตนี้เกิดมาสร้างบารมี

ต้องพยายามทำความดีให้เต็มที่

ถ้าต้องการจะสร้างบารมีให้ได้ดีจริง ๆ ต้องติดธรรมะ อย่าติดบุคคล แล้วจะสร้างบารมีไปได้ตลอด จะนำความเจริญมาสู่ตัวเองและหมู่คณะด้วย ให้มีสติสอนตัวเองอยู่เสมอ

ถ้าติดบุคคลแล้ว จะสร้างบารมีไปไม่ได้ตลอด จะเดือดร้อนในภายหลัง ทั้งตัวเองและหมู่คณะด้วย

ถ้าติดธรรมะ มีธรรมะเป็นพึ่ง จะชนะมิจฉาทิฐิได้ เพราะจะได้บุญที่สะอาดบริสุทธิ์ติดตัวไปทุกวัน

จำเอาไว้ให้ดี แล้วเอาไปปฏิบัตินะ

ยายอาญามากแล้ว แก่เข้าไปทุกวัน เมื่อยังมีแรง พูด ก็จะสอนไปเรื่อย ๆ

ขอให้นำไปปฏิบัติ จะได้อ eta ตัวรอด

๔๗ กำปั้นทุบขี้ดิน

การนั่งธรรมะ ก็เหมือนกำปั้นทุบขี้ดิน เพราะว่าอะไร ๆ ทุกอย่างก็ต้องอาศัยดิน จะมีบ้านก็ต้องอาศัยดิน จะเห Howe ไปได้ก็ต้องไปจากดิน จะเห็นได้ว่าดินเป็นสิ่งสำคัญมาก

ดังนั้นเวลาเราปฏิบัติธรรม อย่านึกว่าเราจะไม่รู้ไม่เห็น จะทำไม่เป็นอย่างคนอื่นเขา

อย่าไปคิดอย่างนั้น

เราต้องคิดว่า ทุกคำพากันว่า สัมมาอรหัง สัมมาอรหัง ลัมมาอรหัง นั้นเราได้บุญทุกคำ

สัมมาอรหัง ที่ไรก็ได้บุญทุกที หลับตาที่ไรก็ได้บุญทุกที เมื่อเราเอากำปั้นทุบขี้ดิน ทุบที่ไรก็ถูกทุกที

อยู่ทางธรรม อย่าประมาท ต้องทำไปเรื่อย ๆ ทำไปไม่ต้องกลัว ครเรชาจะด่า ครเรชาจะว่า ครไม่พอใจก ช่างเข้า ให้นึกว่าเราทำให้พระพุทธเจ้าท่านพอใจก พอกแล้ว

ทำไปเรื่อย ๆ นึกว่า สำเร็จ สำเร็จ ทุกสิ่งทุกอย่าง ก็จะสำเร็จ

๔๙ หน้าที่ที่สำคัญที่สุด

ในชีวิตของเรา
ต้องมีความเพียรที่จะนั่งธรรมะให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป
ล้มยកก่อน
ยายยังไม่เห็นธรรมะ
ก็พยายามนึกทั้งเดิน และนั่ง
พอทำไป ทำไป
ใจก็หยุด เข้าถึงธรรมะได้
การเข้าถึงธรรมะนี้แหล่ะ
เป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สุด

๒ วันวาน ๒๕๕๕

๕๗ ธรรมเป็นเรื่องสำคัญ

การนั่งธรรมเป็นเรื่องสำคัญที่สุดในชีวิต

เราต้องคิดอยู่เสมอว่า

ต้องเข้าถึงธรรมให้ได้

เพราะเป็นเรื่องที่สำคัญจริง ๆ

เราต้องหมั่นนึกถึงบ่อย ๆ ทุก ๆ เวลา

ไม่ว่าเราจะเดิน ขับรถ หรือทำอะไรก็ตาม

เมื่อมีเวลา ก็ให้นึกถึงให้มาก ๆ

เหมือนอย่างยาย เมื่อยังไม่เห็นธรรมะ

ก็พยายามนั่ง ขยันนั่ง จนเห็นธรรมะ

จากเห็นธรรมะได้ ก็ไปขาดรู้*

ธรรมะหายใจก้าวหน้า เพราะยายนั่งจริง ๆ

---

* ขาดรู้ คือ การทำใจหยุดนิ่งสนิทสมบูรณ์ จนกระทั่งหลุดจากกายทยาบปีติดข้างในลະเอียด เมื่อครบกำหนดเวลาแล้วจึงถอน

การขาดรู้ทำให้จิตบริสุทธิ์มาก มีพลังมาก จิตขยาย ความรู้กว้างขวางมาก และมีญาณแม่นยำ

การปฏิบัติธรรมเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต

ถ้าเราไม่หาความสุขในชาตินี้ ชาติหน้าก็หาไม่พบ

ถ้าจะพบก็ต้องพบในชาตินี้

เมื่อก่อน ยานนั่งสมาธิกลางวัน ๖ ชั่วโมง กลางคืน
๖ ชั่วโมง เดียวนี้ยายแก่แล้ว อายุ ๘๔ ปี นั่งเดียวเดียว
ก็เมื่อยแล้ว เลยนอนดึงธรรมะไป

ตอนนี้เรายังไม่รู้หรอก ถ้าเราแก่ เราถึงจะรู้ว่า
เมื่อยหลังปวดเอวเป็นอย่างไร ตอนยังหนูมายังสาวอยู่ ไม่รู้
หรอก

๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕

ดูงานก่อสร้างหมู่บ้านสามเณร ปี พ.ศ. ๒๕๓๒

๖๐

ห่วงธรรมะ

นาอยู่วัดปากน้ำ ทำวิชชา กับหลวงพ่อ

ยายไม่ได้หนี้ไปไหนเลย

คนอื่นเขากลับบ้านบ้าง

เตี้ยวไปโน่น ไปนี่บ้าง

แต่ยายห่วงธรรมะ

รักธรรมะ

ไม่เคยหนี้ไปไหนเลย

คนอื่นจึงรู้ไม่เท่ายาย

๕ พุศจิกายน ๒๕๓๗

คำสอนของยาย

๖๑ รู้จริง...ไม่อวดใคร

คนอวดรู้้มัวแต่ลู้กัน

คนที่รู้จริงไม่ต้องอวดกับใคร

จึงชนะในที่สุด

๑๗๙ ถึง晦明 ๒๕๕๓

๖๒ รู้ทันหมด

ยายเป็นคนแรกที่คิดสร้างวัดตั้งแต่เริ่มต้น

ต้องต่อสู้ทุกอย่างจนถึงบัดนี้

เพราะคิดว่า เรายังไม่ได้ เอาให้ได้
 ตลอด ไม่อย่างนั้นเราจะไม่ไหว

เรื่องไม่ดีแต่ละเรื่องที่เกิดขึ้น

ยายต้องนั่งเข้าที่แก้แบบแย่

ยิ่งอายุมากก็เห็นอยู่มาก

เรื่องทุกอย่างยายรู้ทันหมด เพียงแต่จะถึงเวลา
 ผุดหรือเปล่าเท่านั้น

ยายถึงบอกว่า ในโลกนี้ไม่มีความลับ

เพียงแต่เรายังไม่สนใจเท่านั้นเอง

ลองเราจะดูจริง ๆ เข้า ก็รู้จนได้

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ณ อาคารปรนิมมิตาสวัสดิ์ ปี พ.ศ. ๒๕๓๓

๖๓

นิ่งเงียบ...เหมือนแพ้...แต่ชนะ

ลูกคิชัยวัดมหาช่อธรรมจากคุณยาย ท่านลึกล่อนว่า
ไม่ว่าใครจะว่ายาย เถียงยา หรือทะเลกับยา
จะเป็นลูกคิชัยใกล้ชิด หรือเป็นผู้ใหญ่กว่า เวลามีอารมณ์
ก็ว่ายาย ต้องอย่างนั้น อย่างนี้ลี
ยายจะเงียบ ยอมแพ้เข้าไปก่อน
ให้เข้าพูด ๆ และว่าไป
ยายจะเอาชนะทุกคนด้วยความเงียบก่อน
เข้าพูดไป พอหน่อย ก็หยุดเอง
ปล่อยให้เข้ากรธ มีอารมณ์ว่าไปคนเดียว
ยายเงียบอย่างเดียว
ยายเอาชนะทุกคนแบบนี้มาทั้งนั้น
ยานิ่งเงียบ
ติงธรรมดุภายใน
แล้วหายก็ชนะ

๖๔ สมาชิช่วย

คุณยายสอนวิศวกรก่อสร้างท่านหนึ่ง ที่มากราบคุณ
ยายว่า

เวลาเราคิดอะไรไม่ออก ให้หลวงไปเสียบ ๆ ไปนั่ง
สมาชิ เอาใจรวมเข้าไปในตัว และรวมงานทั้งหมดของเรา
เข้าไปไว้ในตัวด้วย เราจะคิดออก จะจัดแผนงานของเรา
ออกว่า จะต้องทำอะไร ทำยังไง จะเห็นชัด

นั่งสมาชิทำให้เกิดปัญญา

ยายยังใช้ริ VINNIE เหมือนกัน

งานในครัว มีปัญหาตรงไหน

ยายจะกลับเข้าไปในกฎ

นั่งเสียบ ๆ สักพัก

ยายก็จะคิดวางแผนออกว่า ควรจะแก้ปัญหา
ยังไง

๖๕ ตั้งสติ...ก่อนพูด

นักธุรกิจท่านหนึ่งมากราบคุณยาย ท่านสอนว่า
คนเราทำงานด้วยกัน เวลาเราคิดอะไรไม่ออก
เราต้องหลบออกไปหาที่เงียบ ๆ สักพักหนึ่ง
หลับตาทำใจให้หยุดนิ่ง
ประเดี่ยวเรื่องต่าง ๆ มันจะผลลัพธ์มาสอนเราว่า
เราจะต้องทำอย่างไร แล้วเราค่อยยั่งสติไปพูด
ถ้าคิดว่า พูดแล้วเราขาดทุน ก็อย่าเพิ่งพูด ให้กลับ
ไปนั่งสมาธิใหม่ จนกว่าใจจะสงบ แล้วค่อยกลับมาพูด
ต้องพูดแล้วไม่ขาดทุน ถ้าขาดทุนอย่าพูด
พูดแล้วให้ตัวเองกำไร ไม่เลีย
 เพราะชีวิตของเรา เดียวก็วัน เดียวก็คืน จะทำ
อะไรมีให้รีบทำ ตั้งหลักให้ดี จะได้มีเลียทีที่เกิดมาเราทำไร
คือบุญ (ความดี) ติดตัวกลับไป

๙ ตุลาคม ๒๕๓๔

◎ ବୁଲ୍ଲା·ଗରମ ◎

ถวายปัจจัยแด่คณะสงฆ์ หลังวันทอดกฐิน ปี พ.ศ. ๒๕๓๑

໬໬ ຈະເປັນໄຫວ່ງດ້ວຍບຸລະ

ຄນເຮາຈະທຳອະໄຣ ຕ້ອງນຶກສິ້ນສູນະຕົວເອງ ດູບຸລະ
ຂອງຕົວເອງ ຕ້ອງດູຖຸນເກົ່າທີ່ເຮາທຳມາ ຈະທຳອະໄຮຍ່າໃຫ້ເກີນ
ສູນະ ທຳໃຫ້ພອເໜາມະພອສມກັນ ຈຶ່ງຈະຄວຣ

ຄ້າອຍາກເປັນໄຫວ່ງ ຕ້ອງໄຫວ່ງດ້ວຍບຸລະ
ອຍ່າເປັນໄຫວ່ງດ້ວຍກີເລສ

ຄ້າໄຫວ່ງດ້ວຍບຸລະ ຄຶ່ງຈະເປັນໄຫວ່ງໄດ້ອຍ່າງແທ້ຈິງ
ແຕ່ຄ້າເປັນໄຫວ່ງດ້ວຍກີເລສຈະຕ້ອງທິກະເມນຕກລົງ
ມາ ເລື່ອທ່າເລີຍທີ່ໄປເລຍ ເຮືອນນີ້ກີເປັນກັນມາກ ດູອຍ່າງພະ
ເຫວທັດ ເປັນຕົ້ນ

ພວທຳອະໄຣໄດ້ສັກໜ່ອຍໜຶ່ງ ກົດຍາກດັ່ງອຍາກເດັ່ນ
ໂດຍໄມ້ດູພື້ນສູນຂອງຕົວເອງວ່າ ສ້າງພື້ນສູນຄວາມດີມາມາກ
ນ້ອຍແຄໂທນ ມອງດູແຄ່ປ່ລາຍເຫດຸນິດເດືອວ

ເໜີອັນກັບການສ້າງບ້ານທີ່ພື້ນສູນໄມ້ດີ ພື້ນສູນທຳ
ໄວ້ແຄ່ນິດໜ່ອຍ ແຕ່ພວສ້າງບ້ານໄປແລ້ວອຍາກໄດ້ໄຫວ່ງ ຖ
ໂຕ ບໍ່ໃນທີ່ສຸດບ້ານນັ້ນກົມືແຕ່ພັ້ງອຍ່າງເດືອວ

คำสอนของยาย

◎

จะเอาอย่างยายเดี๋ยวนี้ได้อย่างไร

เพราะเขามีรู้ว่า ยายอดทนมากทำความดี
 ไว้ในอดีตมากmany จนความดีเป็นภูเขา

ที่ยายได้ดีมีซื่อเลียง

มีลูกคิชช์ลูกหามากmany

ก็เพราะความดีที่ลร้างไว้ในอดีต

๑๗ มกราคม ๒๕๖๗

ถวายปัจจัยแด่คณะสงก์ หลังวันทอดผ้าป่า ปี พ.ศ. ๒๕๓๓

๖๗ น้ำหยดทีละติ่งยังเต็มตุ่ม

น้ำหยดทีละติ่งยังเต็มตุ่ม

ฉะนั้นเราต้องปฏิบัติไปเรื่อย ๆ

มีบุญอะไรก็พยายามทำเรื่อยไป

ลักษณ์หนึ่งคงเต็มด้วยบุญ เหมือนน้ำหยดทีละติ่ง
ยังเต็มตุ่มได้

ถ้าไม่ปฏิบัติก็เหมือนกับไม่มีน้ำลักษณ์

ถ้าปฏิบัติไปเรื่อย ๆ วันหนึ่งเราคงได้รู้จักกับเขา

บ้าง

ในเมื่อการมีต่อนั้นของเรายังไม่เต็ม ก็ต้องขวน-
ขวายไปเรื่อย ๆ ทีละนิดทีละหน่อย

อย่าชี้เกียจเป็นอันขาด

อย่ามัวไปห่วงคนอื่นเขามากเกินไป

เราต้องทำให้ด้วยเราเองมาก ๆ

เพราเวลาเราตายแล้ว ใครก็ช่วยเราไม่ได้

นอกจากเราจะช่วยตัวเราเอง เราทำเราก็ได้

ຈະລູ້ລື...ລູ້ກົດຕາຍ ໄນລູ້ກົດຕາຍ
ລູ້ດີກວ່ານະ ລູ້ທີ່ເຄີຍທີ່ສຸດ ລູ້ຈົນຮມດອາຍຸຂໍ້າຍ ຈະໄດ້
ແຄ່ໂຫນກໍໂອາແຄນັ້ນ

ເຮົາຕ້ອງເຕືອນດ້ວຍເວົາເອງ
ເພຣະເຮາທຳຂອງເວົາເອງ
ເຮາທຳມາກໄດ້ມາກ
ທຳນ້ອຍໄດ້ນ້ອຍ
ຍາຍທຳຍາຍກີໄດ້ ອຸນກີໄມ້ໄດ້
ອຸນທຳອຸນກີໄດ້
ເພຣະຈະນັ້ນກົດທຳມາກ ၅ ໄວ້າກ່ອນ
ເຮາທຳທຸກ ၅ ວັນ ກີໄດ້ທຸກ ၅ ວັນ
ທຳໃຫ້ເຄີຍທີ່ສຸດ

໢ ກຸມກາພັນນີ້ ໢ ໩៥໬

คุณยายลือนธรรมะสาธุชน : สภาธรรมกายลากล (หลังคาจาก)

ปี พ.ศ. ๒๕๓๓

៦៤

មិបុលុ សាំរែចទុកឲយោង

មាតិនីយាយកលាកូយ៉ែយោងដើម្បី

កលាកវារៈជាតិបុលុនីយ៉ែ

បុលុជាចេកនីំខោ

ពេរាជវាកោរោមិបុលុមាត្រកន្លែវ

ទុកតិំងទុកឲយោងពីប្រារណាក់សាំរែច

ពីជាតិសាំរែចទុក ។ ឲយោង

គិរមាសារៈមិនើតិំ តួយុត្តាហុលុ

ពេរាជឧបន័ៃ ការមិបុលុមាត្របើនតិំពីតិំសុត

ជាតិតិំងតិំកិំតិំទុក ។ ឲយោង

តិំតិំកិំតិំតិំតិំតិំ តួយុត្តាហុលុ

៣១ តិំតិំតិំតិំតិំតិំ

คำสอนของยาย

၁၄ เกิดมาสร้างบารมี

ยายไม่อยากอยู่บนสวรรค์นานเกินไป
อยากรีดมาในโลกมนุษย์เร็ว ๆ
เพื่อจะได้สร้างบารมีมาก ๆ ต่อไป

๓ มกราคม ๒๕๖๐

៣០

ការសំងផលខែចុប្បាយ

បុណ្យនៃអតិថរាស្ថាមការីនឹងដាក់នូយ ចាប់សំងផលឡើងវិញ
នៅថ្ងៃចុប្បាយនេះ

តាតបុណ្យនៃអតិថរាស្ថាមការី ១០ កូសំងផល ១០

ទាំង ១០០ កូសំងផល ១០០

បុណ្យទាំងនេះ គឺជាបុណ្យដែលត្រូវបានការិយាល័យ ១០-
២០ % នៅចុប្បាយ។ នៅពេលនេះ តាតបុណ្យនេះ ត្រូវបានការិយាល័យ ៩០-
៩៨ % នៅចុប្បាយ។ តាតបុណ្យនេះ ត្រូវបានការិយាល័យ ៩០-៩៤ % នៅចុប្បាយ។
ហើយ តាតបុណ្យនេះ ត្រូវបានការិយាល័យ ៩០-៩៨ % នៅចុប្បាយ។
ហើយ តាតបុណ្យនេះ ត្រូវបានការិយាល័យ ៩០-៩៤ % នៅចុប្បាយ។

តែងន៉ែន គ្មានពីភេទបុណ្យ និងការិយាល័យ ១០០ %

តាតបុណ្យ ១០០ ឬ ១,០០០ ម៉ោងកូវិប័តិ

តាតបុណ្យ ១,០០០ ឬ ១,០០០ ម៉ោងកូវិប័តិ

តាតបុណ្យ ១,០០០ ឬ ១,០០០ ម៉ោងកូវិប័តិ

ដោយ តាតបុណ្យ ១,០០០ ឬ ១,០០០ ម៉ោងកូវិប័តិ

ដោយ តាតបុណ្យ ១,០០០ ឬ ១,០០០ ម៉ោងកូវិប័តិ

ទៅស្ម័គ្រប់ តាតបុណ្យ ១,០០០ ឬ ១,០០០ ម៉ោងកូវិប័តិ

วันคล้ายวันเกิดคุณยาย ปี พ.ศ. ๒๕๓๔

៣១ ឈសោត ឱងនិកលីយាយ

ដូច្នៃទាំងបារម្ចាស់របស់ខ្លួន អើយូបាបិតរវំកាន់
សរុបបារម្ចាស់រវំកាន់បានដោលគឺ នៅពេលមិនត្រូវបាន

គីឡូ និងការរៀបចំការណ៍ ក៏តឹងតាមការបញ្ជីរឿង ។

ធានាបាបុណ្ណោយថាគារណ៍

គីឡូនិកលីយាយត្រូវបានដោលគឺ

ភាគីត្រូវបានដោលគឺ

ហើយនឹងបានដោលគឺ

២០ ពុត្រកិច្ចការណ៍ ២៤៧២

๗๙ นึกถึงบุญได้...ได้บุญมาก

เรารอຢ່າຍຕິດນະວ່າ
ອຸໝື້ໄກລ້າຍແລ້ວຈະໄດ້ບຸญมาก
คนທີ່ຈະໄດ້ບຸญมากគຶ່ອ
คนທີ່ນີ້ກົງບຸນໄດ້ເທົ່ານັ້ນ
เราຕ້ອງພຶ່ງບຸນ
ພຶ່ງຍ່າງອື່ນໄມ່ສໍາເຮົາຈຫຽກ
ຍາຍຈະບອກໃຫ້
ໄມ້ໄດ້ປັນທີກວັນທີ

๗๙ สร้างบุญถึงที่สุด แล้วจะเป็นผู้ชนะ

ถ้าเราอยู่ในธรรม เรายกคนทางธรรมให้ออก
แล้วเราก็จะสามารถดูคนทางโลกออกได้ไม่ยาก
เลย เพราะโลกหมายกว่าธรรม

ถ้าเรายังไม่สามารถทำได้ในชาตินี้
ในขณะที่เราต่อสู้ถึงที่สุดแล้ว
ก็ให้คิดว่าชาติต่อไปเราต้องชนะ
เราต้องชนะให้ได้

แล้วสร้างบุญในชาตินี้ให้มาก ให้หนักกว่าเดิม
ให้แก่เขาที่ตัวเราเอง
ให้สร้างบุญ

สร้างความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจ ในตัวเราให้
หนักยิ่งขึ้น

แล้วเราจะเป็นผู้ชนะ

๗๔ ตั้งใจมาก ได้บุญมาก

เออ ! ช่วยกันทำอาบุญ

พวงเรายังหนุ่มยังสาวมีกำลัง ช่วยกันทำงานให้
พระศาสนา ทำกันแล้วก็อธิษฐานให้ได้บุญเยอะ ๆ

ครตั้งใจมากก็ได้บุญมาก

ครตั้งใจน้อยก็ได้บุญน้อย

ชาติหน้ายายจะดูหน้าคนแล้วระลึกชาติว่า ครทำ
อะโรม่า ชาตินั้นซื่ออะไร ๆ มาจากไหน

ชาตินี้ก็ทำได้ แต่เขี้เกียจ กิเลสมันยังหนาอยู่

ชาติหน้ายายมองปุ๊บ สว่างโล่งเลยล่ะ

พอยายจะลงมาเกิด

ยายจะตามพวงเรางามอีก ตามมาให้หมด

ยายจะขนไปหมดนั้นแหละ

ไปสวรรค์ก็เอาไปให้หมด

ไปนิพพานก็เอาไปให้หมด

จะลงมาเกิดสร้างบุญ ก็จะตามลงมาให้หมด

คุณยายสอนธรรมะ และนำสาวชุชนนั่งสมาธิก่อนปล่อยปลา : ศาลาดุสิต

ុល · ករម

៣៥ ឯកសារ យោងដៃខែឆ្នាំ

យោងដៃខែឆ្នាំ
នៅក្នុងប្រព័ន្ធអាសយដ្ឋាន

១១ កុមារាប័ណ្ណេវ ២០១៨

๗๖ ครทำ...ครได

พากเราอยู่ที่วัด การที่เราเข้าวัดนี้ ต้องเลี่ยลละ
ทุกลิ่งทุกอย่างทางโลก จึงเข้ามาอยู่วัดได้

เมื่อเรามาอยู่วัดแล้ว ต้องพยายามทำความดี
ต้องคิดว่า เลี่ยลละทางโลก
แล้วเข้ามาอยู่วัดก็เพื่อมาทำความดี
ต้องทำความดีสุดชีวิตของเราที่เดียว
ให้สมกับความตั้งใจของเราที่มาอยู่วัด
งานทุกอย่างต้องช่วยกันทำ ช่วยกันดูช่วยกันแล
อย่าละเลยหน้าที่ คิดเลี่ยงว่าเป็นงานของเรา
ทั้งนั้น

อย่าค้อยเกี้ยงว่า ไม่ใช่หน้าที่ของเรา
แล้วทำเป็นไม่สนใจ อย่างนี้ใช่ไม่ได้
ทำไปเถอะ เราทำเราก็ได้ คนอื่นเขา ก็ไม่ได้
เราทำก็เป็นสมบัติติดตัวเราไป

ຂອງເຫຼຳນີ້ຈະຕິດຕັວເຮົາໄປໜຳມາພູ້ມານຳມາຕີ
ຍາຍບອກໃໝ່ ເຮົາໄດ້ຈົງຈົງ ຖະ ເພຣະເຮາທຳ
ທຸກອຍ່າງໃນວັດນີ້ເປັນຂອງຄາສນາ
ເປັນຂອງພຣະພຸທໍາເຈົ້າ
ເຮາທຳວ່າໄຮ ກົບເປັນບຸລູ້ໄປໜົມດ
ຈະຈານເລັກຈານໃຫຍ່ ກົບເປັນບຸລູ້ທັງນັ້ນ
ເມື່ອມີງານ ກົບຮ່ວມກັນຊ່ວຍກັນທຳງານ
ເມື່ອວ່າງງານແລ້ວ ກົບຫາເວລານັ່ງຮຽມຮະໃຫ້ໃຈໄສ
ອ່ານໜັ້ງສືບ້າງ ຈະໄດ້ມີຄວາມຮູ້ກວ່າງຂວາງ
ເວລາໄປໜ້າໂຄຣ ຈະຄຸຍກັບເຂົາໄດ້
ໄດ້ເປັນນັກປະຊາທິປະໄຕ ເປັນບັນທຶກ

១ ມີນາຄມ ២៥៤៨

คุณยายนำสาธุชนนั่งลงมาธิที่อาคารยาฯ : วันคล้ายวันเกิดคุณยาย

๗๗ ทำความดีให้สุดชีวิต

เมื่อเราเข้าวัด ก็มุ่งหวังอย่างเดียว
คือ เพื่อมาสร้างความดีให้มาก ๆ
มาเอาบุญนั้นเอ去
มาเพื่อที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตัวเองแท้ ๆ
ฉะนั้นต้องตั้งใจที่เดียวว่า
เราจะต้องทำความดีให้สุดชีวิต
 เพราะว่าเราได้เสียสละเวลา
 สละโอกาส
 ทุ่มเททุกอย่างมาแล้ว
 ก็ให้ตักแตงบุญกุศลให้เต็มที่

๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๕

๗๔ ເອົບລູມາຫ່ວຍ

ຈານຖຸກອຍ່າງຍາຍວາງແພນມາຕລອດ ແນ້ກາຣສ້າງ
ຄູນຍົ່ພຸທຮຈັກຮາ ຍາຍກົວງແພນ

ຕ້ອງທຳໃຫ້ດີ ດີຖຸກອຍ່າງ ແລ້ວຍາຍົກຕັ້ງໂຮງທານຂຶ້ນ
ມາໄດ້

ທີ່ຍາຍຕັ້ງໄດ້ ເພຣະຍາຍດູຕົວອຍ່າງຈາກຫລວງພ່ອວັດ
ປາກນ້ຳ ເຫັນຫລວງພ່ອວັດປາກນ້ຳທ່ານເລື່ຍງພຣະ ເລື່ຍງຄົນໄດ້
ມາກ

ທ່ານທຳໄດ້ ທ່ານມີຄວາມສຸຂ ທ່ານໄດ້ບຸນູມາກ

ແນ້ມທ່ານຈະລະໂລກແລ້ວ ທ່ານກົງຍັງໄດ້ບຸນູມອູ່ທຸກວັນ

ຍາຍົກອຍາກໄດ້ບ້າງ ຄິດວ່າເມື່ອມີລຳນັກແລ້ວ ຈະຕັ້ງ
ໂຮງທານໃຫ້ໄດ້ ແລ້ວຍາຍົກຕັ້ງໄດ້ຈົງ ໆ ເມື່ອທຳໄດ້ຍາຍົກຕື່ໄຈ

ຄົນອື່ນ ໆ ເຂົກ້ອຍາກຕັ້ງເໝືອນກັນ ແຕ່ຕັ້ງໄມ່ລຳເວົຈ
ເພຣະເປັນຂອງຍາກ ຂນາດຄຸນຍາຍທອງສຸກ ທ່ານໄປສອນ
ທີ່ເຫັນ ໆ ທ່ານເທັນເກົ່າ ເກົ່ງຂນາດທີ່ວ່າ ພຣະມາເປົ້າຍຸ
ປຣະໂຍຄສູງ ໆ ສູ່ໄໝໄດ້ ທ່ານເກົ່ງຂນາດນີ້ ທ່ານຍັງຕັ້ງໂຮງທານ
ໄມ່ລຳເວົຈເລີຍ ເພຣະຍາກອຍ່າງນີ້

ยายนีกอຍາກຈະตັ້ງ ຍາຍກົນີກຄືງບຸນູເປັນໃຫຍ່
ເວລານັ້ນເຂົ້າທີ່ ກົດອື່ນສູງເອັບບຸນູມາຊ່ວຍທຳ
ໃນທີ່ລຸດກົດລໍາເຮົາໄດ້ດ້ວຍບຸນູ
ຄນມືບຸນູມາກ ຈະປົກປອງຄນມືບຸນູນ້ອຍ
ທຸກອຍ່າງຕົ້ນອາຄີບບຸນູຍ່າງເດືອຍ
ມຸນຸ່ຍ່າຍເປັນເພີຍງ່ານ
ຕົ້ນພຍາຍາມຫາບຸນູໃຫ້ມາກ ၅
ເວລານີ້ຍາຍຕົ້ນນີກຄືງບຸນູ
ເອັບບຸນູປະໂຄງທຸກອຍ່າງ
ໄມ່ເຊັນນັ້ນກົດຍ່ອຍ່າງມີຄວາມສຸຂິໄມ້ໄດ້
ທຸກລົ້ງທຸກອຍ່າງບວິບຸຮົນຍ່າງນີ້
ເພຣະຍາຍນີກຄືງບຸນູ ນັ້ນຮຽມມະເອາສນປັຕິ
ຕາມຄນໃໝ່ມາຊ່ວຍອູ່ເຮືອຍ ၅ ໃ້ໄດ້ຄົນດີ ၅ ມາ
ຊ່ວຍງານ

ພວກເຮົານັ້ນຮຽມມະຕົ້ນນີກຄືງບຸນູ

คุณยายรับแขก : อาคารยามา

ບຸລະ · ກຣມ

ຕັດ ມາເອາບຸລະ

ໃຫ້ຕາມນັ້ອງ ຈາມາເອາບຸລູກັນນະ

ສົງສາຮ ກລັວວ່າເຂາຈະຕກນຮກ

ຕາມເຂາມາເອາບຸລູກັນເຕອະ

ຈະໄດ້ມີໂຄກາສໄປສວರគໍ

ໄປນິພພານໄດ້

໨໒ ມືນາຄມ ແກ້ໄຂ

๔๐

สำเร็จด้วยบุญ

จะทำอะไรต่าง ๆ ให้นึกถึงบุญ

ให้อยู่ในบุญ

ถ้ารามีบุญ

สิ่งนั้นก็จะสำเร็จได้ด้วยบุญ

รามีบุญเป็นที่พึ่ง

ให้นึกถึงบุญให้มาก ๆ

ทุกอย่างจะสำเร็จ

๔ เมษาายน ๒๕๖๔

ເຮັດ ດວງບຸລຸ ດວງບາປ

ເອົາບຸລຸໄປເຢໂຂະ ທ່ານະ

ເດືອຍຈາຕິຫຳນ້າເກີດມາເຈອຍາຍ

ຍາຍຈະຈຳໄດ້ວ່າ

ເຈົາຄນີ້ຕອນນັ້ນຍາຍໃຫ້ມັນມາເອົາບຸລຸ ມັນໄມ່ເອາ

ຕອນນີ້ບຸລຸມັນນິດເດືອຍາ ຕາມເຂາໄມ່ທັນ

ຕອນນີ້ເຮົາໄມ່ເຫັນຮຽກວ່າ ເຮົາທຳແລ້ວໄດ້ອະໄຮໄປ

ພອຕາຍໄປ ສຶງໄປເຫັນວ່າ ເຮົາມີບຸລຸມີບາປນັກນ້ອຍ

ເພີຍງໄຣ

ກາຍຫຍາບ ທ່ານີ້ມອງໄມ່ເຫັນຂອງລະເຍີດ ຈຶ່ງໄມ່ວັ້ນ
ວ່າບຸລຸບາປມີຈິງ ແຕ່ພອຕາຍໄປແລ້ວ ລຸດອອກຈາກກາຍຫຍາບ
ທີ່ນີ້ລໍ່ສຶງເຫັນດວງບຸລຸ ດວງບາປຂອງຕົວເອງວ່າ ມີນັກນ້ອຍແກ່
ໄທໜ

คุณยายรับแขก : อาคารยามา

ុល · ករម

៤២ នោរណា

ខេេ ! គោយបានឲ្យឯិនគ្រែវិច្ឆិកបាននៅទីនេះទេ
តាមចាតិងណាតានានៅទីនេះទេ
ឯកសារនៃខ្លួនខ្លួន អើយទីនេះទេ ?

៨ ឈម្មាយន ៤៤៤៤

๔๗ หาบุญได้ ใช้บุญเป็น

กว่าจะสร้างศูนย์พุทธจักรฯ มาได้ ยายรับกับคน
มาก ตั้งแต่มาอยู่ใหม่ ๆ ก็ต้องรับกับพวกรามอยเรือ จนมา
ถึงตอนนี้ ยายก็ต้องมารับเรื่องอื่นอีก

ยายไม่มีอะไร ยายมีแต่ความบริสุทธิ์ใจเท่านั้น

ยายจะนึกถึงบุญ นึกถึงการมีที่ยายสั่งสมมาใน
อดีต นึกถึงบุญที่ได้ทำในปัจจุบัน และบุญที่จะได้ จะเกิด^๑
ตามความตั้งใจสร้างความดีในอนาคต

ยายจะนึกรวมเอาบุญนี้แหละ ยายเอาบุญมาสู้
กับเขา นี่แหละเรียกว่า หาบุญได้ ใช้บุญเป็น

เราต้องช่วยตัวเอง ทั้งสากลโลก ทั้งจักรวาล
ไม่มีใครช่วยายได้ ยายต้องช่วยตัวเอง ช่วยยังไง ?

ก็เอามาดีให้ตัว

ล้างความช้ำให้มันหมดไป

หาบุญให้ตัวเอง

ບຸລະ · ກຣມ

๔๔

ສະສົມບຸລະ

ກາຮນາວັດວັນທີນີ້ ກີ່ໄດ້ບຸລະໄປໜ່ວງທີນີ້
ຄໍາໄມ່ມາ ກີ່ໄມ້ໄດ້
ຄໍານາແລ້ວ ກີ່ໄດ້ບຸລະ
ບຸລະຈະສະລົມທັບທວີ ເໝືອນກັບເກີບອອມລິນ

໨໤ ລຶງທາຄມ ແຕ່ເຕ

๔๔ ใจบริสุทธิ์

เวลาイヤຍคุยกับครู
ใจイヤຍบริสุทธิ์
ใจイヤຍจะจรดอยู่ในบุญ
จรดอยู่ในธรรม
ไม่มีlogic โกรธ หลง อหิงในใจ
ใจイヤຍบริสุทธิ์ ยายจึงดูคนอโกร
ยายดูคนอโกรกว่า ครูเป็นโรคอะไร
แล้วใจイヤຍก็มีแต่เมตตาแนะนำไป
เวรกรรมมันร้ายอย่างนี้
ยายกับอกก์เตือนเข้าไป ยายก์ได้บุญแล้ว
แต่เขากำทำตามหรือไม่ก็แล้วแต่เขา
เป็นกรรมของเขาเอง

๔๖ แม่ป่วย ก็อยู่ในบุญ

แม่ยายป่วย ก็อยู่ในบุญมาก
ไม่ทิ้งบุญเลย
วันหนึ่ง ป่วยให้หนัก ฯ ยายมองดูธรรมะของยาย
แล้วเห็นพระธรรมกายไล่มาก ฯ
ไล่ที่สุด สว่างที่สุด
ก้มองธรรมะของยายไปเรื่อย ฯ
พอลีมตามองดูโลกตอนกลางวัน
ยังเห็นว่ากลางวันมีดเลย
 เพราะฉะนั้นธรรมะนี้สำคัญที่สุด
ให้พากเราจำคำยายไว้ให้ดี
แล้วพยาຍามนั้นธรรมะให้มาก ฯ

ໜ້າ ອູ້ນິບຸລະ

ເມື່ອເກີດເຮືອງຫັກ ຈຶ່ງ ຍາຍລະນິກຄົງບຸລະ ນິກຄົງ
ບາຮມືຕລອດເວລາ ນິກຄົງຄວາມດີທີ່ເຄຍສ້າງມາ ຈະກີ່ພົກກີ່ຈາຕີ
ກົດາມ ນິກຄົງບຸລະທີ່ໜົດໃຫ້ມາຊ່າຍ ໄທ່ານທີ່ທຳນີ້ສໍາເຮົາສ່ານໄລ
ປරາຄາ

ເຮືອງບຸລະເປັນເຮືອງສຳຄັນ ເມື່ອບຸລະເຮົາມາກແລ້ວ ກີ່
ໜະນະໄດ້ ຂະນັນມີອະໄຮເກີດຂຶ້ນກີ່ໄໝເຄຍຫວັນໄໝເລຍ ຍາຍອູ້
ໃນບຸລະເລັມອ

ເໜືອນກັບວ່າ ໃນຄວ້າຂາດຂ້າວຂອງເຄື່ອງໃຊ້ ຍາຍກີ່
ອູ້ນິບຸລະ ຕາມສົມບັດຕລອດເວລາ ເອສົມບັດຈັກພຣະດິມາ
ໃຊ້ ໄທ່າລືອກິນເຫຼືອໃຊ້

ຄໍາວ່າ “ໄມ້ມີ” ອີ່ຢ່າໄດ້ຮູ້ຈັກ ອະໄຮເກີດຂຶ້ນກົດາມ ຍາຍ
ກົດາມໃນບຸລະ

ເຮືອງຕ່າງ ກີດຂຶ້ນກີ່ເພີຍແຄ່ບ່ນພາຍນອກ ເພື່ອ
ໃຫ້ເຂົ້າຮູ້ທ່ານັ້ນ ແຕ່ໃຈອູ້ນິບຸລະ ໄນໄດ້ຢູ່ໄປດ້ວຍ

៤៤ កាំត៉ងបុណ្យ

ទូកលីងទូកយោងខ្លួនឲ្យការកាំត៉ងបុណ្យ
មិបុណ្យយោងធើឱវ ឧប្បន្ន ។ កែវសំគីរេវតែងអំពី
កើតិចនីមួយៗ យាយត៉ងឲ្យល្អបានវិញ ហើយតីតែសុទ្ធតែ
យាយកាលវិញ យោងធើឱវគីរ
កាលវាដុំនឹងនៅយករាជការដែលអៀនខ្សោយ
ពេរាជន័យនៅលើពេជ្យតាមលក្ខណៈរាជការ និងមិនបានចាតិន័យ
យាយជើងត៉ងឲ្យមាត្រា
មិគារមេដីរមាត្រា
មិនមែនសំខាន់សំខាន់ឡើង
យោងការការបានការណ៍រាជការ និងការបានការណ៍បានទៅ
ការបានការណ៍រាជការ និងការបានការណ៍បានទៅ

៥ ធម្មជិកាយន ២៤២៧

ເຮົາ ໃຊ້ບຸລຸໃຫ້ເປັນ

ການທຳທານ ເປັນເສີຍ

ການທຳສາມາດ ທຳໃຫ້ຫລຸດພັນ

ຕ້ອງທຳໃຫ້ມາກ ๆ

ກວ່າເຮົາຈະໄດ້ບຸລຸ ຕ້ອງມີຄວາມເພີຍພາຍາມ

ກວ່າຈະໄດ້ບຸລຸ ຕ້ອງມີຄຣັກຫວາ

ມີເນື້ອນາບຸລຸ

ມີຖຸກສິ່ງທຸກອຍ່າງພຣ້ອມ ຈຶ່ງຈະທຳບຸລຸໄດ້

ເນື່ອທຳບຸລຸຍາກອຍ່າງນີ້

ຕ້ອງອຍ່າໃຫ້ບຸລຸທກບຸລຸຫລັ່ນໄປ

ໃຊ້ບຸລຸໃຫ້ເປັນ

ເພຣະບຸລຸຈະນຳເຮາໄປສູ່ຄວາມສຸຂຸໄດ້

ຮັນວາຄມ ແກ້ວມະນຸ

คำสอนของยาย

๐

၄၀ ยើดបុណ្យបែនពីផែង

យាយយើដបុណ្យបែនໃឡវូ

យាយរកបុណ្យ

រកបុណ្យមាតកទីសុទ

ពេរាបុណ្យចំរួយយាយតែ

គនយ៉ាងមិកិល់

ធីយវក្តិប៉ាង

ធីយវក្តិរាយប៉ាង

យាយយើដបុណ្យខែងយាយបែនពីផែង

២៦ មករារាំម ២៥៣៤

៤១ បុល...ឲ្យធាមិត្ត

កវាតែចេះដីកើតមាបើនគ្នា យកនៅ

កើតមាល៉ូវកិដីទាំងឯុទ្ធមេខោ ។

មិនកើតកិច្ចទំនាក់ទំនាក់ មិនឈឹងកិច្ចទាំងនៅ

ទាំងការកំណត់ ឬយកិច្ចទំនាក់ទំនាក់

ជាយ៉ាងឱ្យ យកិច្ចទាំងឯុទ្ធមេខោ ឲ្យធាមិត្ត

យកិច្ចទំនាក់ទំនាក់ និងកិច្ចទំនាក់ទំនាក់

ជាយកិច្ចទំនាក់ទំនាក់ ទាំងនៅ

យកិច្ចទំនាក់ទំនាក់ និងកិច្ចទំនាក់ទំនាក់

តុករាលើកិច្ចទំនាក់ទំនាក់ តុករាលើកិច្ចទំនាក់ទំនាក់

តុករាលើកិច្ចទំនាក់ទំនាក់ តុករាលើកិច្ចទំនាក់ទំនាក់

ធាមិត្ត ឲ្យកិច្ចទំនាក់ទំនាក់

ធាមិត្ត ឲ្យកិច្ចទំនាក់ទំនាក់

คุณยายสอนธรรมะสานติชัน : ศาลาเจ้าตูมหาราชิกา

លោក ເលាតាំងបុណ្យឃាប បុណ្យលេខីដ

បានគិតថានឹងវរមនេយោះជាគិត

ឃាបមិនអាចធានាទា

គុណឃាបីសនុវា

ឃាបមិនអាចធានាទា បុណ្យលេខីដ

បុណ្យឃាបទាក់ទងក្នុងពីរតាម

បុណ្យលេខីដក្នុងពីរតាម

ពីរតាមទៅក្នុងពីរតាម

ឃាបមិនអាចធានាទា ក្នុងពីរតាម

មិនអាចធានាទា

๔๗ ทำอย่างไร ให้อย่างนั้น

คนเราจะหนีลีงที่ตนเองทำไว้ไม่ได้

จะวิ่งหนีบุญ ก็หนีไม่พ้น

จะวิ่งหนีบาป ก็หนีไม่พ้น

เพราะทั้งบุญและบาปติดที่ศูนย์กลางกายของเรา

จะหนีอย่างไรก็หนีไม่พ้นแน่นอน

ใครลังลอมอย่างไร ก็ได้ผลอย่างนั้น

สร้างความดี สร้างกุศล ก็ได้บุญ ได้ความสุข

๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๗

៣៥ ແບກបុណ្យ ແບກបាប

ឯកទាំករមវីវ កែបេកជោ។ តិចនៅលើខ្លួន

ឯកទាំបុណ្យ កែបេកបុណ្យ។ តិចនៅលើខ្លួន

ឯកទាំបាប កែបេកបាប។ តិចនៅលើខ្លួន

ឯកទាំនៃវរកប់រោ ខ្សោកែបេកជោ។ តិចនៅលើខ្លួន

ឯកខ្សោវា តូច ឬ សេរ ឬ រោយោវា។ តិចនៅលើខ្លួន

១០ ពុំមុំរាកំ ២៥៩៥

ໝາຍ มองการณ์ไกล

ຍາຍນมองการณ์ไกล

คนเราตายแล้วເອາວະໄຮໄປໄມ້ໄດ້

ເອາໄປໄດ້ແຕ່ບຸນັກນບາປ

ຕາຍໄປກົງເອາວະໄຮໄປໄມ້ໄດ້

ให้เราทำແຕ່ຄວາມດີ ລະສມເອາໄວ້ເຍອະ ၅

ໃຈເຂາຈະວ່າອ່າຍ່າງໄຮໃຫ້ເຜິຍ ၅

ໃຈຈະວ່າອ່າຍ່າງໄຮກົງໜ່າງ ມັນຈະຮູ້ຕອນຕາຍ

คนเราตายแล้วต้องເກີດໃໝ່

ຕາຍແລ້ວໄມ້ສູງ

ໃຈເຂາຈະວ່າອ່າຍ່າງໄຮກົງໜ່າງ ເຮົາເຜິຍ ၅

ອ່າຍ່າປັທະເລາກັບເຂາ

ໄມ້ມືປະໂຍ່ນໍ

คุณยายรับแขก : ศากาดุลิต

၁၃၅

ไคร ၇ กើយាកគបា

เราต้องสร้างบุญ

สร้างบุญของเราให้มาก ၇

สร้างบุญให้เป็นภูษา

ไครเข้าจะยังไง เราก็สร้างบุญของเราไป

สร้างความดีของเราไป

คนอื่นเขามาเม่เห็นก็ไม่เป็นไร

คนที่สร้างความดี

ไคร ၇ เขากើយាកគបា

១៣២ ពន្លគិកាយន ២៥៤៥

៤៣ ាំពេករមិ

ឲ្យបានស្រែងពេករមិ
តុងទីណាមីដឹងជាបាតិនីជូនិតិសុទ្ធតាម
ថ្លែងខ្សោយការណែនាំពេករមិ
និងការបង្កើតរៀបចំពេករមិ
ដែលបានការពារិភាពជាបាតិនីជូនិតិសុទ្ធតាម
ការបង្កើតរៀបចំពេករមិ
និងការបង្កើតរៀបចំពេករមិ

១៤ កុំភាពនី ២៥៩៥

คุณยายสอนธรรมะล้ามชัน : ศาลาเจ้าตูมหาราชิกา

៤៨

បុណ្យ... ធាគវាមសេចក្តីសេងម៉ឺ

គុណធនឹងទិន្នន័យ
គុណធនឹងទិន្នន័យ

គុណធនឹងទិន្នន័យ
គុណធនឹងទិន្នន័យ

ជាតុមហរាជិកា តាមធម៌ យោង ឬតុលិត... វិមាន
កើតឡើសវាទៅ ធមុនវរននកិដូចជាការពារណ៍
អីនេះ

គុណធនឹងទិន្នន័យ
គុណធនឹងទិន្នន័យ

គុណធនឹងទិន្នន័យ
គុណធនឹងទិន្នន័យ

គុណធនឹងទិន្នន័យ
គុណធនឹងទិន្នន័យ

គុណធនឹងទិន្នន័យ
គុណធនឹងទិន្នន័យ

គុណធនឹងទិន្នន័យ
គុណធនឹងទិន្នន័យ

គុណធនឹងទិន្នន័យ
គុណធនឹងទិន្នន័យ

២៩ មករាំកម្ពុជា

၃၉

คนมีบุญมากปกรองคนมีบุญน้อย

คนมีบุญมากปกรองคนมีบุญน้อย คือຍ ๆ ชวน กันดึงกันไป เพราะคนมีบุญน้อยไปเองไม่ได้ ต้องเข้ามา อาศัยการมีของคนมีบุญมาก

คนมีบุญน้อยจะไปลวนรค ก็ไปเองไม่ได้ ต้อง อาศัยคนมีบุญมากอยู่ดูไป คนมีบุญมากต้องสร้างความดี ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง

คนที่จะไปช่วยพ่อขึ้นมาจากรากได้นะ มีน้อยนะ แบบจะไม่มีเลย พอยายไปช่วยมาได้ ยายก็โล่ง มีความสุข ที่เดียว มีความสุขมาจนถึงทุกวันนี้เหละ เพราะคนหูหนวก นะ เป็นทุกข์ที่สุด* เขาจะพูดอะไรก็ไม่ได้ยิน ไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจ ทุกชั้จริง ๆ

กว่ายายจะไปนรกด้านนะ ยายต้องเดินманา เดิน จนกายเสียหายเลยล่ะ ยายถึงไปได้ แม้แต่ความที่ยาย เชี้ยnmัน ยายก็ไปดูว่ามันตายแล้วไปไหน ยายก็แผ่ส่วน กุศลให้มัน

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

* สมัยคุณยายยังเด็กเคยถูกพ่อแซงให้หูหนวก คุณยายกลัวมาก จึงตั้งใจปฏิบัติธรรม ไปช่วยพ่อจากนรก และได้ขอขอมาพ่อ

ในวันทอดกฐิน ปี พ.ศ. ๒๕๓๑

ในพิธีถวายผ้าป่า ปี พ.ศ. ๒๕๓๓

១០០

ບຸລຸເກ່າ ບຸລຸໄຂມ່

ຍາຍສັງສາຣທີ່ຄນຈນ ດນຮວຍ

ດນຮວຍທຳບຸລຸເກ່າໄວ້ດີ ຈຶ່ງມີສົມບັຕິ

ຄ້າເຮົາໄມ່ໜວນເຂາທຳບຸລຸ

ບຸລຸເກ່າເຂາກົງຈະໝາດ

ກພູ້ຈົດຕໍ່ອໍໄປກົງຈະຈນແລະລຳບາກ

ຄນຈນບຸລຸເກ່າທຳມານ້ອຍ

ຄ້າເຮົາໄມ່ໜວນເຂາທຳບຸລຸ

ກພູ້ຈົດຕໍ່ອໍໄປເຂາຈະຈນຍິ່ງກວ່ານີ້ອີກ

ຍາຍສັງສາຣທີ່ຄນຈນ ດນຮວຍ

ເຮາຕ້ອງໜວນເຂາທຳບຸລຸ

ຈະໄດ້ມີສົມບັຕິຕິດຕໍ່ວ່າໄປ

ໄມ້ໄດ້ບັນທຶກວັນທີ

ประวัติใหม่ งานทอดกฐินสามัคคี ปี พ.ศ. ๒๕๓๓

១០១
ចំណាយអនីន្តិត ព័ត៌មានបុណ្យមាត្រា

យាយសែនសារគន់

ឧបាទកដីជាប្រជាជាតិ

គន្លឹះទីនៅក្នុងបុណ្យមាត្រា

យាយជើងរៀងសរោបុណ្យ ហើយបាន

ឬបានដឹងពីការបង្កើត

ประธานให้สูญ งานทอดผ้าป่าสามัคคี ปี พ.ศ. ๒๕๓๔

១០២ ទីបុណ្យទុកវัน

គឺស្រែងវិធីដៃបុណ្យអាមេរិក
ពេលវិចិត្តនៅក្នុងបុណ្យទុកវន
ការបង្កើតរួមចាប់ពីថ្ងៃសីហា
ការបង្កើតរួមចាប់ពីថ្ងៃសីហា
ការបង្កើតរួមចាប់ពីថ្ងៃសីហា
ការបង្កើតរួមចាប់ពីថ្ងៃសីហា
ការបង្កើតរួមចាប់ពីថ្ងៃសីហា
ការបង្កើតរួមចាប់ពីថ្ងៃសីហា

១៦ ធម្មភាគម ២៩៩៤

១០៣ ໄດ້ຕາມທີ່ຕັ້ງໃຈໄວ້

ຄຸນຍາຍອົບື່ຈຸລັນຜ້າປ່າທີ່ຈະທອດວັນນາຂູ່ບູ້ຊາ ພ.ສ.
២៥៣៤ ຜຶ່ງທ່ານເປັນປະຈານໃຫຍ່

ນ້ອມໃຈມາໄວ້ທີ່ສູນຍົກລາງກາຍ ຮຸກຂ່າວເດາ ອາກາສ
ເທວດາ ກຸມມເທວດາ ເທວດາ ៦ ຂັ້ນ ພຣහມ ១៦ ຂັ້ນ ອຽບ-
ພຣහມ ៤ ຂັ້ນ ຕລອດແສນໂກສູງຈັກຮວາລ ອັນນັດຈັກຮວາລ ໃຫ້
ມາຮັບຮູ້ ອຸນໂມທນາບຸລູທີ່ຍາຍຈະທອດຜ້າປ່າ ຄວາຍຜ້າກາສາວ-
ພັສຕົວ

ໃຫ້ທຸກຄົນໄດ້ບຸລູດ້ວຍກັນ ຍາຍ ລາວພ່ອອັນມະ^១
ລາວພ່ອທັດຕະ^២ ພຣະຖຸກອງຄົນໄວດ ໄທີໄດ້ບຸລູກັບຍາຍ ໄທີ
ໄດ້ບຸລູຕາມກຳລັງຄວັດທາທີ່ຕັ້ງໃຈ ໄຄຣຕັ້ງໃຈທຳກັບຍາຍມາກ ກົດ
ໄດ້ມາກເໜືອນຄົນຄືອນໜ້າມາເຕີມຂັ້ນ

ໄຄຣຕັ້ງໃຈ ១០០ % ກົດໄດ້ບຸລູເຕີມເໜືອນໜ້າເຕີມຂັ້ນ
ໄຄຣຕັ້ງໃຈນ້ອຍ ກົດເໜືອນຄືອນໜ້າມາກ ກະຮອກ ງ ເໜືອນິດ
ເດືອວ ບຸລູກົດໄດ້ຍ່າງນັ້ນເໜືອນກັນ

១១ ກຸມກາພັນນົມ ២៥៣៤

^១ ລາວພ່ອອັນມະ ປັຈຈຸບັນຄືອ ພຣະຮາຈກວານາວິສຸທີ່ (ລາວພ່ອອັນມະໄຢ)

^២ ລາວພ່ອທັດຕະ ປັຈຈຸບັນຄືອ ພຣະກວານາວິວິຍຄຸນ (ລາວພ່ອທັດຕະໄວ)

๐๐๔ ทำบุญไม่สูญ

คุณยายเดินทางไปเชิญชวนสาวีชนمار่วมบุญ
ทอดผ้าป่ามาบูชา พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ศูนย์กัลยาณมิตร จังหวัด
อุบลราชธานี จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดพิษณุโลก คุณยาย
พูดให้ธรรมะว่า

บุญเราติดตัวไปได้ มีน้อยทำน้อย ทำบ่อย ๆ ก็
มากເອງ เหมือนเก็บเงินใส่กระปุก

ถึงจะมีสมบัติพันล้าน ถ้าไม่ได้ทำบุญ

เวลาตายก็เราติดตัวไปไม่ได้ ยังไม่ใช่ของเรา

ถ้าเราทำบุญ สมบัติก็เป็นของเรา ติดตัวเรา
ข้ามภพข้ามชาติ

ทำบุญไม่สูญเปล่า

สมบัติของเรา ถ้าเราไม่ได้ทำบุญ เราตายไปก่อน
คนที่อยู่ข้างหลังก็เป็นคนใช้สมบัตินั้น หรือไม่ก็ตามแฟ่นดิน

០០៥

ពេរាបុណ្យ

ទីយាយបន្ទូល ពេរាយាយរកបុណ្យ

បុណ្យ គឺ គម្រោង ដែលធ្វើឡើយពេលទីនេះ

យាយឈាមក្នុងបុណ្យ

ពេរាបុណ្យត្រូវបាន យាយតួងកើតឱ្យ

ទីខ្សោយការណ៍ ពេរាយាយមិនធ្វើបាន

បន្ទូលឈាម ខ្សោយក្នុងបុណ្យ

រោក្នុងបុណ្យ ឬការបើនអ្នកនាម

មិនតួងនៅក្នុងបុណ្យគឺជាការណ៍

រាបុណ្យត្រូវបាន ឬត្រូវបានកើតឱ្យ

មិនតួងលោកស្រាវជ្រាវ

រាបុណ្យត្រូវបាន ឬត្រូវបានកើតឱ្យ

១០៦ បុណ្យចំរួល

សាខ្សីជនអាមេរិកនឹងក្រាបឈើនភាពកុណយាយវា គោល
ពបអុបសរគម និងអូយ៉ាងឯកតាកុណយាយ នៅខែកញ្ញា និងខែតុលា
កុណយាយដើម្បីថ្លែងទីនៃបុណ្យចំរួល និងបុណ្យចំរួល ?

កុណយាយពីបុណ្យចំរួល

ឪនឹកតីធម្មបុណ្យកុសលិកធម្មបុណ្យចំរួល

ឪនឹកតីធម្មបុណ្យចំរួល

បុណ្យចំរួលដើម្បីថ្លែងទីនៃបុណ្យចំរួល

តាមពាណិជ្ជកម្មបុណ្យចំរួល គឺជាបុណ្យចំរួលដើម្បីថ្លែងទីនៃបុណ្យចំរួល

បុណ្យចំរួលដើម្បីថ្លែងទីនៃបុណ្យចំរួល

១៣ ធម្មគិតកាយន ២៩៣២

ດັບ ອາຍຸນ້ອຍໄມ່ເປັນໄຮ ຂອໃຫບຸລູເຍວະ

ສາຮູ້ຊັນທ່ານໜຶ່ງມາກຮາບຂອໃຫ້ຄຸນຍາຍໆຢ່າຍ
ເພຣະຕ້ອງໄປທຳການທີ່ແໜ່ງໃໝ່ ທີ່ມີໜ້າທີ່ຕ້ອງເປັນຫວ່ານ້າ
(ດູແລ ປັກຄຣອງ) ດັກເກົ່າທີ່ມີອາຍຸນຳກວ່າ ຄຸນຍາຍສອນວ່າ

ໄມ່ຕ້ອງກລັວ

ອາຍຸນ້ອຍໄມ່ເປັນໄຮ

ຂອໃຫບຸລູເຍວະກີ່ແລ້ວກັນ

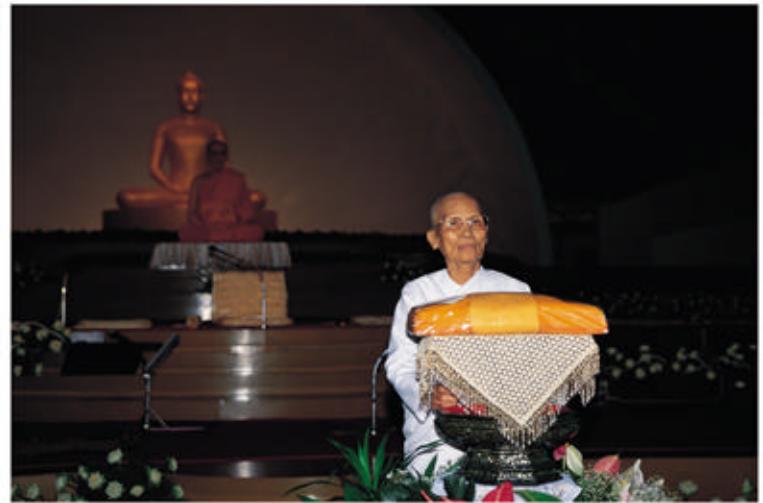
ບຸລູເປັນຄົນຄຸມ (ບວິຫາວ ດູແລປັກຄຣອງ) ໄມ້ໃໝ່ອາຍຸ

ຕົວເຮາເປັນຫຸ່ນ ບຸລູເປັນຄົນທຳ

ຈຳບຸລູເຮົາມາກົງເປັນຫວ່າໜ້າໃນທີ່ນັ້ນ

ບຸລູເປັນຜູ້ຄົບຄຸມ

ເມືຕ ກັນຍາຍນ ແກ້ໄຕ

ประชานาฬิก
งานทอดกฐินสามัคคี ปี พ.ศ. ๒๕๓๔

ດັບ ອາຍຸສັ້ນ ອາຍຸຍືນ

ສາຫຼຸ່ນທ່ານທີ່ນຶ່ງມາກຮາບຄຸນຍາຍ ຂອງໃຫ້ທ່ານຊ່າຍ
ສາມື່ອງເລີຍສືວົດແລ້ວ ແລະກຮາບເຮົານຄາມວ່າ ທຳໄມສາມື່ຈຶ່ງ
ຕາຍເຮົວ ຄຸນຍາຍຕອບວ່າ

ທີ່ຕາຍເຮົວ ເພຣະໜມດອາຍຸຂ້າຍ

ຄນເຮາອາຍຸສັ້ນ ເພຣະໃນອົດຕະກ່າເບີຍດເບີຍນລັດວ່
ມາມາກ ຕ້ອງໃໝ່ກຣມ ເລຍອາຍຸສັ້ນ

ຄນອາຍຸຍືນອຍ່າງຍາຍ ເພຣະໃນອົດຕະຍາຍໄໝ່ຄ່ອຍຈ່າ
ເບີຍດເບີຍນລັດວ່

ຕ້ອງທຳໃຈວ່າ ທຸກຄນກີ່ຕ້ອງຕາຍທັນນັ້ນ ຈະຫ້າກໍໂຮງເຮົວ
ເຮາເອງກີ່ຕ້ອງຕາຍ ແມ່ນທີ່ວັກກັນມາກທີ່ສຸດ ກົງໝັ້ງຕິ່ງ
ໄວ້ໄຟໄດ້

໨໐ ມກຣາຄມ ແກ້ວມະນຸ

១០៤ สร้างบุญให้มาก

สาธุชนท่านหนึ่งมารับคุณยาย ถามเรื่องอยาก
จะไปปฏิบัติธรรม แต่ยังห่วงลูก (ที่โตแล้ว) อญี่ คุณยาย
ตอบว่า

ผู้หญิง ผู้ชาย เวลารักกันเหมือนน้ำตาลเชื่อม
เวลาไม่มีลูกสักคนแล้ว ก็ทะเลาะกันทุกวัน
ถ้าไม่อยากมีภาระ ก็อย่ามีลูก
ถ้ามีลูก ก็ต้องรับภาระเลี้ยงดู จะไปทิ้งไว้ได้
อย่างไร

ยายเป็นห่วงบุญ ไม่ห่วงใคร ในตัวเรามีดวงบุญ
กับดวงบาป เราต้องสร้างบุญของเรามาก ๆ

ยายลูกๆ กอย่าง มีอะไรเกิดขึ้น ยายดู แก้ปัญหา
ไม่ถอย

เวลาจะช่วยเหลือใคร เราก็ต้องมองดูตัวเรา ก่อน
แล้วดูตัวเขาว่า เราช่วยเขาไหวไหม

ถ้าไม่ให้ว ก็วางอุเบกษา
ถ้าเตือนเข้าแล้วไม่เชื่อ
ก็ต้องคิดว่า แล้วแต่บุญแล้วแต่กรรมที่เข้าทำมา
ถ้าเรารับรองไว้ เรา ก็ต้องตั้งใจทำให้ดีที่สุด

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔

១០០

ເອាទ់បុណ្យបាប

គុណយាយដូចក្នុងបុណ្យបាប
គុណមីយកមិតាំនៅក្នុងវេលាខ្សោយ
យកទៅវាទំនើង ម៉ោងពីរប្រអប់
សុខទៅវាទំនើង ម៉ោងពីរប្រអប់
គុណយាយដូចក្នុងបុណ្យបាប
គុណមីយកមិតាំនៅក្នុងបុណ្យបាប
យកទៅវាទំនើង ម៉ោងពីរប្រអប់
សុខទៅវាទំនើង ម៉ោងពីរប្រអប់

១៣ ពុទ្ធគិកាយន ២៤៣២

◎ ประพฤติพรมจาร్ย ◎

๑๑๑ การสร้างบารมีให้ได้ตลอดรองผั่ง

(สอนอุบาสกเตรียมบวช)

เมื่อเราเข้าวัดเพื่อหวังสร้างบารมีให้เต็มเปี่ยม
ก็ต้องทำจริง ๆ จัง ๆ ฉึ่งจะไปตลอดรองผั่งได้
ยายอยากให้ทุกคนไปได้ตลอดรองผั่ง
จะไปได้หรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับตัวเรา
ที่ต้องระวังก็คือ เรื่องผู้หญิง
เรื่องนี้สำคัญมาก
อย่าเอาความสงสารเดินหน้า
ต้องเอาปัญญา เอาอุเบกษาเดินหน้า
ถ้าเอาความสงสารเดินหน้าแล้ว เราจะตก
กระปอง
เรื่องนี้้ายเห็นมาหลายคนแล้ว
 เพราะฉะนั้นเราต้องระวังใจของเราให้ดี
อย่าเชื่อมสะพาน

ประพุติพรมจารย์

อย่าทอDSLพานให้เข้าเป็นอันขาด
 เพราะถ้าใกล้ชิดกันแล้วจะเลิกได้ยาก
 เราย่าทอDSLพานให้เขาก้มดเรื่อง
 ถ้าเราไม่ทอให้ เขาก็ข้ามมาไม่ได้
 นักปฏิบัติธรรมมักจะเลี้ยงในเรื่องนีมากที่สุด
 เป็นเรื่องที่ตัดตอนบารมี
 ไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย
 มีคุณน้อยนิดเดียว แต่มีโทษมากมาย
 เม็คุณที่สร้างบารมีไปไม่ได้ตลอด ก็เพราะเรื่องนี้
 ป้องกันไว้ ดีกว่ามาแก้ทีหลัง
 ไม่มีได้จะดีที่สุด จะได้สร้างบารมีไปตลอด
 มีบารมีมาก บริสุทธิ์สะอาดมาก
 รู้เห็นวิชชาได้มาก และชนะทุกอย่างได้หมด

๕ มกราคม ๒๕๖๔

คุณยายอนุโมทนาบุญกับประธานรอง งานทอดกฐินสามัคคี

ปี พ.ศ. ๒๕๓๔

ประพุติพرحمจาร్ย

ବୁଦ୍ଧ ଅଶ୍ଵାସ

କଣରେମନ୍ତଳେ ତେଣୁ ଜାନ୍ମିପାଇଲା

ଓ ଯୁଜନ୍ମିତିକାରୀ ହେବାନ୍ତିରେ

ହେମିଓନନ୍ଦନୀରେ ଜାବିନ୍ଦିପାଇଲା

୨ ଫର୍ମଚୁନ୍ଦିରାମ ଏଣ୍ଡର୍‌ମାର୍କ୍

๑๑๓ บริสุทธิ์มาก ได้บุญมาก

ผู้ที่จะนั่งธรรมะได้เห็นชัดใส่

ต้องเป็นผู้ประพฤติพรมจรรย์

ต้องมีความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจมาก ๆ

ไม่มีห่วงกังวล

ใจไม่เครียดหมอง

ไม่เอาเรื่องใครทั้งนั้น

เอาแต่บุญ

เราต้องช่วยตัวเอง

ไม่ต้องให้ความเอ้าใจ

ให้ยึดบุญเป็นใหญ่

ทำใจให้สะอาด บริสุทธิ์ สร้างความดีไปเรื่อย ๆ

บุญของเราที่ได้ จะเป็นบุญที่สะอาดบริสุทธิ์ ไม่มีกิเลสเจือปน และบุญไม่หลอกไม่หล่น

ไม่ได้บันทึกวันที่

ประชานาไทย งานทอดกฐินสามัคคี ปี พ.ศ. ๒๕๓๕

๐๐๔ ยกใจให้สูง

ให้ยกใจของเราให้สูงขึ้น แล้วเราจะเห็นว่า การเป็นทุกๆ ชาวโลกเขามองไม่เห็นกัน

ถ้าเราหัดยกใจเราให้เหนือธรรมชาติ ยกใจออกจากกิจกรรมที่ทำ ก็จะเห็นชัดว่า การเป็นของตัว เป็นลิ่งที่พำให้ตัวจะมองเห็นชัด เมื่อถอนมองจากที่สูง

ชาวโลกเขารู้ด้วยกัน อุยระดับเดียวกัน เขาก็คงมองไม่เห็น

ให้อธิษฐานอีกว่า

เรื่องการนี้ แม้เพียงจะรู้ จะเห็น จะได้ยินใครมาคุยด้วย ก็อย่าให้มีเลย ให้สะอาดบริสุทธิ์จริง ๆ

イヤดูในอดีต ดูหมาย ดูละอียด ดูย้อนหมอดว่า สะอาดไหม ก็เห็นว่านับรองไวยชาติมานั้นสะอาดหมด

ดูในปัจจุบันตั้งแต่เด็ก เกิดมาเป็นผู้หญิง ก็ไม่เคยมีสิ่งใดในใจเลย ไม่เคยคิดรักใครเลย

ยายภูมิใจในเรื่องนี้มาก เคยมีคนมาเกี้ยว ยายก็ไม่พูดด้วย ถ้าต้องพูดด้วยก็แบบ “ลามวาสลงคอก” จนมาเข้าวัด

ประพุติพรมจารย์

◎

พยายามองเห็นว่า บริสุทธิ์มาก จึงอธิษฐานว่า อย่า
ได้เจอออย่างนี้อีก และพยายามเห็นต่อไปว่า จะไม่เจออีก
แน่นอน

เราจะต้องอธิษฐานทุกเช้า ทุกวัน จะได้ยกใจสูง
ขึ้น มีความคิดอกรากลั่งเหล่านี้

ให้หัดทำไว้ จะได้ สิงดี ๆ ติดตัวไป

ส่วนเรื่องอื่น ๆ ก็อธิษฐานติดไปด้วย

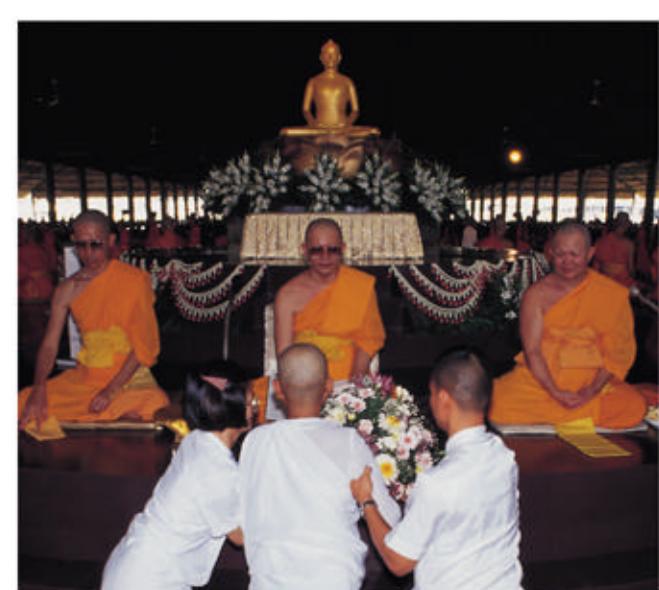
ยิ่งจดใจเข้าไป ก็ยิ่งศักดิ์สิทธิ์

ยิ่งรับรู้เข้าไป

ยิ่งอธิษฐาน บุญก็ยิ่งมากขึ้น

ยิ่งทำให้เป็นตามที่อธิษฐานนั้น ๆ

๓ มีนาคม ๒๕๖๓

ถวายไทยธรรมแด่คณลังษ์ ปี พ.ศ. ๒๕๓๕

๑๐๕ ไม่ sway เลย

ยายอยู่ในความพิจารณาตลอดเวลา
ยายมองผู้หญิงไม่เห็นสวยเลย
ไม่รู้ว่าเป็นอะไร มองกี่คน ๆ ก็ไม่สวย
เห็นแต่ทุกข์ เห็นโทษ
เห็นกรรม เห็นแต่ความไม่งามทั้งนั้น
พยายามแต่งทุกอย่างตั้งแต่เท้าจนถึงหัว
กยังไม่เห็นอะไรสวย
ยายเห็นโทษ เห็นจริง ๆ
เห็นว่าถ้าใครไปติดพวงนี้ ก็ไปได้ไม่ตลอด
ต้องตกกระป่องลักวันได้วันหนึ่ง
มีโอกาสพลาดมากที่สุด
ถึงอธิษฐานช้าแล้วช้าอีกอยู่เรื่อย ๆ

๕ พุศจิกายน ๒๕๖๗

ດែល ເហើយ

ยายເង់ងារ

តាមីន្ទិរិយាធិការ

កំពុងកំប្រឈម ឬមិនកំប្រឈមទេ

យុទ្ធសាស្ត្រ ឬមិនយុទ្ធសាស្ត្រទេ

យុទ្ធសាស្ត្រ ឬមិនយុទ្ធសាស្ត្រទេ

តាមីន្ទិរិយាធិការ ឬមិនតាមីន្ទិរិយាធិការទេ

ចុះឱ្យដឹង ឬមិនចុះឱ្យដឹងទេ

គ្រប់គ្រង ឬមិនគ្រប់គ្រងទេ
គ្រប់គ្រង ឬមិនគ្រប់គ្រងទេ

២៤ មិថុនាយន ២៥៧៣

ประพุติพرحمจาร్ย

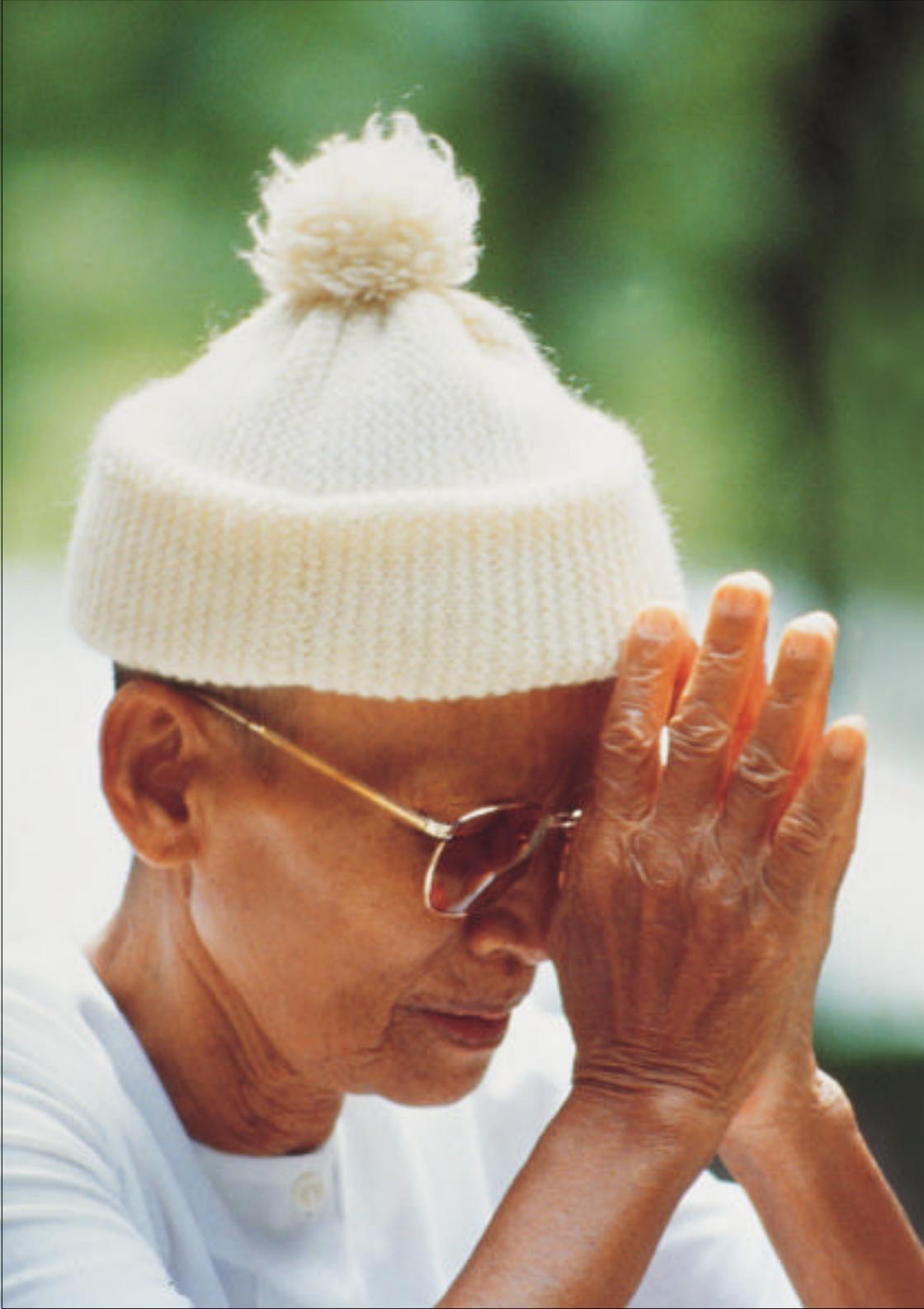
๑๐๗ ไม่เป็นสาระไม่พูด

เรื่องบางเรื่องที่ไม่เป็นสาระ เช่น เรื่องกาม
ยายไม่เคยพูดเลย และอายที่จะพูดด้วย
ยิ่งเมื่อยายเป็นสาวยิ่งอายมาก
มาเดี๋ยวนี้ยายแก่มากแล้ว
บางเรื่องจึงกล้าพูด

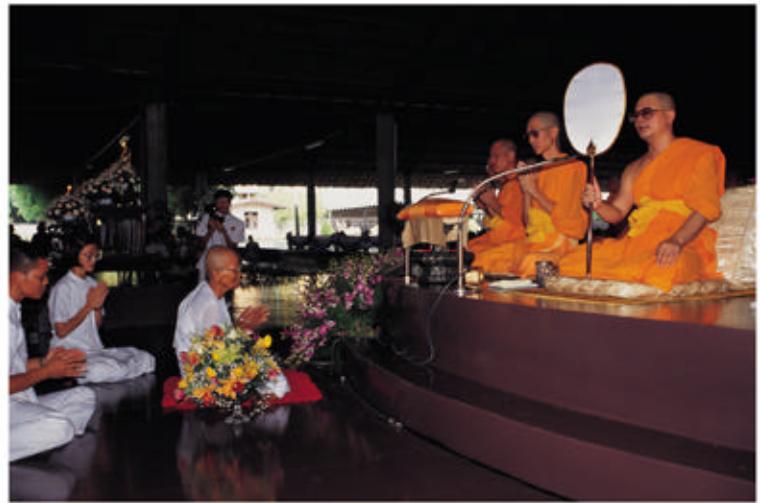
๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓

◎ ອົງບສວນ ◎

ในวันทดสอบกฐิน ปี พ.ศ. ๒๕๓๕

๑๑๔ ກາຮອື້ຫຼານໃຫ້ໄດ້ບຸນຸມາກ

ກາຮອື້ຫຼານທີ່ໄດ້ພົບຸນຸມາກ ລວງພ່ອວັດປາກນໍ້າ
ເຄຍສອນຍາຍວ່າ ວິທີກາຮອື້ຫຼານທີ່ຈະໃຫ້ໄດ້ຜລ ແລະອານີສົງລ໌
ມາກ ຈະຕ້ອງອື້ຫຼານຕອນທີ່ພຣະໃຫ້ພຣ ພອເວລາພຣະທ່ານເຮັມ
ຢາຕາ ໃລາ ກົ່າທີ່ເຮົາທຳໃຈຈຽດລົງໄປທີ່ສູນຍົກລາງກາຍ ນຶກອົງຄໍ
ພຣະໃຫ້ເສີ່ສຸດ ແລ້ວກົ່າເຮັມອື້ຫຼານໃນຮະຫວ່າງທີ່ພຣະໃຫ້ພຣ

ລວງພ່ອວັດປາກນໍ້າທ່ານບອກວ່າ

ເວລາພຣະໃຫ້ພຣ

ຄໍາອື້ຫຼານທີ່ເຮົາອື້ຫຼານກົ່າຈະຕິດໄປກັບພຣພຣະ
ດ້ວຍ

ຄໍາໃຫ້ພຣຂອງພຣະຈະຕັ້ງໄປເຖິງພຣະນີພພານ

ຈະນຳຄໍາອື້ຫຼານທີ່ເຮົາອື້ຫຼານໄວ້ດີແລ້ວ

ໄປລູ່ພຣະນີພພານດ້ວຍ

ໃຫ້ພຍາຍານນຶກອື້ຫຼານໃຫ້ຕີ

ຝຶກໃຫ້ນາກ ຈ ເຂົ້າແລ້ວຈະເປັນໄປເອງ ຕ່ອໄປກົ່າຈຳນາງ

ประทานให้กับ งานทอดกฐินสามัคคี ปี พ.ศ. ๒๕๓๖

ອົມສວານ

໠໠໠ ໄມ່ຂອບເລວະ ໆ ເທວະ ໆ

ເຮັດວຽກຈຸດຍອດຂອງຊື່ວິຕີອກາປປຸງບັດ
ແຕ່ວ່າລຶ່ງທີ່ເລວະ ໆ ເທວະ ໆ

ກົດຕົກຈັດກາຣີໃຫ້ເຮັດວຽກຈຸດຍອດ

ຍາຍໄມ່ຂອບເລວະ ໆ ເທວະ ໆ

ໃຈຮັດວຽກຈຸດຍອດ

ຍາຍຈະວ່າໄມ່ເລືອກທີ່

ຍາຍອົມສວານວ່າ ທັນສາດີຕ່ອໄປ

ເຮັດວຽກຈຸດຍອດ ແລ້ວ ເທວະ ໆ

ຂອໃຫ້ເຮັດວຽກຈຸດຍອດ ໄມ່ພູດ ໄມ່ທຳ

១ ຕຸລາຄົມ ແກ້ວມະນີ

คำสอนของยาย

០២០

វិច្ឆារានលោមគុក

คุณยายสอนเสมอว่า

ชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย ต้องอธิษฐานล้อมคอกไว้ให้หมดทุกหลังอย่าง

ขอให้หูดี ตาดี โรคภัยไข้เจ็บไม่มี ให้อาการ ณ เต
ครบบริบูรณ์ ขอให้ได้เกิดเป็นชาย ได้เพศบริสุทธิ์ ไม่หลง
ให้หลงในเพศตรงข้าม ไม่ยินดีในรูป เลียง กลิ่น รส ลัมผัล
ธรรมารมณ์ของเพศตรงข้าม

ก่อนตายขอให้มีสติ ให้มีบุญบำรุงมาก ๆ ทุกภาพ
ทุกชาติ ให้พบแต่คนดี ๆ วันอนลอนง่าย

ปลูกต้นไม้ก็ให้อธิษฐาน ให้ต้นไม้ทุกต้นที่เราปลูก
นี้เจริญงอกงาม ให้ความร่มเย็นเป็นสุข โศรานั่งใต้ร่มไม้หนึ่
ก็ให้เห็นธรรมะ ให้จักรพรรดิลงรักษา นกกาจามับ เราก็ได้
บุญ

ตอนนอน ก็อธิษฐานอยู่ในองค์พระตลอดเวลา
พระจะได้คุ้มครองรักษา มีอะไรมาก็ช่วยเหลือด้วย

๒๗ กันยายน ๒๕๖๓

ອົມສວານ

ເຕັມ ຄຸណຍາຍອອົມສວານ...

(ເນື່ອໄປປັດກວາດ ດາຍຫຼັ້າ ທີ່ກຸງລົງພ່ອ)

ຈະໄປທາງໃດ ກົງຂອໃຫ້ເດີນໄດ້ລະດວກ ၅

ມີບ້ານຊ່ອງກົງຂອໃຫ້ລະອາດ

ມີຄນຽກໜ້າຄວາມສະອາດໃຫ້

ທຳຄວາມສະອາດໃຫ້

໨໕ ມິຖຸນາ ໨໕໙

ประธานให้ถวาย งานทอดกฐินสามัคคี ปี พ.ศ. ๒๕๓๗

ດ້າວຍຄວາມບຣິສຸທີ ສອນດ້າວຍຄວາມບຣິສຸທີ

ເວລານີ້ຍາຍເຫັນໃກ່ ຖໍ່ ເຂົກ້ອຍກຳຕັ້ງຕົວເປັນ
ອາຈາරຍ໌ ຍາຍເຫັນແລ້ວກີ່ສັດໃຈ ໄນຮູ້ວ່າເຂາເອາະໄຮມາສອນ
ເຫັນເຮັດວຽກໃຫ້ຫຼຸດ ເຂົກ້ວ່າຈະຫຼຸດໄປທໍາໄມ
ຍາຍບອກວ່າ ໄນຫຼຸດແລ້ວຈະເຫັນຮຽມຮະໄດ້ອ່າຍ່າງໄຮ
ຕ້ອງ “ຫຼຸດ” ຈຶ່ງຈະເຫັນຮຽມ

ຍາຍຈຶ່ງອົມສວານ ຈະເກີດໄປກົມໄດ້ຈາຕິໄດ ສ້າດີເປັນ
ຄຽງເຂາ ອາຈາරຍ໌ເຂາ ກົ້ວໂທໃຫ້ເຮັດວຽກຄົມຍໍດ້າວຍຄວາມບຣິສຸທີ
ກາຍ ວາຈາ ໃຈ

ເກີດມາປຶປົກຂອໃໝ່ສີລ ៥ ສີລ ៨ ສີລ ៣០ ສີລ ២៤៣
ຮູ້ໜົມດຕັ້ງແຕ່ພື້ນເກີດ ຮູ້ພະໄຕຮົມປົງກ ៨៥,០០០ ພະຮຽມບັນຍື
ໜົມດຖຸກອຍ່າງ ໃຫ້ເຊື່ອວ່າຈຸນຕັ້ງແຕ່ເກີດເລຍ

ທຸກວັນນີ້ຍາຍແກ່ມາກແລ້ວ ອີຍກເຫັນທຸກຝ່າຍມີຄວາມ
ສາມັກຄີກັນ ມີຄວາມສົງບ

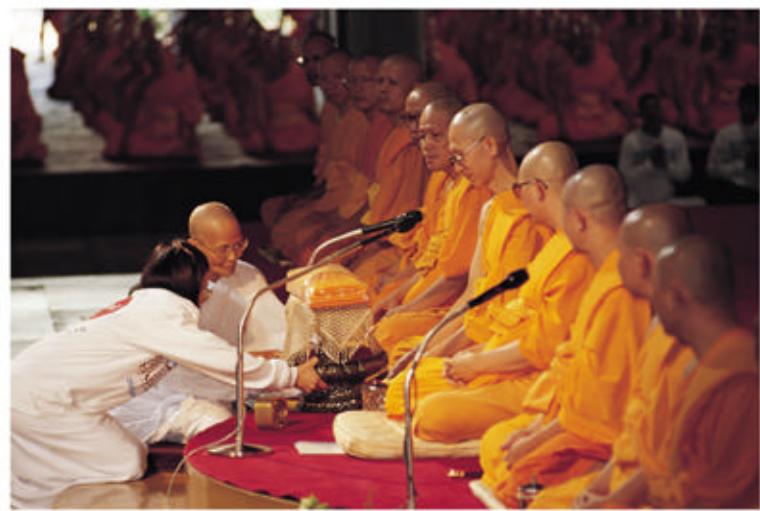
ຂອໃຫ້ເຮັດຕັ້ງໃຈນັ້ນຮຽມໃໝ່ມາກ ທ ຈະໄດ້ໜ່ວຍກັນ
ພັດນາຄູ່ນຍໍພຸທຣຈັກຮາ ໃຫ້ເປັນບຸນຍຸສານອັນຄັກຕົ້ນສີທີ່ຈິງ ທ

១ ມີນາຄມ ២៥៤៨

ទី៣ អិច្ចានបារមី

เราทำไป เรากើឡិច្ឆនាល់ប្រជាធិបតេយ្យ
អិច្ឆនាល់រាយ ដឹងពីរបាយទុករាយទុកជាតិ
យូរដោលបាបាប់
យុវជនបានអនុញ្ញាត កើឡិច្ឆនាល់ប្រជាធិបតេយ្យ
អិច្ឆនាល់បើនី ១ និងបារមី ១០ នេះ
បារមី គិតបារមី
នៅខំណួនបារមី ប៉ូណ្ឌូបារមី
វិរិយបារមី ឱ្យបារមី
សំគាល់បារមី អិច្ឆនាល់បារមី
មេត្តាបារមី អូបេក្ខាបារមី
យុវជនបានគ្រឿងហីង
បុណ្ណ៍កើតឱ្យគ្រឿងហីងឲ្យខ្សោយ
កើតមាមភាតិនី យាយមីកាំវិរាល់
ឬការិយាល័យ មិនមែនបានបារមី
មិនមែនបានបារមី

មិនមែនបានបារមី

ถวายผ้ากฐินแด่คณะสงมี ปี พ.ศ. ๒๕๓๗

ດង គោរចងខ្សែ

កើតមានឱ្យគូនី ចុចិតិទីសុទ្ធល៉ៅ នាកើតមាក៍ដើរ
មាសរាំងគម្រិ មាតាខាកំរោនិត់តែ ពេរាជន័ណ្ឌលិងទីមិតិ
ឧប្បាមិតិតោរបានឱ្យ ឬមិតិសិងទិ ។ តិតោរបានឱ្យ

ីវិនី ឯកជាទិតិតោរបានឱ្យ ឬ រាជាពាណិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី
អនុញ្ញាត ឬ រាជាពាណិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី ឬ រាជាពាណិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី
ីវិនី ឯកជាទិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី ឬ រាជាពាណិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី

ឡើងឯកជាទិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី

ឯកជាទិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី ឯកជាទិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី

ឯកជាទិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី ឯកជាទិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី

ឯកជាទិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី ឯកជាទិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី
ឯកជាទិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី ឯកជាទិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី

ឯកជាទិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី ឯកជាទិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី
ឯកជាទិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី ឯកជាទិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី

ឯកជាទិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី ឯកជាទិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី

ឯកជាទិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី ឯកជាទិតិតិតោរបានឱ្យ ីវិនី

ອອີ່ຫສູານ

ເກີດມາກພ້າຕິນີ້ ຍາຍມີກຳໄຮແລ້ວ
ມີແຕ່ລື່ງທີ່ດີ ໆ ຕິດຕັ້ງໄປ
ຫົວໜ້າຍຈະກ້າວໜ້າໄປເຮືອຍ ໆ ຈະໄໝ່ຕົກຕໍ່ເລຍ
ຍາຍຄວ້າຮັບຂໍ້ຂອງຍາຍແລ້ວ ຈະກຽງເອາແຕ່ດີ ໆ ໄປ
ເພຣະະນັນ ຕ້ອງອອີ່ຫສູານໃຫ້ດີ ໆ ວ່າ
ຄໍາວ່າ “ໄໝດີ” ຄໍາວ່າ “ຕົກຕໍ່”
ອຍ່າໃຫ້ເກີດຂຶ້ນກັບໜ້າພເຈົ້າເລຍ
ໃຫ້ມີແຕ່ລື່ງທີ່ດີ ໆ ທີ່ທຳໃຫ້ກ້າວໜ້າ
ຕິດຕັ້ງໄປທຸກກພທຸກໜາຕິ
ຕຣາບກຣະທັ່ງເຂົ້າສູ່ພຣະນິພພານ

១២ ພັຄຈິກາຍນ ແລ້ວ

ไปร่วมพิธีบูญที่ลพบุรีรัตน์ภากล (หลังคางาก)

ອອີ່ນສານ

ໜັກ ສມບູຮຣນ് ບຣິບູຮຣນ്

ກພຈາຕີນີ້

ກີເປັນກພຈາຕີສຸດທ້າຍແລ້ວລໍາຮັບຍາຍ

ກພຈາຕີຕ່ອໄປ

ລົງທຶນທີ່ຈະທຳໃຫ້ດ່າງພຣ້ອຍແມ່ນິດເດືອຍວ ກົມຍ່າງໃໝ່

ໃຫ້ສມບູຮຣນ് ບຣິບູຮຣນ്ທຸກອຍ່າງ

ເກີດມາແລ້ວໃຫ້ພຣ້ອມທີ່ຈະລວ້າງບາຮມື້ໃຫ້ເດັ່ນກົມທີ່ສຸດ

ໃຫ້ພຣ້ອມທຸກອຍ່າງ

ເມສ' ມີຄຸນາຍັນ ແມ່ນິດ

ດັ່ງ ໄທຫຂອງກາຮຳ

ພັກນີ້ຍາຍໄດ້ຢືນຢ່າງກາຮຳກັນເສມອ ຖວກທີ່ມ່າ
ກັນນີ້ຈະຕັ້ງຈອງເວຣັກນໄປຕລອດເວລາ ເກີດມາກີຕັ້ງມາມ່າ
ກັນອີກ ເຮົາມ່າເຂົາ ເຂົາມ່າເຮົາ ເປັນຍັກນໄປເຮືອຍ ພ

ຍາຍເຫັນໄທຫຂອງກາຮຳກັນວ່າ ຄ້າເຮົາໄປມ່າເຂົາ ກີ
ບາປ ຕັດທອນບຸຄຸນບາມີຂອງເຮົາເອງ

ຄ້າເຂົາມ່າເຮົາ ກີທຳໃຫ້ເຮົາມດໂອກາສສ້າງຄວາມດີ
ແລະສ້າງບຸຄຸນຕ່ອໄປໄດ້ນ້ອຍ

ເພຣະຈະນັ້ນ ຍາຍຈຶ່ງອົມື່ປຸງຈຸນວ່າ ຂອໃຫ້ຂໍພເຈົ້າ
ອຍ່າໄດ້ໄປມ່າເຂົາ ແລະໂຄຮົງຍ່າໄດ້ມ່າມ່າຂໍພເຈົ້າເລີຍ ທຸກພ
ທຸກชาຕີ ດຽວກරະທັ້ງເຂົ້າສູ່ພະນິພພານ

ໂຄຮົງດັ່ງຍາຍ ແມ່ເພີຍງແຄ່ຄິດ ກີໃຫ້ຄວາມຄິດ
ຮ້າຍ ພ ນັ້ນຫາຍສູ່ຄູ່ໄປ

ຄ້າໄມ່ຫາຍ ກີໃຫ້ຮົນສູບເໜືອແຄ່ຄອ ຈະໄດ້ມີເວລາ
ສຳນິກຜິດ ເມື່ອສູບແຄ່ຄອ ກີໃຫ້ຮ້ອງປະກາສຄວາມຜິດຂອງຕන
ພຣ້ອມບອກໃຫ້ຄນອື່ນຮູ້ວ່າ ໄກຮອຍ່າໄດ້ເອາເຍື່ອງເອາຍ່າງ
ຂໍພເຈົ້າເລີຍ

១២៣ ចនាមានតាមគាមិ

ីវិធាយាយាំពេចទៅការណាតមាតលែប និងគិតថា ជាគារធាន់
នៅក្នុងបានរួមចិត្ត ដើម្បីការិយាល័យ នាមទាំងអស់ និងការ
ដឹងទិន្នន័យ ដើម្បីការិយាល័យ នាមទាំងអស់ និងការ

នៅក្នុងបានរួមចិត្ត ដើម្បីការិយាល័យ នាមទាំងអស់ និងការ

ីវិធាយាយាំពេចទៅការណាតមាតលែប និងគិតថា ជាគារធាន់
នៅក្នុងបានរួមចិត្ត ដើម្បីការិយាល័យ នាមទាំងអស់ និងការ

ອອີຍສານ

ດູ້ຜັກເກົ່າ ၅ ທີ່ທຳມາທັ້ງໝາດ ມອງໄມ່ເຫັນຄວາມໄມ່ເດືອລາຍ
ເຫັນແຕ່ຄວາມດີລ້ວນ ၅ ເຫັນແຕ່ຄວາມປຣິສຸທົ່ມລອດທັ້ງໝາດ

ເຫັນອຢາງນີ້ແລ້ວ ຍາຍມອງເຫັນກາລສ້າງຄວາມດີຂອງ
ຍາຍວ່າ ຄວ້າຮົງຊ້ຍແລ້ວແນ່ນອນ ເພີຍງແຕ່ປະກັບປະໂຄງໄປໝາດ
ໜາຕິນີ້

ກພໜາຕິຕ່ອ ၅ ໄປ ຈະສມບູຮນົມທຸກອຢ່າງ

ອະໄຮໄມ່ເດີ ຈະໄມ່ເຈອະໄມ່ເຈອເລຍ

ເພຣະຍາຍອມື້ຈຸານລ້ອມຄອກໄວ້ຢາງແນ່ນໜາທັ້ງໝາດ

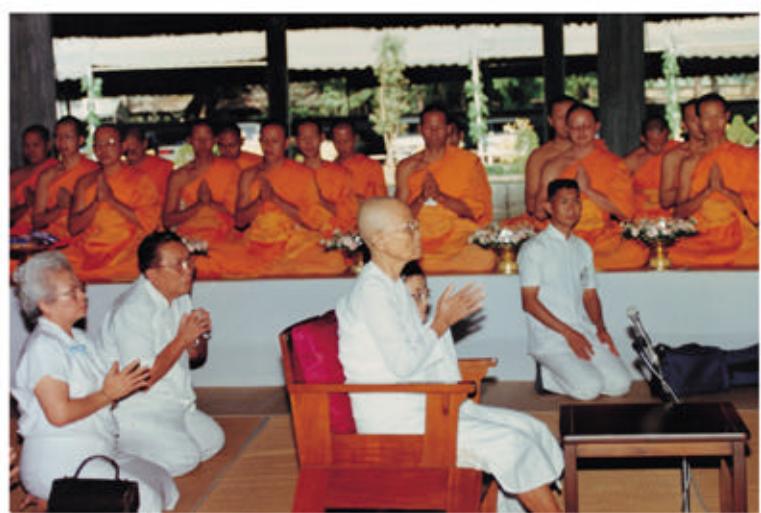
ໃໝ່ມີແຕ່ລຶ່ງທີ່ດີ ၅ ທັ້ງສິ້ນ

ຍາຍໜະແນ່ນອນ

ຕ້ອງປຣາມກາລສໍາເຮົລແນ່ນອນດ້ວຍ

ເພຣະຍາຍລັ້ງສມຄວາມດີໄວ້ມາກ

၅ ມີນາຄມ ແກ້ໄຂຕ

วันคล้ายวันเกิดคุณยาย : สภาธธรรมกายลากล (หลังคาจาก)

ອອິຫສຈານ

ໜັ້ງ ແມ່ບຸລູເລັກນ້ອຍກີໄທຂອອິຫສຈານ

ທຳບຸລູນິດ ທຳບຸລູໜ່າຍ່ອຍ ກົງອິຫສຈານ
ອຍ່າໃຫ້ໄດ້ພັບຄນພາລ ໃຫ້ພັບແຕ່ຄນດີມືສີລວຮວມ
ເຂົ້ອຍາຍເຄວະ
ທຳນິດທຳໜ່າຍ່ອຍໃຫ້ອິຫສຈານເກາໄວ້

๑ ຕຸລາຄມ ແກ້ໄຂ

ទេពល ໃຫ້ເຫັນອររມະໄສ ၅

ເວລາທຳບຸນຍູອະໄຮກ້ຕາມ
គຸ່ມຍາຍສອນໃຫ້ອົມື່ງສູນວ່າ
ເກີດມາທຸກຍຸຄທຸກລົມຍ້ ຂອໃຫ້ປຣາສຈາກຄນພາລ
ໃຫ້ຂໍພເຈົ້າມີມດເວຣມດກຣຣມ
ພວເກີດມາຂອໃຫ້ເຫັນອරຽມະໄສ ၅ ໄປທຸກພຖຸກໜາຕີ
ຂອໃໝ່ມີສົມບັດທຳບຸນຍູທໍາທານ ອຢ່າຮູ້ຈັກໜົດລື້ນ
ໃຫ້ມີທີ່ດິນເປັນຂອງຕົນເວົງ
ໃຫ້ໄດ້ສ່ວນວັດ
ໃຫ້ໄດ້ທຳບຸນຍູທອດກລືນ ທອດຜ້າປ່າ
ໃຫ້ຫຼຸດ ຕາດີ ໂຮຄກຍໄໝເຈັບອຍ່າໄດ້ມີ
ໃຫ້ອາຍຸຍືນ ၅
ເມື່ອສຶກເວລາມີມດອາຍຸ້ຫຼີ ກີ່ໃຫ້ປ່ອຍ່າງສນາຍ
ໄນໄດ້ບັນທຶກວັນທີ

ດຕອ ບຣິສຸທອົງກາຍ ວາຈາ ໄຈ

ຄຸນຍາຍສອນໃຫ້ອອີຍສານວ່າ

ຂອໃຫ້ຂ້າພເຈົາເປັນຜູ້ບຣິສຸທອົງກາຍ ວາຈາ ໄຈ

ໃຫ້ເປັນຜູ້ມີບຸງມາກ ๆ ມີບຸງສອນຕົວເອງໄດ້

ສອນໃຫ້ທຳແຕ່ຄວາມດີ ຕ້ອງສອນຕົວເອງໄດ້ທີ່ເດືອກ

ຈຶ່ງຈະດີ

ຂອໃຫ້ຮະລຶກຊາຕິຕົວເອງໄດ້ ຮະລຶກໄດ້ມາກ ๆ ຈະໄດ້
ສອນຕົວເອງໄດ້ຍ່າງຖຸກທີ່ຕ້ອງ ແລະຮະລຶກຊາຕິຄນອື່ນໄດ້ ຈະໄດ້
ສອນຄນອື່ນໄດ້ດ້ວຍ

ຂອໃຫ້ປະພາດີພຣມຈຣຍ໌ໄປທຸກພຖຸກຊາຕິ ໄນ
ຄອຍກລັບມາຄຣອງເວືອນອົກ

ອຍ່າໄດ້ຍືນດີໃນຮູບ ເລື່ຍ່າ ກລິນ ຮສ ລັ້ມຜັສ ອຣມາ-
ຮມນົ່ນຂອງເພັດຕຽນຊໍາເລັດ

ຂອໃຫ້ຍືນດີໃນເພັດພຣມຈຣຍ໌ທຸກພຖຸກຊາຕິ
ຕຣາບກຣະທັງປຣາມກາສໍາເຮົຈ ເກີດມາໃຫ້ວິກາກຄຣບ ຖ້າ
ບຣິສຸທອົງ ບຣິບຸງຮົນ໌ ໄນເຈັບ ໄນປ່ວຍ ໄນເປັນໂຮຄິດ ຈະ ທັ້ງສິ້ນ
ໃຫ້ມີວ່າງກາຍແໜ້ງແຮງຕລອດເວລາກາຮສ້າງປາມວິ

ດຕດ ບຣິວາຮສມບັດທີ ၅

ຂອໃໝ່ມີຂ້າທາລະບຣິວາຮ
ຈະມາກນ້ອຍເພີຍງິໄດ ກົງຂອໃໝ່ໄດ້ແຕ່ຄົນດີ ၅
ເປັນນັກປຣາຊູ່ບັນທຶກມາຍູ່ໄກລ໌ ၅
ຈະໃຊ້ໃຫ້ທໍາອະໄຮ ກົງທຳໄດ້ດັ່ງໃຈທຸກອຍ່າງ
ໃໝ່ມີສມບັດໃຫ້ບຣິວາຮໄດ້ຄຽບທຸກອຍ່າງ
ໃໝ່ມີກິນມື້ໃໝ່ເພີຍງພວ

၁၄ ມີຖຸນາຍັນ ၁၅၂၃

๑๙ ທຳບຸນໄຫ້ຕລອດຮອດຝຶ່ງ

ກາຣທຳບຸນ ຕ້ອງທຳໃຫ້ຕລອດຮອດຝຶ່ງ

ກາຣທຳບຸນໄມ່ຕລອດຮອດຝຶ່ງ ຜົວຕົກຕໍ່າ

ເຮົາຕ້ອງວິຊາຈານວ່າ

ຂອໃຫ້ຂ້າພເຈົ້າອ່າໄດ້ພບກັບຄໍາວ່າ “ຕກຕໍ່າ” ເລຍ

ເໜືອນອຍ່າງຍາຍເຫັນຄົນທີ່ເຂາຕກຕໍ່າ

ຍາຍຮູ້ເລີຍວ່າ ນີ້ເຂາລວ່າງບຸນໃນດີຕາມາໄມ່ຕລອດ

ເມື່ອບຸນລ່ວງຜລໄມ່ຕລອດ ຜົວຕົກຕໍ່າອຍ່າງນີ້

ເພຣະຈະນັ້ນອ່າໄດ້ເຈົ້າເລີຍກັບຄໍາວ່າ “ຕກຕໍ່າ”

๒๐ ພັດຈິກາຍນ ແກ້ໄຂ

๑๗๗ ตามยายไปได้

คุณยายอธิษฐานไว้เรื่อย ๆ ว่า
คนที่จะตามยายไปได้
ต้องเป็นผู้ที่มีกาย วาจา ใจ สะอาด บริสุทธิ์
ไม่อยากดัง ไม่อยากเด่น
มีความลับ遁ๆ
มักน้อย
ซื่อสัตย์
ซื่อตรง และปฏิบัติธรรมมาก ๆ
ไม่ได้บันทึกวันที่

ອອີ່ນສານ

ດຕಡ ຄໍາອອີ່ນສານຂອງຍາຍ

ຍາຍເຫັນຄນລມຍືນ໌ສ້າງທີ່ອູ່ປັບປຸງໃຫຍ່ ແລະ
ອູ່ກັນອຍ່າງແວວັດ ດູເໜີອນຄູກຄຸມໜັງ ໄມ່ເປັນອີລະຍະ ຍາຍຈຶ່ງ
ອອີ່ນສານວ່າ

“ຂອໃຫ້ໄດ້ອູ່ໃນທີ່ທີ່ມີອາກາສບຣິສຸທີ່

ສະອາດ ໂປ່ງສບາຍ ອາກາສດີ

ໂດຍໄນ່ຕ້ອງໃຊ້ເຄື່ອງປະຕິບັດອາກາສທີ່ພັດລມ”

๓ ພຶດສະພາ ໨ໆ

ດຕໃ ເຫັນຍົວພະນິພພານໄວ

ກົດໃຫ້ອົມສຽນນີ້ລຳຄັ້ງ ຂຶ້ນໄປນັ່ງອຮຣມະບນຄາລາ
ກົດໃຫ້ອົມສຽນຕາມທີ່ທ່ວງພ່ອນໍາ ແລະເຮົາຕ້ອງອົມສຽນເພີ່ມ
ຂອງເຮົາອີກ

ອົມສຽນອະໄຮກົດຕາມ

ກົດໃຫ້ເຫັນຍົວພະນິພພານເອາໄວ້ທຸກຄັ້ງ

ເພົ່າວ່າການທີ່ເຮົາເອາໄຈເຫັນຍົວກັບພະນິພພານໄວ້

ພະນິພພານຈະສອນເຮົາໃຫ້ເຮົາທຳແຕ່ຄວາມດີ

ໄມ້ໃຫ້ເຮົາຕົກຕໍ່ກວ່ານີ້ອີກ

ເມື່ອເຮົາເຫັນຍົວພະນິພພານທຸກວັນ ๆ

ໃຈເຮົາກົດສູງຂຶ້ນ ຖໍ່ທຸກວັນ

ເມື່ອສູງຂຶ້ນທຸກ ບໍ່ວັນ ເຮົາຈະເຫັນທາງຫລຸດທາງພັນໄດ້

ເພົ່າວ່າຈະນັ້ນເຮົາອົມສຽນອະໄຮ

ກົດໃຫ້ເຫັນຍົວກັບພະນິພພານໄວ້ເສມອ

๔ ມັນາຄມ ແກ້ໄໝຕ

ອດທນ · ສູ່ · ທຳຈິງ

พิธีบุญวันอาทิตย์ต้นเดือน

ດຕხ ທັງອົດ ທັງທານ

ໃຫ້ອົດ

ໃຫ້ທນ

ໃຫ້ອົດທນ

ອຍ່າໄປສ່ວັງກຮຽມເພີ່ມຂຶ້ນອືກ

ເຮັກຕ້ອງເຈັບອືກ

ໄມ່ຮູ້ຈັກຈະລື້ນ

ໄມ່ຕີ້ບັນທຶກວັນທີ

ในพิธีทอดผ้าป่าสามัคคี

ດຕະ ອດທන ແລະປັບປຸງ

ເຮົາອຸດສ່າໜໍເລື່ອສະຫຼຸກອຍ່າງມາແລ້ວ

ເພື່ອມາລົ້າງບາຣມີ ມາລົ້າງຄວາມດີ ຕ້ອງອດທන

ໃຈຈະວ່າອະໄຮກອດທນ

ພຍາຍາມປັບປຸງແກ້ໄຂຕົນເອງໃຫ້ດີ

ດູ່ຍ່າງຍາຍ ພຍາຍາມຕຽບຕາ ແກ້ໄຂຕົວເອງ ໃຫ້
ເໝາະກັບເຫດກາຮົນ ໃຫ້ລົ້າງບາຣມີໄດ້ລະດວກທີ່ສຸດ

ກພູ້ຈົນ ເກົ່າໄຂໃຫ້ດີ ໃຫ້ມີແຕ່ລຶ່ງທີ່ດີ ຖ ຕິດຕົວໄປ

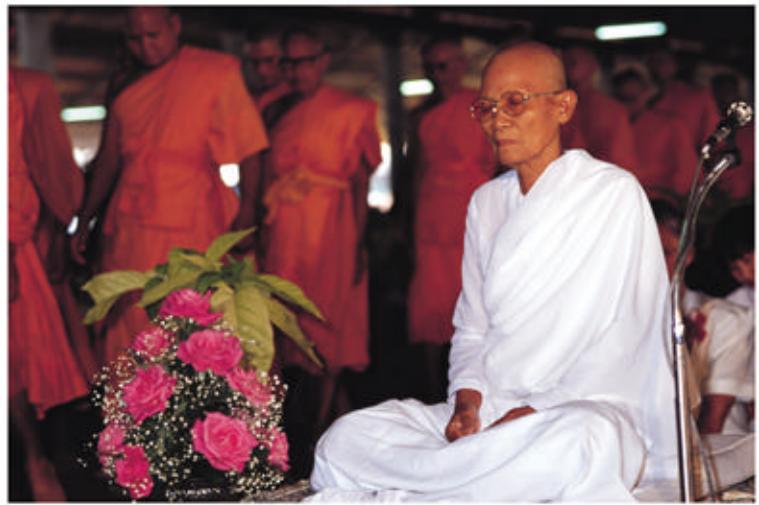
ກພູ້ຈົນ ແກ້ໄຂໃຫ້ດີ
ກພູ້ຈົນ ແກ້ໄຂໃຫ້ດີ

ກພູ້ຈົນ ໄປ ກົມີແຕ່ທີ່ດີ ຖ ຕິດຕົວໄປ

ແຕ່ກໍາແກ້ໄຂໄມ້ໄດ້

ກົມີແຕ່ທີ່ດີ ໄປ ກພູ້ຈົນ ໄປ ອຍ່າງນີ້ໄມ້ດີ

ເພຣະຈະນັ້ນຕ້ອງແກ້ໄຂປັບປຸງຕົວເອງໃຫ້ດີທີ່ສຸດ

๑๖ ຈຣິງຕັວເດີຍວ

ຄນເຮາຈະທຳອະໄຮກ໌ຕາມ ຂອໃຫ້ທຳໃໝ່ຈຣິງ

ດູແຕ່ຍາຍ ຄວາມຮູ້ກີ່ໄມ່ມີ ປຣິບຸລູກາກີ່ໄມ້ໄດ້ ມີແຕ່ຈຣິງ
ອຍ່າງເດີຍວ ຍາຍຍັ້ງສ້າງວັດໄດ້

ແລ້ວຍາຍພິຈາຮາດູວ່າ ທີ່ເຂາທຳກັນໄມ້ໄດ້ ໄນສໍາເວົ້ຈ
ເພຣະທຳໄມ່ຈຣິງ ເຈອະໄຣນິດອະໄຮໜ່ອຍ ກີ່ໄມ້ລູ້ ທັ້ງ ၅ ທີ່
ເຂາຈບປຣິບຸລູກາສູງ ၅ ຈບປຣິບຸລູກາທຣີ ປຣິບຸລູກາໂທ ປຣິບຸລູກາ
ເອກ

ສ່ວນຍາຍຄວາມຮູ້ກີ່ໄມ່ມີ

ກອຂ້ອກີ່ໄມ່ກະຮະດີກຸ່ຫຼຸງ

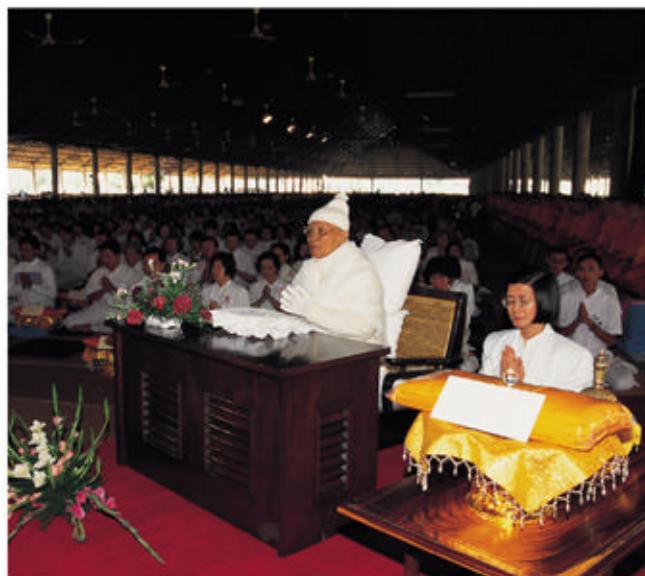
ໄມ່ຈົບອະໄຮລັກຍ່າງ

ຍາຍມີແຕ່ “ຈຣິງ” ຕັວເດີຍວ ທຳໄດ້ ທຳສໍາເວົ້ຈ

ແລ້ວຍາຍກົມອັງໄປໃນອາຄຕວ່າ

ຄນເຮາລ້າໜາດີນີ້ໄມ່ຈຣິງ ຜາດີຕ່ອ ၅ ໄປກົລົມເໜລວ
ເອາດີອະໄຮໄມ້ໄດ້

ຈະນັ້ນເວລາຈະທຳອະໄຮ ກົກໍທຳໃໝ່ຈຣິງຕັ້ງແຕ່ໜາດີນີ້

วันคล้ายวันเกิดคุณยาย ปี พ.ศ. ๒๕๓๕

๑๖

ເຮາເປັນອຍ່າງໄຮ ບຣິວາຮເປັນອຍ່າງນັ້ນ

ເວລາທຳງານ

ເຮາຕ້ອງທຳແບບຈຣິງ ၅ ຈັ້ງ ၅ ອຍ່າເຫຍະແຫຍະ

ຄ້າເຮາທຳການແບບເຫຍະແຫຍະ

ເຮັກຈະມີບຣິວາຮ ມີລູກນັ້ນທີ່ເຫຍະແຫຍະເໜືອນເຮາ

ເວລາເຮາໃຊ້ຂອງ ກົດ້ອງຮູ້ຈັກໃຊ້

ຄ້າເຮາໄມ່ຮູ້ຈັກໃຊ້

ເຮັກຈະໄດ້ບຣິວາຮທີ່ໄມ່ຮູ້ຈັກໃຊ້ຂອງ ໄມ່ຮັກໝາຂອງ

ເວລາເຮາຕາຍໄປ ເຮັກຈະເຈອບຣິວາຮອຍ່າງນັ້ນ

ເຮາເປັນອຍ່າງໄຮ ບຣິວາຮເຮັກຈະເປັນອຍ່າງນັ້ນ

ເຮາຕ້ອງຕັ້ງໃຈທຳການໃຫ້ດີ

ໃຊ້ຂອງກົດ້ອງໃຊ້ໃຫ້ດີ ເຮາຈະໄດ້ແຕ່ບຣິວາຮທີໍ ၅

ໄມ່ໄດ້ບັນທຶກວັນທີ

๑๔๐

เกิดเป็นคนต้องสู้

เกิดเป็นคนมันต้องสู้

สู้ด้วยการทำความดี

อยู่ที่ไหนก็ตามเหมือนกัน

ลูกก็ตาย ไม่ลูกก็ตาย

จะตายเมื่อไรก็ไม่รู้ เราต้องลุ้น

ไม่สบายเมื่อไร แล้วถึงนอน

யายลุ้นมาตลอดตอนลร้างวัด

จนเป็นโรคขาดอาหาร

เรยังแข็งแรงอยู่ ต้องสู้

มีอะไรก็ทำไป

อย่าขี้เกียจ

ไม่ไหวเมื่อไร แล้วถึงนอน

ອດກນ • ສູ້ • ທຳຈຣິງ

ດແດ ສູ້ພົງທີ່ສຸດ

ຍາຍນັກໃນໄຈວ່າ
ຈະໜະຫວີວ່າມີ
ກົຈະສູ້ເຫັນທີ່ສຸດ
ຈະໄມ່ຍ່ອມແພ້ງ່າຍ ၇ ເປັນອັນຂາດ
ໂຄຮະໄປໆໃຫນກີໄປ
ຍາຍກົງອຸ່ນຂອງຍາຍ
ທຳວິ່ຈ່າຂອງຍາຍອຍ່າງນີ້

៥ ພັລຈິກາຍນ ແຕ່ເຕ

A large crowd of people in white shirts gathered for World Meditation Day.

WORLD MEDITATION DAY
6th AUGUST 1995
DHAMMĀKĀYĀ ED

ໜີ້ ອຍ່າຍ່ອຫ້ອ

ເກີດເປັນຄົນ ອຍ່າຍ່ອຫ້ອ
ຈະທຳວະໄຮກຮືບ ๆ ທຳ
ເດື່ອຍວແກ່ມາຈະທຳໄມ້ໄວ
ຍາຍເປັນຄົນຂຍັນ
ທຳໂນ່ນ ທຳນີ້ ທຳທົ່ວທັ້ງວັດ
ພັກນິດ ๆ ມັກຍຸ່ນ
ພວກເຮັນ່າ ທຳວະໄຮນິດ ๆ ມັກຍຸ່ນ ກົງພັກແລ້ວ

๑๙ ໝຶນຫາຍິນ ແກ້ວຕະກີ

໭໬ຕ ໄມ່ຍອມແພີ

ຍາຍໄມ່ເຄຍຍອມແພີຕ່ອອຸປະສົງຮຽກທີ່ມາຂວາງໜ້າ

ເມື່ອຈະຕ້ອງທໍາອະໄວ ຍາຍຈະມານະ ບຸກບັ້ນ

ຍາຍຈະພຍາຍາມຖຸກວິດີທາງ

ເພື່ອທຳສິ່ງທີ່ຕັ້ງໃຈໄວ້ ໃຫ້ລຳເຮົຈໃຫ້ຈຳໄດ້

ຕອນທີ່ຍາຍລັ້ມປ່ວຍ

ວັນນີ້ຍາຍມີຄວາມຮູ້ສຶກວ່າ ກ້າວຂາເດີນໄມ່ອອກ

ແຕ່ໃຈຂອງຍາຍໄມ່ຍອມແພີ

ຈິງຄ່ອຍ ໆ ຂຍັບຂາ ກົງຍັບໄມ່ອອກເລຍ

ພຍາຍາມຂຍັບນິ້ວທີ່ລະນິດ ໆ

ຈນໃນທີ່ສຸດ

ຍາຍກົງກ້າວເດີນໄດ້ລຳເຮົຈ

๑๕๔ ทำอะไร ทำจริง

ตั้งแต่ยายเข้าวัดมา มีคนดูถูกมากมาย แต่ที่ยาย
ก้าวขึ้นมาได้ขนาดนี้ ก็ เพราะทำอะไรทำจริง

ยายคิดแต่จะเอาธรรมะ

คิดแต่จะตอบหลวงพ่อวัดปากน้ำให้ได้
ใจรดธรรมะ ไม่ถอยเลย

เรื่องอื่น ๆ ยายมองข้ามไป ไม่สนใจ
ใจรดธรรมะ ไม่ถอยเลย

ใจรดธรรมะ ใจจะดูถูกเหยียดหยาม ก็ช่างเขา
ยายก็ทนได้

ถ้ามัวแต่อิจฉาริษยา แก่งแย่งซิงดิกัน ก็เสียเวลา
ไปเปล่า ๆ คนที่คิดว่าตัวเองเก่ง ก็มัวต่อสู้กันต่าง ๆ นานา

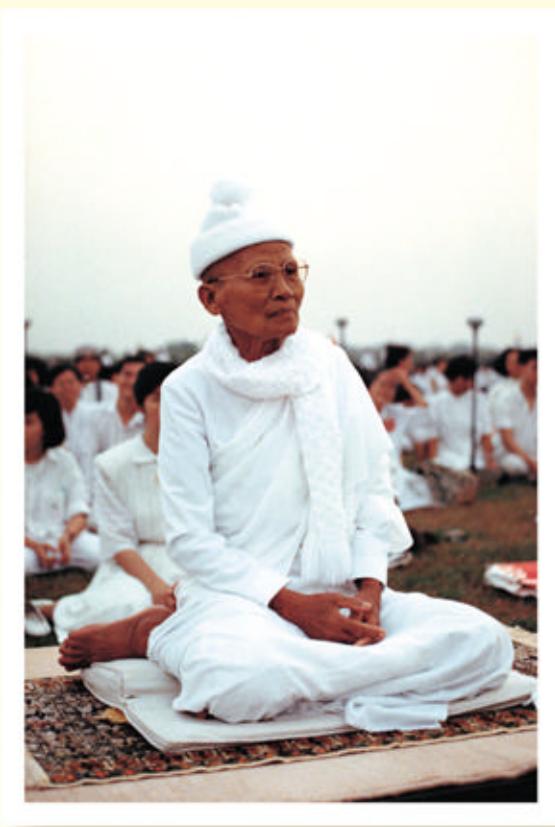
แต่ยายมุ่งเน้นแต่ธรรมะ

ถ้าคนเก่งจริง ไม่ต้องไปปล้ำกับใคร
ยายไม่เสียเวลาในเรื่องเหล่านี้

จึงมีเวลาค้นธรรมะละเอียดมากขึ้น

คุณยายให้ล้มภาษณ์นักศึกษาในวันมหาบูชา

ในพิธีจุḍามາມປະທິປ່ານ ລານຫຮຽມ

ດແດ ຮູ້ເທົ່າທັນ...ໄມ້ໂກຣອຕອບ

ເມື່ອເກີດເຮືອງໜັກ ๆ ກັບຍາຍ ຖຸກຄັ້ງຍາຍຈະອູ່
ໃນຫວຼາມະນາກ ພົມ ຍິ່ງອູ່ໃນຫວຼາມະນາກ ໄຈຍິ່ງໄລ ໄຈຍິ່ງໄສກົງ
ຍິ່ງດີ່ງວິຊາໄດ້ລະເອີຍດຳນັກຂຶ້ນ

ຍາຍຈະໄມ້ໂກຣອຕອບຄົນທີ່ໂກຣຍາຍ ແຕ່ຍາຍຈະມອງ
ຕັ້ນຕອຖ້ີເຂາທຳໃຫ້ເກີດເຮືອງໜັກນີ້ຂຶ້ນ

ນັບຕັ້ງແຕ່ກ່ອນຈະເຂົ້າວັດ ກົດໂນໂກ ເຂົ້າມາບວ່າດໍາ
ວິຊາແລ້ວກົງເຂົ້າຮັງເກີຍຈ ທາວ່າເປັນຄົນຂັ້ນຕໍ່າ ເປັນຄົນ
ຮັບໃຊ້ເຂາມາ ເປັນວັນໂຮງ ເປັນຄົນໄມ້ມີຄວາມຮູ້ ທີ່ອູ່ອາຄັຍກົງ
ໃຫ້ອູ່ທີ່ສົກປຽກທີ່ແຢ່ທີ່ສຸດ ເວລາເຂາອາຫາຮມາໃຫ້ກົກະແທກໃຫ້

ເກີດມາພົບຕິນ໌ ຍາຍໂດນມາຮໂຟກສັບຕລອດເວລາ
ເຂົ້າວັດແລ້ວກົງຍັງໂດນອູ່ເວື່ອຍ ພ ຈນບັດນີ້

ແຕ່ໜັດນີ້ເປັນໜັດສຸດທ້າຍທີ່ມັນຈະໂຟກສັບຍາຍໄດ້
ເພຣະເດື່ອວິນ໌ຍາຍຮູ້ທັນໝາດແລ້ວ ຈະໄໝ່ຍອມແພ້ແລະ
ພຣ້ອມທີ່ຈະປຣາບມັນອີກດ້ວຍ

ໄນ້ໄດ້ບັນທຶກວັນທີ

ດັກ ຂະດ້ວຍບຸນ

ຖຸກອຍ່າງ ໄຄຣະລັບ ຈະໂຂກອຍ່າງໄຮ

ຍາຍຍອມແພ້ເຂາແຕ່ຂ້າງນອກ

ຂ້າງໃນໄມ່ຍອມແພ້

ພອສຶ່ງສຸດທ້າຍກໍ່ຈະຖຸກອຍ່າງທັ້ງໝາດ

ເປັນອຍ່າງນີ້ເຮືອຍ ຈ ຖຸກເຮືອງ

ຂ້າງໃນຍາຍສູ້ ສູ້ສຶ່ງທີ່ສຸດ

ສູ້ດ້ວຍບຸນ ໄມ່ຍອມຄອຍເລຍ

ຂ້າງນອກກົດເໜີອນແພ້

ແຕ່ຂ້າງໃນຍິ່ງດີ່ງຮຽມະໃຫຍ່

ຍິ່ງດີ່ງ ຍິ່ງລະເວີຍດ

ໃນທີ່ສຸດກົດຈະດ້ວຍກຳລັງບຸນູ້ຂອງຍາຍເວົງ

៥ ພຸ່ນຍາການ ແກ້ໄຂຕ

๑๔๗ ชาติสุดท้าย

ยายมายคิดดูว่า ในอดีตชาติใดชาติหนึ่ง เราชรคเนย ทำลิ่งที่ไม่ดีไว้ แล้วถูกพญาแมรบังคับให้มีผลมาถึงปัจจุบัน ทำให้ตกเป็นป่าวเป็นทาสพญาแมร ถูกเข้าลับเข้าโขกเขา อย่างนี้ ที่เขาใช่ให้ไปทำไม่ดีนั้นนะ เข้าลับเข้าโขกเขา ละ เมื่อรู้แล้วว่า ชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย ตั้งแต่นี้ไป ต้องพยายามทำความดีให้มาก ทำความดีให้มากที่สุดเท่า ที่จะทำได้ ทำดีให้สุดชีวิตเชียวน เพราะเดียว ก็วันเดียว ก็คืน ผ่านไปเร็ว ต้องพยายามทำดีเข้าไว้มาก ๆ จะได้หลุดจาก การเป็นป่าวเป็นทาสของพญาแมร

ชาติหน้าถึงว่าจะไม่ชนะเขาที่เดียว แต่ก็ขออย่า ให้เป็นป่าวเป็นทาสเขาเลย จะได้มีโอกาสสร้างความดี มาก ๆ

เมื่อได้ที่เรารู้ว่า เราทำไม่ดี ถูกเข้าหลอกใช้สอย เอาแล้ว ก็ตั้งต้นใหม่ว่า ต่อแต่นี้ไปจะต้องไม่ประมาท พยายามทำความดีให้มาก ไม่ห้อแท้ห้อถอย

อย่างโบราณเขาว่า

สีตินยั่งรู้พลาด นักปราชญ์ยั่งรู้พลัง ลองขาได้เด่ มันก์ชวนเช่ไปบ้าง

นี่มันเป็นธรรมดा พลาดไป ชวนเช้าไป ก็ตั้งหลัก
ใหม่ ทำความดีให้มาก ๆ ล้มแล้วก็ตั้งต้นใหม่ ไม่ยอมท้อถอย
คิดว่าเหลือเวลาอยู่ในโลกไม่มากเท่าไร มีโอกาสทำดีได้
เท่าไร ก็ต้องทำให้มากเข้าไว้ ภพชาติต่อไปจะได้มีต้อง
ตกเป็นป่าวเป็นทางเข้าอีก

ถ้าภพชาตินี้อาชนานี้ได้ ต่อไปก็ชนะทุกภพทุกชาติ
ภพชาตินี้จึงสำคัญที่สุด เพราะฉะนั้นจะต้องอดทนและอด-
กลั้นให้เป็นพิเศษ ต้องมีสติ มีปัญญา ต้องไม่ประมาท
ต้องมีความบริสุทธิ์

ทำความดีในภพชาติสุดท้ายนี้ให้ดีที่สุด ที่ไม่ได้
อย่างให้มีติดตัวไปได้ ต้องอาชนานี้ให้ได้ตั้งแต่เดียวนี้ จะได้
ชนะไปจนกระทั่งหมดลงหายใจ

เราทุ่มตัวมาขนาดนี้แล้ว ต้องทำให้ได้
ลุกตาย ไม่ลุกตาย สู้ยังมีโอกาสชนะ
แต่ถ้าไม่ลุกแพ้สถานเดียว
เรื่องอะไรจะยอมตายเปล่า
เราเกิดมาเพื่อจะปราบเขา (มาร)
ไม่ใช่ให้เขามาปราบเรา

จุดมามาตุปะระทีป ปี พ.ศ. ๒๕๓๓

๑๔๔

ອົກຫາຕີເດືອງ

ອດທນອົກຫາຕີເດືອງ

ອະໄຮຈະເກີດຂຶ້ນ ຍາຍກົກທນໄດ້

ອດທນເປັນພັກຫາຕີສຸດທ້າຍ

ຕ່ອໄປໄມ່ເປັນອ່າງນີ້ອົກແລ້ວ

ໄວ້ຈານເລົຮົຈແລ້ວຮູ້ກັນວ່າ ໄຄຣເປັນໂຄຣ

ຮູ້ກັນໜົມດ ໄຄຣລະວາດບຣິສຸທີ່ມາກນ້ອຍແຄ້ໂහນ

ຕ້ວຍຍາຍເອງ ຍາຍໄມ່ມີປົມດ້ອຍ

ມີແຕ່ຄວາມບຣິສຸທີ່

ທຸກອ່າງຈະຕັດສິນເມື່ອຈານເລົຮົຈແລ້ວ

ວ່າໄຄຣທຳມາອ່າງໄຣ ເປັນອ່າງໄຣ ຈະຮູ້ໜົມດ ໃນມີ

ອະໄຮປິດບັງໄດ້

ຍາຍຈຶ່ງອົງອາຈາກລ້າກ້າມູຕລອດເວລາ

ເພຣະລິ່ງທີ່ຍາຍທຳໄວ້ ບຣິສຸທີ່ທັ້ງໝົດ

ໃນໄດ້ບັນທຶກວັນທີ

ອຸດທະນ • ສູ່ • ທຳຈຽນ

ຄແລງ ຕາມໄທ້ທັນ

ສໍາກລັວຈະຕາມຍາຍໄໝເຖິງ

ຕ້ອງຮັບໃຫ້ບົນລຸ່ມທີ່ສຸດ

ຕ້ອງມີຄວາມເພື່ອ ແລະ ຄວາມອຸດທະນ

៥ ພຸດຊະກາຄນ ແກ້ໄຂຕາ

คำสอนของยาย

◎

๑๕๐ สู้...เจียบ

คนเราสร้างความดี

อย่าคิดว่าง่าย

ต้องต่อสู้

ต้องอดทน และเจียบ

ยายสร้างความดี

ยายสู้ สู้ด้วยความเจียบมาตลอด

ยายใช้บุญช่วย

แล้วยายก็ชนะด้วยบุญ

๑๐ กันยายน ๒๕๓๔

ອົດທນ • ສູ່ • ທຳຈຣິງ

ດີເລ ຕ່ວສູ່ ແລະອົດທນ

ຄຸນຍາຍລອນລາຊຸ່ານທີ່ມາກຮາບຂອບກັນມື ວ່າ

ຄົນເຈະລວ້າງປາກມື

ຕ້ອງຕ່ວສູ່

ຕ້ອງອົດທນ

ອະນຸ ພຖະຈິກາຍນ ແຮັດ

หยุดเทียนนามประทีป ณ โรงแรมท้ายวัด ปี พ.ศ. ๒๕๓๕

້າແກ ໄມ່ອອກຖີ່

ຍາຍອຢູ່ກັບຫລວງພ່ອວັດປາກນໍ້າຕລອດຊື່ວິດ
ໄມ່ເຄຍອອກຖີ່* ກັບທ່ານເລຍ
ມີອະໄຮກີໃຊ້ແຕ່ຄວາມອດທນ
ພອຫລວງພ່ອທ່ານດຸ ທ່ານສອນ
ກົມືແຕ່ຄວາມອດທນ
ຄົດແຕ່ທໍາຄວາມດີເຮືອຍ ๆ ໄປ
ເປັນຄນອື່ນຄງທນໄມ້ໄດ້ອຍ່າງນີ້

๑๐ ພັດຈິກຍານ ແກ້ວມະນຸດ

---

* ອອກຖີ່ ໃນຄວາມທ່ານຍາຍຂອງຄຸນຍາຍ ພໍາຍຄື້ນ ກາຣີ້ອຕ້ວ ອວດເກິ່ງ

◎ อ่อนน้อม ◎

คุณยายปฏิลักษณ์การท่านชิงหวนต้าชือ เจ้าอาวาสวัดฝ่องชาน ประเทศไทยได้ทวัน
ในงานพุทธบูชาสามมารถประทีป ปี พ.ศ. ๒๕๓๖

ດ ໄ ຕ ອຢ່າເພລອສຕີ

ພວກເຮົາຕ້ອງຍ່າແລສດຈຸທົ່ນນະ
ແນ້ວ່າຕົວເຮົາເອງຈະມືຖືທີ່
ມີຈານທຳມາກນ້ອຍແຄ່ໂහນ
ກົ້ອ່ອນນ້ອມ ອັດທນເຂາໄວ້
ຜູ້ໃຫຍ່ ດຽວອາຈາຣຍ໌ມີແຕ່ຄວາມໜັງດີກັບເຮົາ
ພວກເຮົາຕ້ອງຈຳຄຳຂອງຍາຍໄວ້ເທິດ
ເຂົາມາອົບປະກຸານກຳກັບໄວ້ວ່າ
ອຢ່າເພລອສຕີເວົ້ອນນີ້ເປັນອັນຊາດ
ໄຟ່ອຍ່າງນັ້ນແລ້ວ ເຮົາຈະເລື່ອຍຄນ
ຈະໄປໄດ້ໄມ່ຕລອດ
ຈະໄມ່ມີວິຊ້າ ໄມ່ມີຄວາມຮູ້

ตักบาตรบริเวณหน้าอุโบสถ ปี พ.ศ. ๒๕๓๖

ດັບ

ອ່ອນນ້ອມເສມອ

ພວກທີ່ໃຊ້ຈານແລ້ວມີຄູທີ່

ແລ້ວກົງເອາຖິ່ນມາແລດັງກັບຄົນໂນ້ນຄົນນີ້

ອຍ່າງນີ້ໃຊ້ໄວ້ໄດ້

ຄົນທີ່ຫລວງພ່ອໃຊ້ກົງເໝືອນກັນ

ພອທ່ານໃຊ້ກົງມີຄູທີ່ມາກ

ອອກຄູທີ່ຈົນລືມຕົວ

ແຕ່ຍ້າຍໄມ່ເຄຍໄປແລດັງຄູທີ່ກັບໄຕຣ ၅ ເລຍ

ມີແຕ່ຄວາມອ່ອນນ້ອມອູ່ເສມອ

၁၀ ພຣະຈິກາຍນ ແກ້ໄຂຕ

คำสอนของยาย

๑๕๔ ยอม...เพื่อให้ทุกคนได้บุญ

ยายเป็นคนยอมคนนะ

อยู่ที่ไหนก็ลดทิฐิ

อ่อนน้อมถ่อมตนเสมอ

เราต้องยอมทุก ๆ คน

เพื่อให้ทุกคนทำความดีด้วยกัน

เราต้องอดทน จ้อเข้าทุกอย่าง

จ้อเพื่อให้เข้าสามัคคีกัน รักกัน

จะได้ทำความดีกันได้

พอเรายอมได้

งานทุกอย่างก็สำเร็จ

สุดท้ายก็ได้บุญกันทุกคน

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๘

คุณยายถวายน้ำปานะแด่คณะลงษ์ : ข้างอาคารดาวดึงส์

๑๕๖ จะลำบากแค่ไหนก็ยอม

ยายสร้างบารมี มุ่งหวังไปนิพพานเมื่อปรมານ
หมวดแล้ว

ถ้ายังไม่หมด ยากก็ไม่ยอมเข้านิพพาน

ยานีกถึงบุญ ชาตินี้ชาติสุดท้าย จะลำบาก
ขนาดไหนก็ยอม ยอมลดทิฐิทุกอย่าง จึงหาคนทำอย่าง
พยายามได้ยาก

ไม่ว่าใครก็ตาม ที่มาที่คุณย พุทธจักรปฏิบัติธรรม
(วัดพระธรรมกาย) ยายยกมือไหว้เขาก่อนเสมอ เพราะที่
เขามานั้น ที่ครัวทรายยายกมี มาจ้องจับผิดกมี

ยายแก่แล้ว คนแก่ทำอะไรก็ง ฯ เเงิน ฯ

พอยกมือไหว้เขาก่อน แทนที่เขากะจับผิด เขาก็
รับให้วยาย เท่ากับว่ายายได้ช่วยปิดนรภให้เขา

ອ່ອນນ້ອມ

១៤៧

លទທិន្ន

យາຍលດທិន្នុកឃើញ

ເອាចិត្តិថ្មីដីឈូករាង

ເອាចិត្តិថ្មីដីឈូករាង

ពរះទុករូបឲ្យវិណ្ឌន់

យາຍលដທិន្នីហេអមដ

យາຍលដທិន្នីកំបងគិតជាលរ៉ាងគារមិត្តភាពយាយ

ແព់តែការមិត្តិថ្មីចំឡាំង ។ គិតចំឡាំង ឧបាទាហ័រមុំគនោះពេក

ແយក យាយកែតែងដែងផ្សេងៗនៀះ

៣១ ធម្មរាគម ២៤២៤

คุณยายประภอพิธีเททองคำหล่อรูปเหมือน พระมงคลเทพมุนี (สด จนทัර์)
ปี พ.ศ. ๒๕๓๖

๑๕๔ ຄວາມໄວ້ວາງໃຈ

ຍາຍຈະອ່ອນນ້ອມຕ່ອຸຜູ້ໃຫຍໍ່ຢ່າງເສນອ

ຍາຍອ່ອນນ້ອມດ້ວຍ

ចື່ອຕຽນດ້ວຍ

ພູດແຕ່ຄວາມຈຣິງ

ໄມ່ກລວຍຢ່າງອື່ນເລຍ

ກັບຜູ້ໃຫຍໍ່ ກັບໜລວງພ່ອວັດປາກນໍ້າດ້ວຍແລ້ວ

ຍາຍໄດ້ຮັບຄວາມໄວ້ວາງໃຈມາກທີ່ສຸດ

๕ ພຸດພະກັນ ໨້າມ

◎ ความส่องใส ◎

ถวายผ้าไตรจีวรแด่คณะลงช์ เนื่องในวันคล้ายวันเกิด ปี พ.ศ. ๒๕๓๓

១៤២

រកគាមសະວາດ

យាយទីមេត្តនាកំណើនខ្លួន

ពេជ្ជយាយរកគាមសະວາດ

រកសະវាគមាតាំងពេជ្ជខេនពេជ្ជវិរ

យាយរបុនភាពទាំងពីរ (គុណឃុំពុទ្ធឌីក្រារ) សະវាគម

ធានាដែលត្រូវបានលើកដោយ

ធានាដែលត្រូវបានលើកដោយ ត្រូវបានលើកដោយ

ធម្មន័ំ

ធម្មន័ំទៅក្នុងគុណឃុំពុទ្ធឌីក្រារ ដើម្បីបានលើកដោយ

២៥ តុលាកុម ២៥២៥

๑๖๐

มนุษย์และเทวดาสรรเสริญ

คุณยายเดินไปตรวจวัด เห็นไม้กวาดที่วางไม่เป็น
ระเบียบ คุณยายบอกให้ไปวางใหม่ให้เรียบร้อย แล้วสอน
ว่า

ข้าวของต้องเก็บให้เรียบร้อย เกิดกีฬากีชาติ ก็
จะได้เจอแต่ลิงที่เรียบร้อย

ข้าวของที่นำมาใช้นั่น เอามาใช้ได้

แต่ใช้แล้วต้องเอาไปเก็บไว้ที่เดิม

ถ้าเราทำอะไรละอาดเรียบร้อย

เราจะเป็นตัวอย่างของความสะอาดเรียบร้อย

ถ้าเราทำอะไรสักประกรกรรุ้งรัง

ก็จะเป็นตัวอย่างของความสักประกรกรรุ้งรัง

คนที่ทำอะไรละอาดเรียบร้อย

มนุษย์ก็สรวเสริญ เทวดาก็สรวเสริญ

คุณยายถวายปัจจัยแด่พระภิกขุนารีวิริคุณ (หลวงพ่อทวดชีโว)
วันขึ้นปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๓๕

◎ ระเบียบวินัย ◎

ດោទ រក្សារបៀបវិនัย

មីគ្មាមលេខិត្តិស្សពីខេន
កែតែងមីគ្មាមលើអំពីន័ំ
មិនកម្រាបជុំ បណ្តិតពីខេន
កែមីគ្មាមលើអំពីន័ំ
មើលមីគ្មាមមានដកនំកំណែ
ឲ្យខ្លួនចូលរួមក្នុងក្រុងក្រាហិត្តិស្ស

២៤ ពុធភាគម ២០១៧

กฎระเบียบของอุตุนิธิทูห์ฟ้าปฏิบัติธรรม

อุตุนิธิทูห์ฟ้าเป็นกฎหมายของอุตุนิธิทูห์ฟ้าที่ต้องคำสั่งจากหัวหน้าเมืองแต่ที่ต้องใช้ความเห็นชอบ ถ้าหากต้องข้อความ แต่เมื่อเป็นอุตุนิธิทูห์ฟ้าแล้ว ก็ต้องคำสั่งด้วยเสียงประชุมของผู้คนที่อยู่ในเมือง จึงจะสามารถดำเนินการได้ดีมากกว่าเดิม แต่เมื่อเป็นอุตุนิธิทูห์ฟ้า ก็ต้องดำเนินการปฏิบัติตามกฎหมายที่เป็นของตัวเอง ไม่ใช่กฎหมายที่อื่นๆ อันนี้คือหลักคิดคือ

- a. ห้ามสูบบุหรี่ทุกครั้งที่เข้ามาในเมือง ไม่ใช่ห้ามสูบบุหรี่ในเมืองที่อื่นๆ
- b. ห้ามนำสัตว์เลี้ยงเข้ามาในเมือง ไม่ใช่ห้ามนำสัตว์เลี้ยงเข้าเมืองที่อื่นๆ
- c. ห้ามนำสิ่งของเข้ามาในเมือง ไม่ใช่ห้ามนำสิ่งของเข้าเมืองที่อื่นๆ
- d. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง หรือเครื่องดื่มน้ำที่ห้ามดื่มน้ำในเมือง
- e. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง และ ห้ามดื่มน้ำที่ห้ามดื่มน้ำในเมือง
- f. ห้ามใช้สอดสารยาหรือสารเสื่อม ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- g. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- h. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- i. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- j. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- k. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- l. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- m. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- n. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- o. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- p. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- q. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- r. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- s. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- t. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- u. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- v. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- w. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- x. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- y. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง
- z. ห้ามดื่มน้ำดื่มน้ำและเสบียง ให้กับคน คุณภาพของคนที่ห้ามดื่มน้ำและเสบียง

“บังคับใช้ตั้งแต่วันนี้ แล้วปฏิบัติตามและรับมือได้”

คำสอนของยาย

ດែង គោរពក្រុមហ៊ូវបន្ទាយ

រាយក្រឹងទីផ្លូវក្នុងតាម តំօចរួចក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាង
ថ្មី នៅក្នុង ស្ថាបន្ទាយដែលមានសារតែងតាំងរាយក្រុមហ៊ូវបន្ទាយនេះ រាយក្រឹងនឹង
ឈ្មោះយោងស្ថាប

ក្នុងឯកសារនេះ យាយក្រឹងធានាតាមពីរបុរាណទាំងបីជាតិ ដើម្បី
ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយនេះ មានបទក្រុមហ៊ូវបន្ទាយ ស្ថាបន្ទាយខាង
ថ្មី នៅក្នុង ស្ថាបន្ទាយដែលមានសារតែងតាំងរាយក្រុមហ៊ូវបន្ទាយនេះ

យាយក្រឹងនឹងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយនេះ ទាមក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាង
ថ្មី ស្ថាបន្ទាយខាងឆ្នាំរៀង ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំកញ្ចប់ ឬក្នុង
ក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំឆ្នាំកែវ ឬក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំតុលា
ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំកុម្ភ ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំកុម្ភ ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំកុម្ភ ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំកុម្ភ

យាយក្រឹងនឹងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំសិក្សា ស្ថាបន្ទាយខាងឆ្នាំកុម្ភ ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំតុលា
ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំតុលា ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំតុលា ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំតុលា ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំតុលា
ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំតុលា ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំតុលា ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំតុលា ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំតុលា
ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំតុលា ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំតុលា ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំតុលា ក្នុងក្រុមហ៊ូវបន្ទាយខាងឆ្នាំតុលា

ระเบียบวินัย

ลี๊จใหญ่ที่ทำได้ ทำไป เพื่อรักษาภูริจะเปลี่ยบวินัย
แม้จะเห็นอย่างยากเท่าไร ย้ายก็ทำได้
ขอเพียงแต่ให้เป็นผู้มีภูริ มีระเบียบ มีวินัยเท่านั้น
 เพราะฉะนั้น
 พากเราต้องช่วยกันรักษาภูริจะเปลี่ยบวินัย
 ย้ายเห็นอย่างมาก ย้ายแก่แล้ว
 ถ้าพากเราเป็นคนเคารพภูริจะเปลี่ยบวินัย
 แล้วคนอื่นเห็น เขาก็จะทำตาม
 เรื่องเดือดร้อนก็จะไม่มี
 ต้องช่วยกันแบ่งเบาภาระ
 จะได้นำความสุขมาให้แก่ส่วนรวมได้
 และเป็นประโยชน์ที่ทุกคนจะได้รับ

๗/ มิถุนายน ๒๕๕๓

ດែល ໄមធុរបេយបវិនីយ

ເនឹងស្ម័គ្រាយទីនៅក្នុងបន្ទាន់

យាយតួងតែអ្នកបានឯកសារច្បាស់

មិគុណមុន្តុរោគិតជាពិធីបាន

ការលើកឡើងយាយបាន

ແព្យីយកីដីមិនអាចបាន

ខ្លាញីងឈប់ជិតយាយមិនដឹង

ពេរាយយាយមិនគិតជាក្រុង

ធុរបេយប

ធុរវិនីយលេយ

៣៧ មិគុណាយន ២៥៤៣

คุณยายถ่ายภาพร่วมกับพระมหาเปรีญญาธรรม ๕ ประโภค รูปแรกแห่ง
วัดพระธรรมกาย (พระมหาลุวิทัย วิชเชลโก) : วิสาขบูชา ปี พ.ศ. ๒๕๓๔

◎ การใช้สมบัติ ◎

គុណយាយ និងគុណលេងខ្សែ នៃ វិបោលទី ៣ គ.ស. ២៥៣៦

๑๖๔ สมบัติไม่วิบัติ

ยายอยู่ที่ไหน ยายก็รักษาสมบัติที่นั่น

รักษาของคนอื่นให้เหมือนของเรา

ของยายเอง ยายก็รักษา

ของคนอื่น ยายก็รักษา

ภพชาติต่อไป

เราจะสามารถรักษาสมบัติของเราได้

และมีคนช่วยดูแลรักษาให้เป็นอย่างดี

สมบัติก็ไม่วิบัติ

๗ มิถุนายน ๒๕๖๗

គុណមាយត្រៀមភាពរវំងកំសាមណេរយុទ្ធរម្មាន នី ព.ស. ២៥៣៦

๑๖๔ ใช้ของให้เป็น

มีน้ำต้องใช้ให้เป็น ใช้ไม่เป็นก็เป็นขี้ข้าน้ำ
มีไฟต้องใช้ให้เป็น ใช้ไม่เป็นก็เป็นขี้ข้าไฟ
มีเงินต้องใช้ให้เป็น ใช้ไม่เป็นก็เป็นขี้ข้าเงิน
เมื่อามาได้แล้ว ต้องรู้จักใช้ของให้เป็น
ใช้ไม่เป็น ก็เป็นขี้ข้าของเหล่านั้นทั้งจะชาติ
ดูแต่เวลาอย่างจะตักน้ำ เอาน้ำไปรำลึกว่ายังไง
ยอมให้น้ำหากแม้แต่หยดเดียว
ดังนั้นมีอะไรจะใช้ของอะไรก็ตาม ให้ดูอย่างยาย
ใช้ให้เป็น จะได้ไม่ลำบาก
ไม่ได้บันทึกวันที่

คุณยายตรวจวัด ปี พ.ศ. ๒๕๓๔

การใช้สมบัติ

◎

๑๖๖ คุณค่าของเงิน

การใช้เงิน ต้องรู้จักคุณค่าของเงิน ไม่ใช้จ่ายอย่างสุ่มเสี่ยง ไม่เป็นคนใจใหญ่ใจโต ไม่รู้จักเก็บ อย่างนี้ต้องเป็นเชื้อข้าของเงินไปตลอดชีวิต ต้องรู้จักคำนึงถึงเวลาหาเงิน บ้างว่า กว่าจะได้มานั้นเนื่องจากแคร์เห็น

พยายามมาให้ใช้อย่างเพียงพอ ให้อัญญอย่างสบาย หาทั้งหยาบทั้งละเอียด ต้องเข้าที่ตามสมบัติอยู่ทุกวัน

ถ้าหากมาแล้ว บริวารได้กินอยู่อย่างสบาย ได้สร้างบารมีล่ำวง ยกยิ่งใหญ่ให้

ถ้าหากให้ครบตามที่กำหนดไว้เพียงพอ ก็จะได้พักหลับตาบ้าง จะได้มีความสุขในธรรมมากขึ้น

แต่ถ้าหากมาแล้ว บริวารเอาไปใช้ไม่คุ้มค่า อย่างนี้หาเท่าไรก็ไม่พอ ต้องเหนื่อยในการหาสมบัติไปจนตาย

จะใช้เงินต้องดูอย่างยาย ใช้ให้คุ้มค่า เงินที่ยายหามาให้ใช้ ต้องใช้อย่างมีประโยชน์มากที่สุด

๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๓

การใช้สมบัติ

◎

ទេរ យការងារ

ធ្វើឡានកំសរោះដី

យការងារលនេ

ពេរាយការងារសមបតិបនទុកជាប៉ាន

ខ្សោយ ៥ បាត ១០ បាត ខ្សោយបនេ

មិបាតសងបាត សលើសងសលើ ខ្សោយបីនៅក្នុងបនេ

អិមិត្ថាននៃលោវ អិមិត្ថានអីក

លោវមាតាំបែបនៅវីរៈវង់បនេ

តើយវត្ថុបុណ្ណោមគុមហាប៊ូ

២៥៤១

คุณยายถ่ายภาพพร้อมอนุบาลากผู้บัวขอทิคชีวิต หน้าหอระฆัง
เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๔

๑๖๔

ต้องตามดูแลรักษา

ทำอะไร ก็ทำได้

คนดูแลนี่ลิสำคัญ ทำอะไรเม้นต้องคิดก่อน

มีปัญญาทำ แต่ไม่มีปัญหารักษา

อย่างนี้ใช้ไม่ได้

ทำได้ต้องตามดูได้

ดูไม่ได้ก็ไม่ต้องไปทำ

ใครทำอะไรไว้ ต้องตามดูแลรักษา

เมื่อดูแลรักษาไม่ได้ ก็อย่าไปทำ

ดูยายลิ ยายสร้างวัดได้ ยังตามดูแลรักษาได้

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕

๑๖๙ จน...หมวดตัว

สาธุชนท่านหนึ่ง พากูติซึ่งติดการพนัน มาให้คุณ
ยายช่วยชี้ทางให้ คุณยายจึงสอนว่า

คุณได้เงินมาเท่าไรก็หมวด

บ้านก็ร้อนเป็นไฟ

มีเงินพันล้าน ก็หมวดพันล้าน

คนเล่นการพนันทุกคนใจไม่บริสุทธิ์

ฉันก็จะเอา เขาก็จะเอา จ้องจะเอา

ได้เงินก็เป็นเงินไม่บริสุทธิ์

ได้มากก็หมวดไป

ตอนแรกอาจจะได้

ตอนหลังก็เสีย ไม่มีทางรวย

ถ้าไม่เล่นการพนันก็จะมีทางรวย

แต่ถ้าเล่นต่อไป แม้มีพันล้านก็ต้องจนหมวดตัว

◎ ປົກລົງກະ ◎

ศาลาจารุมหาราชิกา

ດຕໂຫລັງບຸນຸ້ມກຸສລ

ພອຍາຍນາອູ່ທີ່ຄູນຍິ່ງພຸທົວຈັກຮາ

ຍາຍໝູ່ງ່າງໜ້າຍ່າງເດືອນກີ່ວົງ

ໃຫ້ເປັນທີ່ສະອາດບວງສູງ

ເປັນແຫລ່ງບຸນຸ້ມກຸສລ

ໃຫ້ທຸກຄົນໄດ້ປົງປັບຕິອະນຸມ

ໄດ້ມີຄວາມບວງສູງ

ໄມ້ໄດ້ບັນທຶກວັນທີ

คำสอนของยาย

១៧១ ເອាចិវិតខ្សោយក

យាយព័ត៌មានເອាចិវិតខ្សោយកប្រចាំរដ្ឋប្រជាពលរដ្ឋ-
ជារាជ ក្រោមស្រែប្រជាធិបតេយ្យ

ພោកីរបល់ទីនាមឈើកុំពូក
លើបគ្គរាលើនៃពេលបាន
យាយព័ត៌មានເតាតវង់មិនមែនកុំពូកទៀត
គោល ភីរុណីត្រួតពិនិត្យ

តាតាបានជាប្រជាពលរដ្ឋ

គឺជាប្រជាពលរដ្ឋ

ពីរាជរដ្ឋបានជាប្រជាពលរដ្ឋ

ដែលបានជាប្រជាពលរដ្ឋ

២៦ កុំពូក ២៥២៦

ດຕຍໄມ ອຍ່າຄີດນຳ

ເວລາທຳອະໄພພລາດ ອຍ່າຄີດນຳໄປກ່ອນ

ເພຣະວ່າເມື່ອຄີດນຳໄປແລ້ວ ມາຮຈະເຂົ້າແທຣກັ້ງໃຫ້
ເຮົາຄີດໄດ້ເປັນເວົ້ອງເປັນຮາວທັນທີ

ຢຶ່ງຄີດ ຍິ່ງມີຜລເສີຍແກ່ຕົວເຮາເອງ ພຍາຍາມທຳໃຈ
ໃຫ້ອຸ່ນທີ່ຄູນຍົກລາງກາຍໄປເຮືອຍ ຖ ຈະດີກວ່າ

ເພຣະປກຕີ ເມື່ອຜິດພລາດ ຮ້ວຍມີອຸປະສົງຄົກເກີດຂຶ້ນ
ຄນເຮົາມັກຄີດນຳໄປກ່ອນ

ຄີດທ້ອແທ້ ຄີດຫົດທຸ່ງ ຄີດທ້ອຄອຍ ຄີດແຕ່ໃນທາງໄມ້ດີ
ຄັກຄີດອຍ່າງນີ້ແລ້ວໃຈຈະຕກ ມາຮຈະແທຣກັ້ງລຳເຮົຈ
ໄລ້ທັນທີ ທຳໃຫ້ເວົ້ອງທີ່ຍັງໄມ້ມີອະໄຣ ກລັບກລາຍເປັນເວົ້ອງຮ້າຍ
ທັນທີ ຍິ່ງຄີດຈະຍິ່ງເລີຍ

ຈະນັ້ນເມື່ອເກີດເຮືອງ ໃຫ້ເຮາທຳໃຈຫຼຸດທີ່ຄູນຍົກລາງ
ກາຍອຍ່າງເດືອຍວ ແລ້ວຈະສາມາຮັດແກ້ໄຂໄດ້

ເມັນ ກັນຍາຍນ ແກ້ໄຂ

อาคารดาวดึงส์

ດຕຈຕ ທຳປັຈຈຸບັນໃຫ້ດີທີ່ສຸດ

ຄນລ່ວນນາກໄມ່ຮູ້ຈັກຍາຍ
ຍາຍເປັນຄນທີ່ໄມ່ນ້ອຍໃຈອະໄຣເລຍ
ຍາຍລອນຕົວເອງຕລອດເວລາວ່າ
ຕົວເຮົາເອງຈະໂໝ່ ຮີ້ອ່ອລາດ ໄມ່ຮູ້ໜັງສື່ອ
ຈະຍາກດີມີຈນອະໄຮ ກົ້ຊ່າງມັນເຄີດ ໃນເມື່ອເຮາເກີດມາແລ້ວ
ຄືດແຕ່ວ່າ ເກີດມາແລ້ວມີໜ້າທີ່ຈະຕ້ອງທຳຄວາມດີ່ທຳນາກ ၅
ກພໍາຫາຕິຕ່ອໄປເບື້ອງໜ້າຈະໄດ້ແຕ່ຂອງດີ ၅
ຂອງໄມ່ດີອ່ອຍ່າໄດ້ຮູ້ຈັກເລຍ
ຄືດແຕ່ວ່າ ປັຈຈຸບັນຈະທຳດີ
ເຖືອນາຄຕຈະໄດ້ຂອງດີ ၅ ເວື່ອຍໄປ
ອົດືຕັ້ນມາແລ້ວ ໄມ່ເຄຍເກົບມາຄືດເລຍ
ຄືດແຕ່ວ່າ ປັຈຈຸບັນຈະຕ້ອງທຳໃຫ້ດີທີ່ສຸດ
ເໜືອນອຍ່າງເມື່ອຍາຍເປັນຫາວນາ ຍັງໄມ່ໄດ້ເຂົ້ວດ
ຍາຍມີເພື່ອນນາກມາຍ

คำสอนของยาย

◎

แต่พอเข้าวัดแล้ว ยายก็คิดอย่างเดียวว่าจะเอา
ธรรมะ อย่างอื่นไม่ได้คิดเลย เพื่อนมาก ๆ ก็ไม่ได้คิดถึง
พอย้ายอยู่ในโรงงานทำวิชชา
หลวงพ่อวัดปากน้ำใช้ให้ทำวิชชา
ก็คิดอย่างเดียวว่า จะทำหน้าที่ให้สมบูรณ์
คือ หลวงพ่อสามอะไรมาก จะต้องตอบหลวงพ่อ
ให้ได้ทุกอย่าง

ใจจึงต้องจดธรรมะจีเลย ทำให้วิชชาของยาย
ก้าวหน้ากว่าคนอื่นเขา

พomoaooyyบ้านธรรมประลิทธี ก็คิดแต่จะทำสถานที่
ให้สะอาด ให้บริสุทธิ์ ให้เป็นที่สร้างบารมีได้เป็นอย่างดี
อย่างอื่นก็ไม่ได้คิด

พomoaooyyศูนย์พุทธจักรา ก็ไม่ได้คิดถึงบ้านธรรม
ประลิทธีเลย คิดแต่จะทำศูนย์พุทธจักรา ให้สะอาด ให้
บริสุทธิ์ ให้เป็นที่สร้างบุญได้มาก ๆ

คิดอยู่แต่เฉพาะหน้าว่า จะทำให้ดีที่สุด เรื่องอื่น
ไม่ได้คิดเลย

ยายคิดจะทำเฉพาะหน้าให้ดีที่สุด เพื่อนภาคตัว
ได้แต่ของดี ๆ

ດຕູ

ຈະຫວານຄນໄປສວරຣີ ກີ່ຕ້ອງເສີມມາວັດ

ເຮົາຈະຫວານເຂົາໄປສວරຣີ ເຮົາກີ່ຕ້ອງຫວານເຂົາມາວັດ
ນີ້ເຂົາຫວານເຮົາອອກໄປໜ້າງນອກ ໃຫ້ເຂົາຊຸດເຮາລົງຄລອນນີ້

ເມື່ອຕອນສົມຍາຍອໝູ້ວັດປາກນໍ້າ ຍາຍກີ່ຕ້ອງໄປ
ກິນຂ້າວບ້ານໂນັ້ນບ້ານນີ້

ທລວງພ່ອວັດປາກນໍ້າທ່ານເຕືອນຍາຍວ່າ

“ລູກຈັນທີ່ ກິນຂ້າວພ່ອຄນເດືອຍວ່າ

ເປັນໜີ້ບຸກຸຄຸນພ່ອຄນເດືອຍວ່າໄໝ່ພອຫວີ້ວ່າ

ທໍາໄມ່ຕ້ອງໄປກິນຂ້າວຫວານບ້ານ”

ຕັ້ງແຕ່ນັ້ນມາ ຍາຍເລຍເລີກໄປກິນຂ້າວບ້ານຄນອື່ນ

ພຣະທີ່ວັດກີ່ເໜືອນກັນ ເມື່ອຈະຮັບນິມນົດນົດອກວັດ

ຍາຍກີ່ບອກວ່າ

“ທ່ານບວຊເປັນພຣະແລ້ວ ທໍາໄມ່ໄມ່ຫວານຄນເຂົ້າວັດຈະ
ອອກນອກວັດທໍາໄມ່ ຄ້າຄນເຂົາຄຣັກຫາເຂົາກີ່ເອມາຄວາຍ ແຕ່
ຄ້າເຮົາອອກໄປໜ້າງນອກ ຄນເຂົາຈະເອມາຄວາຍທີ່ວັດທໍາໄມ່ກັນ”

อาคารยามา

ດັບດີ ປັກຮັກແກ້ວ

ເອົນ ! ຂອໃຫ້ເຈີ່ງ ຖໍ່ ອຢ່າໄປໄທໜເລຍນະ
ໃຄຣເຂາວ່າທີ່ໄທໜດີ ກົງຊ່າງເຂາເລອະ
ເຮົາປັກຫລັກຮັກແກ້ວອູ້ທີ່ນີ້ແລລະ
ປັກຮັກແກ້ວຂອງເຮົາອູ້ທີ່ສູນຍົງພຸທະຈັກຮາ ນີ້ແລລະ

๔ ກຸມພັນນັ້ນ ໨໕໔໑

๑๗๖ วางแผนชีวิต

ต้องรู้จักวางแผนให้ดี ดูแต่ระยะlong-term รู้จักวางแผน
ของยายได้ตลอดหมวด ทำงานก็รู้จักวางแผน วางแผนจน
คิดว่าทำทุกอย่างได้หมด

ยายทำมาตลอดเวลา เวลาอยู่บ้าน ยายเก่งงาน
มาก วางแผนตั้งแต่ทางบ้านยังเป็นหนี้เขาอยู่ จนกระทั่ง
มีเงินมีทอง หมดหนี้หมดลินเข้าได้

พอเห็นทางบ้านอยู่ได้ พอจะช่วยตัวเองได้แล้ว
ก็วางแผนจะเข้าวัด คิดจะไปตามหาพ่อ อย่างที่เคยอ่าน
ในหนังสือ “เดินไปสู่ความสุข” นั่น ตอนนี้คิดจะเข้าวัดแล้ว

พomoอยู่กับคุณนายเลี้ยบ ก็วางแผนของตัว
เองเป็นอย่างดี ทำงานทุกสิ่งทุกอย่างเรียบร้อยหมด
เป็นทุบเป็นตาแทนได้

ตอนนี้ก็ไปวัดปากน้ำ ไปเจอกุญายายทองสุก
ลำแดงปัน และยังไม่เห็นธรรมะ ไป ๆ มา ๆ พอเห็นธรรมะ
ก็เข้าวัดเลย

ປກິດກະ

ຕອນນັ້ນຕ້ອງອອກອຸບາຍວ່າ ຈະນອກລັບບ້ານ ຮຶ້ງ
ອອກມາໄດ້ ໄນເຫັນນັ້ນເຂົາໄມ່ໃຫ້ອອກມາ ຕ້ອງໂກນຫັວໜີອອກ
ມາ ທ່ວຍກັນກັບຄຸນຍາຍທອງສຸກ
ພວເຂົາວັດໄດ້ເທົ່ານັ້ນ
ເຮືອງຂ້າງນອກທີ່ໜຳ
ເອາແຕ່ວຽມະອຍ່າງເດືອນ
ຮຽມະຈຶ່ງໄດ້ເຊື່ອວ່ານາດນີ້

១ ມີນາຄມ ២៥៤៨

ទព័រ ភាគបាតា

ស្ម័គ្រាយបីនិត្យការឃុំ ១០-១២ ខ្លួន មិនមែនអ្នកមិន
ដឹងថាបានកិច្ចការណ៍ និងការងារ និងការបាត់បាត់
បានបានបានកំលើកីរិយាធិធី ៥ គីឡូ ឬ ៥ គីឡូ ឬ ៥ គីឡូ

ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង

ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង

ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង
ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង
ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង

ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង

ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង

ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង

ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង

ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង

ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង ឬ ម៉ោងម៉ោង

ປົກລົງກະ

ຍາຍຄືດອຍ່າງເດືອນຈະຂອ້ມາພ່ອ^၁
ເຮືອງອື່ນຍາຍໄມ້ໄດ້ຄືດເລຍ
ຈນເນື່ອຍາຍໄດ້ຍືນເຮືອງຫລວງພ່ອວັດປາກນໍ້າ
ຍາຍກົງຕັ້ງໃຈຈັດແຈງເຮືອງທາງບ້ານເສົ່ງເຮີຍບຣ້ອຍ
ທີ່ນາຕ່າງ ၇ ໄດ້ກລັບຄືນມາ
ເນື່ອບ້ານຮ່ວມເຢັນ
ຍາຍກົງອອກຈາກບ້ານ

၃၈ ມິຖຸນາຍັນ ၂၅၂၆

อาคารปรนิมมิตาสวัตดี

ດຕຈໄ គິດແຕ່ຈະເອາບຸນ

ຄໍານາທີ່ນີ້ ຂິດຈະມາເອາບຸນງົງຈິງ ๆ

ໄມ້ມີວັນຕົກກະປ່ອງຫຮອກ

ແຕ່ຄໍານາແລ້ວອຍາກເດືອນ ອຍາກດັ່ງ

ອຍາກເອາຫນ້າ ມີເຊື່ອເລີຍງ ບ້າກາມ

ກີ່ຕ້ອງຕົກກະປ່ອງໄປ

ໂຄຣໄມ່ຮູ້ ແຕ່ຍາຍຮູ້ຈັກຕ້ວຍຍາຍດີ

ຍາຍຄື່ງຮູ້ຈັກພວກເຮາທຸກຄົນ ເຮົາ ຍາຍກີ່ຮູ້ຈັກ

ຍາຍຮູ້ຈັກຕ້ວເອງດີ

ຮູ້ທັງອົດຕວ່າ ຍາຍທຳອະໄຣ ๆ ມາ

ປັຈຈຸບັນທຳອະໄຣ

ຄື່ງອນາຄຕຍາຍຈະໄດ້ອະໄຣ

ທະລຸຄື່ງພຣະນິພພານໃໝ່

ຍາຍຮູ້ໜົມດແລ້ວ ສມບູຮົນດແລ້ວ

ທາງພັນທຸກໆຂອງຍາຍ ຍາຍເຫັນແລ້ວ

คำสอนของยาย

◎

แต่ยายจะมาเกิดอีก กิเลสนั้นยังไม่หมด
แต่มันเบาบาง ลงมาเกิดล้างกิเลสอีก
ยายเจียบมาตลอด ยายเป็นแบบพิมพ์ที่ดี
พระที่นี่ท่านเลียชอบเจียบ

๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔

ເຮືອງໄມ່ດີ ຍາຍໄມ່ເຄຍຄົດ

ວັນນີ້ ມີຄົນມາຄາມຍາຍວ່າ
ທຸກວັນນີ້ ຍາຍມີທຸກໆບ້າງໃໝ່ ?
ຍາຍຕອບວ່າ “ໄມ່ມີ”
ພະຍາຍາຍຄົດແຕ່ເຮືອງດີ ๆ ມາຕລອດ
ເຮືອງໄມ່ດີ ຍາຍໄມ່ເຄຍຄົດສຶ່ງເລຍ
ຕື່ນຂຶ້ນມາກົດແຕ່ເຮືອງດີ ๆ ກ່ອນ
ເຮືອງໄມ່ດີໄມ່ຕິດໃນໃຈຍາຍເລຍ
ຍາຍລ່ຳສມແຕ່ຄວາມດີ ຄົດດີ ມາເຮືອຍ ๆ
ຄ້າເຮືອງໄມ່ດີເກີດຂຶ້ນ ກ້ຽບໄປເພື່ອສ່ວນຮວມ ແຕ່ໄມ້ໄດ້
ເກີບເອມາຄົດ ທີ່ເຫັນພຸດ ບັນຄອນອື່ນ ກີ່ເພື່ອປະໂຍ່ນທີ່ຈະ
ເກີດຂຶ້ນແກ່ສ່ວນຮວມ ເນື່ອເຮືອງຜ່ານໄປແລ້ວ ກີ່ໄມ້ໄດ້ເກີບເອາ
ເຮືອງເຫຼຸ່ນນີ້ມາຄົດເລຍ
ພອນ໌ໜ່ວຮະ ກີ່ທີ່ທຸກອຍ່າງ
ດີ່ງຮຽມຮະຍ່າງເດືອງ ຈຶ່ງມີແຕ່ຄວາມສຸຂ

อาคารบูร์พาริษา

១៤០ ແບບພິມພົດສີ

ເອົນ ! ທໍາອຍ່າງນີ້ແຫລະດີ
ເຮົາຮູ້ຈັກເກີບ ຮູ້ຈັກທຳ
ທຳໃຫ້ນ້ອງ ၅ ດູ້ເປັນຕົວອຍ່າງ
ຕອນຫລັງຄ້າຍາຍໄມ່ອຸ່ນແລ້ວ
ເຮົາກີ່ສອນນ້ອງ ၅ ຕ້ອໄປ
ຄົນທີ່ຈະມາທີ່ຫລັງນ່ວມ
ຈະໃໝ່ຍາຍມາບອກມາສອນອຸ່ນຕົວດີໄປກີ່ໄມ້ໄດ້
ເຮົາທຳຄູກ ເຮົາກີ່ຄອຍບອກຄົນມາໃໝ່
ເຮົາເປັນແບບພິມພົດສີໃຫ້ຄົນອື່ນ
ເໜືອນທີ່ຍາຍເຄຍເປັນມາແລ້ວນະ
ເວລາຍາຍໄມ່ອຸ່ນແລ້ວ ເຮົາກີ່ຄອຍບອກຄົນອື່ນຕ້ອໄປນະ
ເຮົາທຳໄປດ້ວຍ
ເຮົາຄອຍບອກນ້ອງ ၅ ທຳໄປດ້ວຍ

១៨ ກວກງາມ ແລ້ວ

๑๙๑ สิ่งที่ไม่ดี ให้พยายามเลิกทำ

พากเราจำคำพูดของยายไว้ให้ดีนะ
อะไรมีมันไม่ดีนะ
ให้พยายามเลิกทำซะ
ชาตินี้เราเลิกทำได้
เราก็จะไม่มีอ้อที่มันไม่ดี ไม่ดี
พยายามเลิกทำนะ
ถ้าใครไม่ทำ
ชาติหน้ายายจะลึกชาติได้
จะไปดูว่า นี่ ๆ ไอย่างนีนะ
ยายสอนให้มันเลิกทำไม่ดี
มันไม่เลิก
มันถึงได้เป็นอย่างนี้

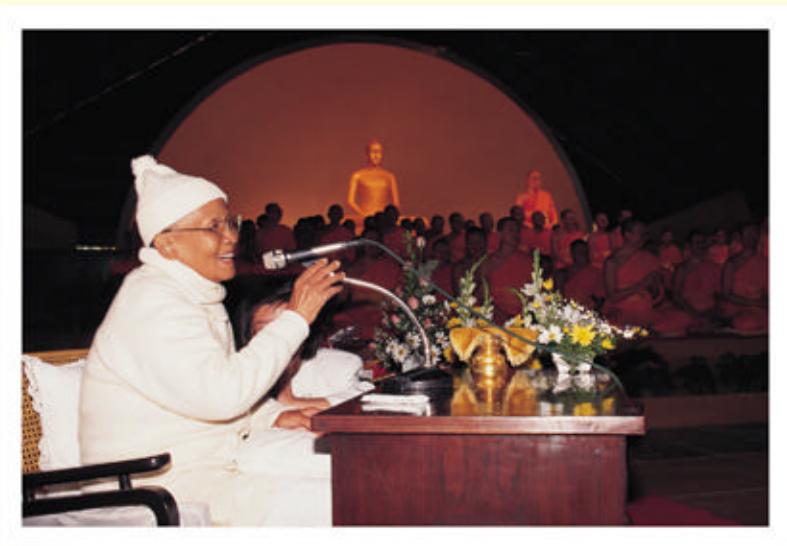
๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ຮ່າຍ ພູດດີ ๆ ອຍໍາໄປດ່າໄປວ່າເຫຼາ

ຄຸນຍາຍລອນໃຫ້ພູດກັບນັອງ ๆ ທີ່ມາຊ່ວຍງານວັດວ່າ
ພວກເຮາຕ້ອງຮູ້ຈັກພູດ
ພູດກັບເຫຼາດີ ๆ ອຍໍາໄປດ່າ ອຍໍາໄປວ່າເຫຼາ
ຄ່ອຍ ๆ ພູດ ຄ່ອຍ ๆ ຕັກເຕືອນ ເຫຼາຈະຟັງເຮາ
ຈະເຄາຣພແລະເກຮງໃຈເຮາ
ຈະມາຊ່ວຍເຮາຕລອດໄປ
ແຕ່ຄ້າເຮາພູດກັບເຫຼາໄມ່ດີ ໄປດ່າໄປວ່າເຫຼາ
ເຫຼັກຈະກລວ້າ ແລະໄໝກລ້າມາຊ່ວຍງານອີກ
ງານເຮັກລື່ອຍ ເຫຼັກໄມ່ໄດ້ບຸນູ
ເພຣະະນັ້ນ ເຮາຕ້ອງພູດດີ ๆ ໄມ່ດ່າ ໄມ່ວ່າເຫຼາ
ຄ່ອຍ ๆ ຕັກເຕືອນ ເຫຼາຈະຟັງເຮາ
ແລ້ວເຫຼາຈະຄິດໄດ້
ງານເຮັກລຳເວົ້ຈ ເຫຼັກໄດ້ບຸນູ

วันคล้ายวันเกิดคุณยาย ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ : ลูกาธรวรรณกายลากล
(หลังคาจาก)

๑๔๗ ความอยาก ทำให้ทุกข์

ที่เข้าเป็นทุกข์กันอยู่ทุกวันนี้
 เพราะเขามีแต่ความอยาก
 ความอยากนี้แหละทำให้ทุกข์
 อยากสวยก็ทุกข์ อยากรวยก็ทุกข์
 อยากรเด่นอยากดังก็ทุกข์
 เพราะนายไม่มีความอยากในสิ่งเหล่านี้ จึงไม่มี
 ทุกข์ นายมีความสันโดษของนายติดตัวอย่างนี้มานานแล้ว
 สิ่งของของคนอื่น นายก็ไม่อยากได้ พ้อใจแต่ของ
 ของตัวเอง ความอยากในสิ่งต่าง ๆ ไม่มีในใจนายเลย
 มีแต่อยากรสั่งความดี สั่งเรื่อย ๆ ให้เป็นบุญ
 ล้วน ๆ บุญที่สะอาดบริสุทธิ์
 ใจจะเป็นอะไรซ่างเข้า
 ขอให้ยาวยได้ทำแต่ความดีมาก ๆ
 ให้คิดแต่ที่ดี ๆ ก็พอแล้ว

๑๙๔ รักษาใจไว้ดีกว่า

เหตุการณ์ต่าง ๆ มีดี มีเลีย
โลกเราก็เป็นอย่างนี้มานานแล้ว
บางช่วงก็ยินดี ร่าเริง
บางช่วงทุกข์ เครียด กังวล สับสน
โลกจะเป็นอย่างไรก็ซ่างเติด
อย่าไปกังวลกับมันนักเลย
รักษาใจเราไว้ดีกว่า
อย่าไปคิดในสิ่งที่ไม่มี
แม้เป็นเรื่องของคนอื่น
ถ้าขึ้นไปคิด มีแต่จะเข้าตัว
เลียอะไร เลียได้ เลียไป
แต่อย่าให้เลีย

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

໭໔ ຄິດໄດ້ບ້າງໃໝ່

ເມື່ອຍາຍເດັກ ຈ ຍາຍເດີນຕາມຫລັ້ງແມ່

ແລ້ວກົງນຶກໃນໃຈວ່າ

ເມື່ອຍາຍແກ່ແລ້ວຍ່າໄດ້ລຳບາກເລຍ

ຄົນທຸກວັນນີ້ຈະຮູ້ຈັກຄິດບ້າງໄທ່ມນະ

ທີ່ລຳບາກທຸກວັນນີ້ພຣະບາປົມນັ່ວມທົ່ວໜ້ວ

ເຫັນແລ້ວຈະຄິດໄດ້ບ້າງໄທ່ມນະ

໨໕ ກຸນກາພັນລີ ແຂວ່າເມື່ອ

พิธีแตกองกรีทฐานรากธรรมการยเจดีย์ ณ วัดพารา

ะธรรมกาย จ.ปทุมธานี ๑๗๘๗

พิธีปิดทองเลาเมงคล สร้างมหาวิหารพระมงคลเทพมุนี (สด จนทลโร)

ปี พ.ศ. ๒๕๓๘

ເຮືອ ອຍ່າດູດູກ

ເວລາເຮົາໄປເຈອຄນຈນ

ຄນຂອທານ

ຄນຫັນກລາງ

ຄນຮວຍ

ເສຣະໜູ້

ເຮາອຍ່າໄປດູດູກເຂານະ

ສມັຍຍາຍອຢູ່ນຄຮ້ຍຄວີ

ມີຂອທານມາຂອ້າວເປັນເລືອກ ຍາຍກົງໃຫ້້ອ້າວເປັນເລືອກ

ຂອ້າວສາຮ ຍາຍກົງໃຫ້້ອ້າວສາຮ

១០ ກັນຍາຍນ ແຕະ

คำสอนของยาย

๐

១៤៧ ພອទិ ພວទិ

การចែកអាមេរិក

ទីនៅក្នុងប្រជាជាតិ

មានភាពស្រួលបាន

ដើម្បីបានបាន

តុលាការពីរបាយ

ខ្លួនគឺជាបាន

មិនមែនបានបាន

១៤៤

ມនុមួយថ្វារសិទ្ធិសុទ្ធសុខ

មនុមួយថ្វារនឹងកែងនេះ
គិរចាប់កែងទៅមនុមួយបានវិញ
ហើយការពិនិត្យការងារបានលើបន្ទាត់
កើតបានមនុមួយដីថ្វារសិទ្ធិសុទ្ធសុខ
គិរចាប់កែង និងបានវិញទៅមនុមួយនឹង
បានវិញ

១ ចុត្តិការណ៍ ២០១៨

ประวัติย่อผู้ร่วบรวม

พระมหาสุวิทย์ วิชุเชสโก ป.ธ.๙
อายุ ๔๔ ปี พรรชา ๐๔

คำสอนของยาวย

การศึกษาทางโลก :

พ.ศ. ๒๕๙๘ จับการศึกษาปริญญาตรี วิทยาศาสตรบัณฑิต (วนศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกาศนียบัตรประจำครุพิเศษมัธยม
กระทรวงศึกษาธิการ

อุปสมบท :

วันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๗๖

การศึกษาทางธรรม :

พ.ศ. ๒๕๓๔ เปรียญธรรม ๕ ประจำ

หน้าที่การงานทางการคณะสังฆ และสังคม :

พ.ศ. ๒๕๗๗ เป็นพระพี่เลี้ยงพระธรรมทายาท

พ.ศ. ๒๕๗๘ เป็นอาจารย์สอนภาษา

พ.ศ. ๒๕๗๐ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมของ
คณะลงชื่อ จังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. ๒๕๗๒ เป็นอาจารย์ใหญ่ โรงเรียน

พระปริยัติธรรม วัดพระธรรมกาย

เป็นพระจริyanite จังหวัดปทุมธานี

เป็นกรรมการตรวจธรรมสนามหลวง

พ.ศ. ๒๕๗๔ เป็นกรรมการตรวจบาลีสนามหลวง

พ.ศ. ๒๕๗๔ เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย

คำสอนของยาย

กราบขอบพระคุณ ขอขอบคุณ และอนุโมทนา กับผู้มีส่วนช่วยให้ “คำสอนของยาย (ฉบับรวมเล่มและภาพ)” สำเร็จบริบูรณ์

พระครูลังษรักษ์พิพัฒน์ จิตสุทธิ์

พระครูบุปผัดภูเบศ นามาภิญโญ	พระมหาสมบุญ สมมาปุญโญ
พระลุชาติ ลูโรจโน	พระนพดล นวคุโณ
พระนรนงค์ชัย ลิรินาโค	คุณชัยชนะ กิตติโกลภพันธุ์
คุณปรีชา อุ่นรัศมีวงศ์	คุณนีระพล จันทองพูน
คุณนิตินัย ปากแคร	คุณภิณัฐ์ ฤคลমานนิตย์
คุณปรีชา มثارัตน์	คุณลุกิตรา พูนพิพัฒน์
คุณศรีกานดา เพญจพลสิริจิตต์	คุณอนุสรณ์ ทองทา
คุณอัญชลี ศรีวิเศษ	อาจารย์สุวนีย์ ศรีสoga
คุณจิรัพัฒน์ ภู่เพียงใจ	พ.ญ. ศิริลาภ ธนภัทร
คุณพงศ์เผดิม คู่อรุณ	น.พ. ชัยเลน พานิชสุริยานนท์
คุณอนันต์ กิตติทวีสิน	คุณมนเทียร จันทร์คงวงศ์
คุณจันทร์พิพิญ เรืองคำ	คุณสายฝน นันทเวช
คุณนันทิดา คุณปัณณญา	คุณนาบุญ ไชโยรา
คุณเบรียญ ชื่นชม	คุณนิมิ ตีลันน

ผู้ทำหน้าที่กัลยาณมิตรชักชวนหมู่ญาติร่วมบุญกองทุนหนังสือ
และท่านผู้มีคุณูปการทุกท่านที่มิได้กล่าวนาม ณ ที่นี่

คำสอนของยาย (ฉบับรวมเล่มและภาพ)

ISBN ๙๗๘-๔๗๖๔๓-๖-๙

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์	พระราชภานนาวิสุทธิ์ (หลวงพ่ออัมมาซู)
	พระภานนาวิริยคุณ (หลวงพ่อทัดดีโว)
รวมรวมโดย	พระมหาลุวิทัย วิชเชลโก ป.ธ.๙
บรรณาธิการบริหาร	อรุณ จิตติญาณพร
กองบรรณาธิการ	อารีพันธ์ ตือบุญธรรม สมมพร รังษีสกรรณ์
	พยุง อินทร์คุ่ม ประภาครี บุญสุข
	ชนิดา จันทรารีศิล สุนิดา นาคเสน
	ธยานี สุกานิมล ขวัญจิตต์ จิตลินธุ
	จารวุวรรณ วงศินสกุล จุฬารัตน์ ติลักษ
	ดุษฎีวรรณ เพ็ชรน้ำสิน นิรമล เตียงพิทยากร
	นพพร ครรชั่งพานิชย์ ประเพศรี ลูก้าเพรี
	อรเอม เสมอวงศ์ รัตนากรรณ ชุณหวัศธร
	วัลลภา เหล่าชัยวัฒน์สิติย์
บรรณาธิการภาพ	เสริเมสาย ศรีโยธี
ศิลปกรรม	พระวุฒิ สรุทฒโน ประสิทธิ์ มังคลิกุล
	ชาญชัย พรหมดา วัลลภา นิลสนอง
ออกแบบปก รูปเล่ม	สุรเชษฐ์ ชนะไพบูลย์
ภาพ	ศุภณภาพนิ่ง กองการพิมพ์ สำนักประชาลัมพันธ์
	ชนิป สุขเกษม พานิช จุฬาไลวงศ์
พิมพ์ครั้งที่ ๑	๑๐,๐๐๐ เล่ม
ลิขสิทธิ์	มูลนิธิธรรมกาย
	๒๓/๒ หมู่ ๗ ต. คลองสาม อ. คลองหลวง
	จ. ปทุมธานี โทร. ๐-๑๕๕๒๔-๐๑๕๓-๖๓
พิมพ์ที่	บริษัท ด่านสุทธาการพิมพ์ จำกัด
	โทร. ๐-๑๕๗๖๖-๑๖๐๐-๖

◎

สิ่งที่イヤຍสอน
จะเป็นสมบัติดีดีตัวเราไป
จำคำยาวยิ้ว
แล้วเก็บรักษาสมบัติ
ที่イヤຍให้นี้ให้ดีที่สุด
ต่อไปในภายหน้า
จะได้อeaตัวรองด

◎

นุสันธิธรรมกาย
DHAMMAKAYA FOUNDATION